

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (บริษัท) เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยและเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 555/1 ศูนย์เอนเนอร์ยีคอมเพล็กซ์ อาคาร เอ ชั้นที่ 6, 19-36 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

บริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมค้า และการดำเนินงานร่วมกัน (กลุ่มบริษัท) ประกอบธุรกิจหลักในด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ ธุรกิจท่อขนส่งก๊าซในต่างประเทศ และการลงทุนในธุรกิจต่อเนื่องที่มีความสำคัญเชิงกลยุทธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีการดำเนินธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมใน 11 ประเทศ โดยมีโครงการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมตามสัดส่วนการร่วมทุน ดังต่อไปนี้

โครงการ	ประเทศ	บริษัทผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
			2561	2560
โครงการของบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)				
บงกช ¹	ไทย	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	66.6667	44.4445
อาทิตย์	ไทย	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	80	80
คอนแทร์ค 4 (แปลง บี 12/27)	ไทย	บริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด	45	45
สินภูฮ่อม (แปลง อี 5 นอร์ท)	ไทย	PTTEP SP Limited	20	20
เอส 1	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด	25	25
คอนแทร์ค 3 (แปลง บี 10, บี 11, บี 12 และ บี 13)	ไทย	บริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด	5	5
อี 5	ไทย	บริษัท เอ็กซอนโมบิล เอ็กซีโพลเรชั่น แอนด์ โพรดักชั่น โคราช อิงค์	20	20
แอลจีเรีย ฮาสตี เบอร์ วาเคซ	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย	บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	24.5	24.5

โครงการ	ประเทศ	บริษัทผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
			2561	2560
โครงการของบริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.)				
ยาดานา	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	Total E&P Myanmar	25.5	25.5
เขตากูน	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	Petronas Carigali Myanmar (Hong Kong) Ltd.	19.31784	19.31784
พีทีทีอัสพี 1	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	100	100
จี 4/43	ไทย	บริษัท เชฟรอน ออฟชอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	21.375	21.375
จี 9/43	ไทย-ราชอาณาจักรกัมพูชา	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	100	100
แอล 22/43	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	100	100
แอล 53/43 และแอล 54/43	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	100	100
จี 4/48	ไทย	บริษัท เชฟรอน ปัตตานี จำกัด	5	5
บงกช (จี 12/48) ¹	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	66.6667	44.4445
คอนแทร์ค 4 (จี 7/50)	ไทย	บริษัท เชฟรอน ปัตตานี จำกัด	45	45
อาทิตย์ (จี 8/50)	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	80	80
ชอติเก่า	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	80	80
เมียนมา เอ็ม 3	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	80	80
เมียนมา เอ็ม 11	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	100	100
พื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย	ไทย-มาเลเซีย	Carigali-PTTEPI Operating Company Sdn Bhd.	50	50
โครงการของ PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO)				
บี 8/32 และ 9 เอ ²	ไทย	บริษัท เชฟรอน ออฟชอร์ (ประเทศไทย) จำกัด	25.001	25.001
โครงการของ PTTEP Southwest Vietnam Company Limited (PTTEP SV)				
เวียดนาม 52/97	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	Vietnam Oil and Gas Group	7	7
โครงการของ PTTEP Kim Long Vietnam Company Limited (PTTEP KV)				
เวียดนาม บี และ 48/95	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	Vietnam Oil and Gas Group	8.5	8.5

โครงการ	ประเทศ	บริษัทผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
			2561	2560
โครงการของ PTTEP Hoang-Long Company Limited (PTTEP HL)				
เวียดนาม 16-1	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	Hoang-Long Joint Operating Company	28.5	28.5
โครงการของ PTTEP Hoan-Vu Company Limited (PTTEP HV)				
เวียดนาม 9-2	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	Hoan-Vu Joint Operating Company	25	25
โครงการของ PTTEP Algeria Company Limited (PTTEP AG)				
แอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย	Groupement Bir Seba	35	35
โครงการของบริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด (ปตท.สผ.ส.)				
สินภูฮ่อม (แปลง อียู-1) บี 6/27	ไทย	PTTEP SP Limited	20	20
เอส 1	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด	100	100
	ไทย	บริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด	75	75
โครงการของ PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM)				
อินโดนีเซีย เซไมทู ³	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	Murphy Semai Oil Co.,Ltd	-	28.33
โครงการของ PTTEP South Asia Limited (PTTEP SA)				
เมียนมา MD-7	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	PTTEP South Asia Limited	50	50
เมียนมา เอ็มไอจีอี 3	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	PTTEP South Asia Limited	75	75
โครงการของ PTTEP Malunda Limited (PTTEP ML)				
อินโดนีเซีย มาลุนดา ⁴	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	PTTEP Malunda Limited	-	100

โครงการ	ประเทศ	บริษัทผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
			2561	2560
โครงการของ PTTEP Canada Limited (PTTEP CA)				
มาเรียนา ออยล์ แชนด์	แคนาดา	PTTEP Canada Limited	100	100
โครงการของกลุ่มบริษัท PTTEP Australia Perth Pty Ltd (PTTEP AP)				
พีทีทีอีพี ออสตราเลเซีย *	เครือรัฐออสเตรเลีย			
* รายละเอียดบริษัทผู้ดำเนินการและสัดส่วนการร่วมทุนของโครงการพีทีทีอีพี ออสตราเลเซีย มีดังต่อไปนี้				

แปลง	บริษัทผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
		2561	2560
เอซี/แอด 7, เอซี/แอด 8 ⁵	PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd	-	100
เอซี/อาร์แอด 7, เอซี/อาร์แอด 12 และเอซี/พี 54	PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd	100	100
เอซี/แอด 1, เอซี/แอด 2 ⁶	PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd	-	100
เอซี/แอด 3	PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd	100	100
เอซี/อาร์แอด 10	PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd	90	90
เอซี/อาร์แอด 4 (Tenacious)	PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd	100	100
เอซี/อาร์แอด 6 (Audacious), เอซี/อาร์แอด 6 (ไม่รวม Audacious)	PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd	100	100
เอซี/อาร์แอด 4 (ไม่รวม Tenacious), เอซี/อาร์แอด 5	PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd	100	100

โครงการ	ประเทศ	บริษัทผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
			2561	2560
โครงการของกลุ่ม Cove Energy Limited (Cove)				
โมซัมบิก โรมา ออฟชอร์ แฉเรีย วัน	สาธารณรัฐ โมซัมบิก	Anadarko Mozambique Area 1 Limitada	8.5	8.5
โครงการของ Natuna 2 B.V. (Natuna 2)				
นาทูน่า ซี เอ	สาธารณรัฐ อินโดนีเซีย	Premier Oil Natuna Sea BV	11.5	11.5
โครงการของ PTTEP Brazil Investments in Oil and Gas Exploration and Production Limitada (PTTEP BL)				
บารารินเนียส เอพี 1	สหพันธ์ สาธารณรัฐ บราซิล	Shell Brasil Petroleo Ltda.	25	25
บราซิล บีเอ็ม อีเอส 23	สหพันธ์ สาธารณรัฐ บราซิล	Petróleo Brasileiro S.A. (Petrobras)	20	20

โครงการ	ประเทศ	บริษัทผู้ดำเนินการ	สัดส่วนการร่วมทุนร้อยละ	
			2561	2560
โครงการของ PTTEP SP Limited (PTTEP SP)				
คอนแท็ค 4 (แปลง บี 12/27)	ไทย	บริษัท เซฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด	15	15
สินภูฮ่อม (แปลง อี 5 นอร์ท และ อียู-1)	ไทย	PTTEP SP Limited	35	35
โครงการของบริษัท ปตท.สม.จี 7 จำกัด (ปตท. สม. จี 7)				
คอนแท็ค 4 (แปลง จี 7/50)	ไทย	บริษัท เซฟรอน บัตตานี จำกัด	15	15
โครงการของ PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO)				
ซาราวักเอสเค 410 บี	มาเลเซีย	PTTEP HK Offshore Limited	42.5	42.5
ซาราวักเอสเค 417 ⁷	มาเลเซีย	PTTEP HK Offshore Limited	80	-
ซาราวักเอสเค 438 ⁷	มาเลเซีย	PTTEP HK Offshore Limited	80	-
โครงการของ PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP)				
เม็กซิโก แปลง 12 (2.4) ⁸	เม็กซิโก	PC Carigali Mexico Operations, S.A. de C.V.	20	-
เม็กซิโก แปลง 29 (2.4) ⁸	เม็กซิโก	Repsol Exploración México, S.A. de C.V.	16.67	-
<p>¹ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 บริษัทได้ลงนามในสัญญาการโอนสิทธิสัมปทาน (Agreement for the Assignment and Transfer) เพื่อเข้าซื้อสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 22.2222 ในโครงการบงกช ซึ่งได้แก่แปลง บี 15 บี 16 บี 17 และ จี 12/48 ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 5 การซื้อธุรกิจ</p> <p>² PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO) ถือหุ้นในบริษัท ออเรนจ์ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด และ บริษัท บี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ถือสัมปทานในโครงการ</p> <p>³ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2561 PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM) ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลอินโดนีเซียในการยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในโครงการอินโดนีเซีย เซไม ทุ</p> <p>⁴ เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2561 PTTEP Malunda Limited (PTTEP ML) ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลอินโดนีเซียในการยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในโครงการอินโดนีเซีย มาลุนดา</p> <p>⁵ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2561 PTTEP Australasia (Ashmore Carties) Pty Ltd (PTTEP AAA) ได้ลงนามในสัญญาขายแหล่งมณฑลาร่า เพื่อขายสินทรัพย์ทั้งหมดร้อยละ 100 ในแหล่งมณฑลาร่า (แปลง เอซี/แอล 7, เอซี/แอล 8) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 6 การขายสินทรัพย์ในแหล่งมณฑลาร่า</p> <p>⁶ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2561 PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd (PTTEP AAA) ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลเครือรัฐออสเตรเลียในการยุติการสำรวจและคืนพื้นที่แปลงสำรวจในโครงการ เอซี/แอล 1 และเอซี/แอล 2</p> <p>⁷ เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561 PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิต เพื่อรับสิทธิในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจในทะเล 2 แปลง ได้แก่ โครงการซาราวักเอสเค 417 และซาราวักเอสเค 438 ซึ่งอยู่ในประเทศมาเลเซีย โดย PTTEP HKO เป็นผู้ดำเนินการของทั้ง 2 โครงการ</p>				

⁸ เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทและกลุ่มผู้ร่วมทุนได้ชนะการประมูลแปลงสำรวจในอ่าวเม็กซิโก ประเทศเม็กซิโก จำนวน 2 แปลง คือแปลง 12 บริเวณ Mexican Ridges ทางตะวันตกของอ่าวเม็กซิโก และแปลง 29 บริเวณ Campeche ทางใต้ของอ่าวเม็กซิโก โดย PTTEP MEP และกลุ่มผู้ร่วมทุนได้ลงนามในสัญญาสัมปทานแปลงสำรวจดังกล่าวเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2561

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายความรวมถึงมาตรฐานการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทกำหนดสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน (Functional currency) และได้นำเสนองบการเงินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดให้กิจการต้องนำเสนองบการเงินในสกุลเงินบาท กลุ่มบริษัทจึงนำเสนองบการเงินในสกุลเงินบาทโดยแปลงค่าจากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเป็นสกุลเงินบาทด้วย

ในกรณีที่กลุ่มบริษัททำสัมปทานหรือร่วมลงทุนในสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับผู้อื่น เพื่อสำรวจและผลิตปิโตรเลียม กลุ่มบริษัทได้บันทึกส่วนได้เสียตามสัดส่วนของค่าใช้จ่าย สินทรัพย์และหนี้สินตามรายงานค่าใช้จ่าย ซึ่งจัดทำโดยผู้ดำเนินการในสัมปทานหรือสัญญาแบ่งปันผลผลิต รายงานค่าใช้จ่ายนี้ได้ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นทุกปี และโดยคณะกรรมการผู้ร่วมลงทุนอย่างสม่ำเสมอ

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทจัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ระบุในนโยบายการบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้ประมาณการและข้อสมมติซึ่งมีผลกระทบต่อการรายงานสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย การประมาณการและข้อสมมติมาจากประสบการณ์ในอดีต และปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลภายใต้สภาวะแวดล้อมนั้น ๆ ดังนั้นผลที่เกิดขึ้นจริงต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณการและตั้งข้อสมมติไว้

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินตามกฎหมายที่เป็นภาษาไทย ในกรณีที่เนื้อหาความขัดแย้งกันหรือมีการตีความในสองภาษาแตกต่างกัน ให้ใช้งบการเงินตามกฎหมายฉบับภาษาไทยเป็นหลัก

3. มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่

มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีรายละเอียดดังนี้

- มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินค้าคงเหลือ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ภาษีเงินได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เกษตรกรรม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและ การดำเนินงานที่ยกเลิก
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การร่วมกิจการงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล – กรณีที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรม ดำเนินงาน
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งของที่ให้แก่ผู้เช่า
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษี ของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การประเมินเนื้อหาของสัญญาเช่าที่ทำขึ้นตามรูปแบบ กฎหมาย
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการซื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่า หรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการซื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรายงาน ทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการ เหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับ เหมืองผิวดิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ

การนำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ ดังกล่าวข้างต้นมาใช้ปฏิบัติไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการเงินที่นำเสนอ

■ มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินค้าคงเหลือ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการ ทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ภาษีเงินได้
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตรา แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการ ที่เกี่ยวข้องกัน

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การตัดยค่าของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เกษตรกรรม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การร่วมกิจการ
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15	เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล – กรณีที่ไม่มี ความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรีดถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สิทธิในสวนได้เสียจากกองทุนการรีดถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 22	เรื่อง รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนจ่ายล่วงหน้า
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ดังต่อไปนี้	
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประเมินและเห็นว่าการนำมาตราฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความ มาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ ดังกล่าวข้างต้นมาใช้ ปฏิบัติไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินที่ได้นำเสนอ

- มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32	เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9	เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิ ในหน่วยงานต่างประเทศ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 19	เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินข้างต้น ใช้แทนมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการบัญชี ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 101	เรื่อง หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 103	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธนาคาร และ สถาบันการเงินที่คล้ายคลึงกัน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 104 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 105 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และ ตราสารทุน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 106	เรื่อง การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินธุรกิจเฉพาะด้าน การลงทุน
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 107 (ปรับปรุง 2559)	เรื่อง การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับ เครื่องมือทางการเงิน
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 9	เรื่อง สินทรัพย์ที่ลูกหนี้โอนให้เพื่อชำระหนี้

ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบของการนำมาตราฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินเหล่านี้มาใช้เป็นครั้งแรก

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การจัดทำงบการเงินรวม

งบการเงินรวมประกอบด้วย บริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมค้าและการดำเนินงานร่วมกัน รายการบัญชี ระหว่างบริษัทกับบริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมค้าและการดำเนินงานร่วมกันที่เป็นสาระสำคัญได้ตัดออกในการจัดทำงบการเงินรวม

บริษัทย่อย

บริษัทย่อย หมายถึงกิจการที่กลุ่มบริษัทควบคุม กลุ่มบริษัทควบคุมกิจการเมื่อกลุ่มบริษัทมีการเปิดรับหรือมีสิทธิ ในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับกิจการที่ได้รับการลงทุนและมีความสามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อ ผลตอบแทนจากการมีอำนาจเหนือกิจการที่ได้รับการควบคุม กิจการที่กลุ่มบริษัทมีอำนาจในการควบคุมนโยบาย การเงินและการดำเนินงาน และโดยทั่วไปแล้วกลุ่มบริษัทจะถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง ในการประเมิน

ว่ากลุ่มบริษัทมีการควบคุมกิจการอื่นหรือไม่ กลุ่มบริษัทพิจารณาถึงการมีอยู่และผลกระทบจากสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ที่กลุ่มบริษัทสามารถใช้สิทธิหรือแปลงสภาพตราสารนั้นในปัจจุบันรวมถึงสิทธิในการออกเสียงที่เป็นไปได้ซึ่งกิจการอื่นในกลุ่มบริษัทถืออยู่ด้วย กลุ่มบริษัทรวมงบการเงินของบริษัทย่อยไว้ในงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่กลุ่มบริษัทควบคุมบริษัทย่อยจนกระทั่งอำนาจควบคุมหมดไป

กลุ่มบริษัทบันทึกการซื้อบริษัทย่อยด้วยวิธีการซื้อและแสดงต้นทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่จ่ายไปหรือด้วยมูลค่ายุติธรรมของตราสารทุนที่ออกให้ หรือด้วยภาระหนี้สินซึ่งกลุ่มบริษัทต้องรับผิดชอบตั้งแต่วันที่ได้รับบริษัทย่อยมารวมถึงต้นทุนอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาซึ่งบริษัทย่อย สินทรัพย์และหนี้สินที่ระบุได้ ซึ่งได้จากการซื้อบริษัทย่อยจะถูกวัดมูลค่าเริ่มแรกในวันที่ได้รับบริษัทย่อยนั้นด้วยมูลค่ายุติธรรม

ต้นทุนการได้บริษัทย่อยที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งในสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยที่กลุ่มบริษัทจะได้รับจะบันทึกเป็นค่าความนิยม ในกรณีที่ต้นทุนการได้บริษัทย่อยต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนแบ่งในสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนทันที

เงินลงทุนในบริษัทย่อยแสดงในงบการเงินเฉพาะบริษัทด้วยวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้ โดยบริษัทมีการพิจารณาทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยเกิดการด้อยค่าหรือไม่ เมื่อมีข้อบ่งชี้เกิดขึ้นบริษัทจะทดสอบการด้อยค่า หากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน บริษัทจะรับรู้ผลขาดทุนไปที่งบกำไรขาดทุนเฉพาะบริษัท

รายชื่อของบริษัทย่อยแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18

บริษัทร่วม

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญโดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการเงินและการดำเนินงาน แต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบายดังกล่าว เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้โดยใช้วิธีส่วนได้เสียในงบการเงินรวม นับจากวันที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญจนถึงวันที่การมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญสิ้นสุดลง

ภายใต้วิธีส่วนได้เสีย กลุ่มบริษัทรับรู้เงินลงทุนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของผู้ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้ลงทุนมีส่วนได้เสียอยู่ เงินลงทุนในบริษัทร่วมของกลุ่มบริษัทรวมถึงค่าความนิยมที่ระบุได้ ณ วันที่ซื้อเงินลงทุน

ถ้าส่วนได้เสียของเจ้าของในบริษัทร่วมนั้นลดลงแต่ยังคงมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทจะจัดประเภทรายการที่เคยรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเข้ากำไรหรือขาดทุนเฉพาะสัดส่วนในส่วนได้เสียของเจ้าของที่ลดลง

ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและส่วนแบ่งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มา จะรวมไว้ในงบกำไรขาดทุน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ตามลำดับ ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงภายหลังการได้มาดังกล่าวข้างต้นจะปรับปรุงกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุน เมื่อส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมมีมูลค่าเท่ากับหรือเกินกว่ามูลค่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในบริษัทร่วมนั้น กลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนอีกต่อไป เว้นแต่กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันในหนี้ของบริษัทร่วมหรือรับว่าจะจ่ายหนี้แทนบริษัทร่วม

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มบริษัทกับบริษัทร่วมจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในบริษัทร่วมนั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่า

สินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า นโยบายการบัญชีของบริษัทร่วมจะถูกเปลี่ยนเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทมีการพิจารณาทุกสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงว่าเงินลงทุนในบริษัทร่วมเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้เกิดขึ้นกลุ่มบริษัทจะคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุน และรับรู้ผลต่างไปที่ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) ของเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบกำไรขาดทุน

ในงบการเงินเฉพาะบริษัท เงินลงทุนในบริษัทร่วมจะบันทึกบัญชีด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้

รายชื่อของบริษัทร่วมแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18

การร่วมการงาน

เงินลงทุนในการร่วมการงานจะถูกจัดประเภทเป็นการดำเนินงานร่วมกัน หรือการร่วมค้า โดยการจัดประเภทรายการจะขึ้นอยู่กับสิทธิและภาระผูกพันตามสัญญาของผู้เข้าร่วมการงานนั้นมากกว่าโครงสร้างรูปแบบทางกฎหมายของการร่วมการงาน กลุ่มบริษัทได้ประเมินลักษณะของการร่วมการงานที่มีและพิจารณาว่าเป็น การร่วมค้า และการดำเนินงานร่วมกัน ดังนี้

การร่วมค้า

การร่วมการงานจัดประเภทเป็นการร่วมค้าเมื่อกกลุ่มบริษัทมีสิทธิในสินทรัพย์สุทธิของการร่วมการงานนั้น ในงบการเงินรวมกลุ่มบริษัทรับรู้เงินลงทุนในการร่วมค้าโดยใช้วิธีส่วนได้เสีย เงินลงทุนในการร่วมค้ารับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนและปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนเพื่อรับรู้ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและการเปลี่ยนแปลงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของผู้ได้รับการลงทุนตามสัดส่วนที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสีย หากส่วนแบ่งขาดทุนของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้ามีจำนวนเท่ากับหรือสูงกว่าส่วนได้เสียของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้านั้น (ซึ่งรวมถึงส่วนได้เสียระยะยาวใดๆ ซึ่งโดยเนื้อหาแล้วถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนสุทธิของกลุ่มบริษัทในการร่วมค้านั้น) กลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ส่วนแบ่งในขาดทุนที่เกินกว่าส่วนได้เสียของตนในการร่วมค้านั้น นอกจากว่ากลุ่มบริษัทมีภาระผูกพัน หรือได้จ่ายเงินเพื่อชำระภาระผูกพันแทนการร่วมค้าไปแล้ว

รายการกำไรที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงระหว่างกลุ่มบริษัทกับการร่วมค้าจะตัดบัญชีเท่าที่กลุ่มบริษัทมีส่วนได้เสียในการร่วมค้านั้น รายการขาดทุนที่ยังไม่ได้เกิดขึ้นจริงก็จะตัดบัญชีในทำนองเดียวกัน เว้นแต่รายการนั้นมีหลักฐานว่าสินทรัพย์ที่โอนระหว่างกันเกิดการด้อยค่า นโยบายการบัญชีของการร่วมค้าจะถูกเปลี่ยนเท่าที่จำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัท

ในงบการเงินเฉพาะบริษัท เงินลงทุนในการร่วมค้าจะบันทึกโดยใช้วิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ต้นทุนจะมีการปรับเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงสิ่งตอบแทนที่เกิดขึ้นจากสิ่งตอบแทนที่คาดว่าจะต้องจ่าย ต้นทุนจะรวมต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องจากการได้มาของเงินลงทุนนี้

การดำเนินงานร่วมกัน

กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทการลงทุนที่กลุ่มบริษัทมีสิทธิในสินทรัพย์และมีภาระผูกพันในหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับการร่วมการงานนั้นเป็นการดำเนินงานร่วมกัน โดยกลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายตาม

ส่วนได้เสียที่กลุ่มบริษัทมีในการดำเนินงานร่วมกัน และเป็นไปตามนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายนั้น

กลุ่มบริษัทยังไม่มีรับรู้ส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากรายการซื้อสินทรัพย์จากการดำเนินงานร่วมกันจนกว่าจะขายสินทรัพย์นั้นให้แก่บุคคลที่สามที่เป็นอิสระ

รายชื่อของการร่วมค้าและการดำเนินงานร่วมกันได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18

กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

กิจการที่เกี่ยวข้องกันเป็นกิจการที่บริษัทมีอำนาจควบคุมหรือถูกควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้นบริษัทย่อย กิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน บริษัทร่วม และการร่วมค้า

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทแต่ละรายการ บริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

4.2 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

รายการต่างๆ ในงบการเงินของแต่ละกิจการในกลุ่มบริษัทวัดมูลค่าโดยใช้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งถูกกำหนดเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

รายการบัญชีในสกุลเงินตราต่างประเทศอื่นที่เกิดขึ้นระหว่างปี แปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินในสกุลเงินตราต่างประเทศ ซึ่งคงเหลือ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน รายการกำไรและขาดทุนที่เกิดจากการรับหรือจ่ายชำระที่เป็นเงินตราต่างประเทศและที่เกิดจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินดังกล่าว ได้บันทึกไว้ในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กลุ่มบริษัทจึงนำเสนองบการเงินรวมทั้งแปลงค่าจากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเป็นสกุลเงินบาท โดยแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินด้วยอัตราตัวเฉลี่ยระหว่างอัตราที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อและขายซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยคำนวณไว้ ณ วันสิ้นงวด และแปลงค่ากำไรขาดทุน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตัวเฉลี่ยระหว่างงวด ผลต่างจากการแปลงค่ารายการดังกล่าวรับรู้ในกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น

4.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดประกอบด้วยเงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร หรือเงินลงทุนระยะสั้นอื่นที่มีสภาพคล่องในการเปลี่ยนมือ ซึ่งมีอายุไม่เกินสามเดือนนับจากวันที่ได้มา

4.4 เงินลงทุนระยะสั้น

- เงินลงทุนที่มีกำหนดเวลา โดยมีอายุมากกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ได้มา และกลุ่มบริษัทตั้งใจจะถือไว้จนครบกำหนด เงินลงทุนระยะสั้นวัดมูลค่าภายหลังการได้มาด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง หักด้วยค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุน โดยกลุ่มบริษัทจะทดสอบค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุนเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุนในงบกำไรขาดทุน

- สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอนุพันธ์แฝง โดยกลุ่มบริษัทจะบันทึกแยกแยะแสดงตราสารอนุพันธ์แฝงออกจากตราสารการเงินหลัก เมื่อเข้าเงื่อนไขตามที่ระบุในมาตรฐานการบัญชี อย่างไรก็ตาม บริษัทสามารถเลือกแสดงสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอนุพันธ์แฝงนั้นเป็นสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมที่การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมจะรับรู้ผ่านงบกำไรขาดทุน หากอนุพันธ์แฝงนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงกระแสเงินสดตามสัญญาอย่างมีนัยสำคัญ

4.5 เงินลงทุนเพื่อค้า

เงินลงทุนเพื่อค้า คือ เงินลงทุนเพื่อจุดมุ่งหมายหลักในการหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคา

เงินลงทุนเพื่อค้ารับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุนซึ่งหมายถึงมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ให้ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินลงทุนนั้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการทำรายการและวัดมูลค่าในเวลาต่อมาด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของหน่วยลงทุน โดยรายการกำไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของเงินลงทุนเพื่อค้าจะถูกรับรู้ในงบกำไรขาดทุน

4.6 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าแสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญประมาณจากการสอบทานสถานะของลูกหนี้การค้าที่ค้างอยู่ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญหมายถึงผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้การค้า นี้สงสัยจะสูญบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในปีที่เกิดขึ้น

4.7 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าคำนวณโดยวิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นพร้อมขายและค่าใช้จ่ายในการขาย

4.8 พัสดุดคงเหลือ

พัสดุดคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของพัสดุดคงเหลือคำนวณโดยวิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็น

4.9 เงินลงทุนเพื่อขาย

เงินลงทุนเพื่อขายรับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุน ซึ่งหมายถึงมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ให้ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินลงทุนนั้นรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการทำรายการ โดยวัดมูลค่าในเวลาต่อมาด้วยมูลค่ายุติธรรม ซึ่งคำนวณจากราคาปิด ณ วันที่ทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลารายงานจากแหล่งอ้างอิงของเงินลงทุน โดยรายการกำไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของเงินลงทุนเพื่อขายรับรู้ในกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น

กลุ่มบริษัทจะทดสอบค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุนเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุนในงบกำไรขาดทุน

ในการจำหน่ายเงินลงทุนผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของผลตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายเมื่อเปรียบเทียบกับราคาตามบัญชีของเงินลงทุนนั้นจะบันทึกรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน

4.10 เงินลงทุนระยะยาวอื่น

กลุ่มบริษัทได้จัดประเภทเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่ได้อยู่ในความต้องการของตลาด นอกเหนือจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมค้า และการดำเนินงานร่วมกันเป็นเงินลงทุนทั่วไป โดยจะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินในหัวข้อเงินลงทุนระยะยาวอื่นด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า และกลุ่มบริษัทจะทดสอบการด้อยค่าเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าเงินลงทุนนั้นอาจมีการด้อยค่าเกิดขึ้น หากราคาตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน กลุ่มบริษัทจะบันทึกรายการขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนทันที

รายชื่อของเงินลงทุนระยะยาวอื่นได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 19

4.11 ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขต้องนำมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์นั้น โดยสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขคือสินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมสินทรัพย์นั้นให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขาย การรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ต้องสิ้นสุดลงเมื่อการดำเนินการส่วนใหญ่ ที่จำเป็นในการเตรียมสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไขให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขายได้เสร็จสิ้นลง

สำหรับเงินกู้ยืมทั่วไป กลุ่มบริษัทรับรู้ต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ โดยใช้อัตราการจัดตั้งขึ้นเป็นทุนซึ่งคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยถ่วงน้ำหนักของยอดเงินกู้ในระหว่างปี

ในกรณีที่เงินกู้ยืมเกิดขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อก่อสร้างหรือผลิตสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข จำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ จะเป็นต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างปีของเงินกู้ยืมนั้น หักด้วยรายได้ที่เกิดจากการนำเงินกู้ดังกล่าวไปลงทุนเป็นการชั่วคราว

ต้นทุนการได้มาซึ่งทุน กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนการได้มาซึ่งทุนเป็นส่วนหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้น โดยต้นทุนการได้มาซึ่งทุนประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายโดยตรงที่เกิดขึ้นสำหรับการระดมทุน เช่น ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์หนังสือชี้ชวน ค่าที่ปรึกษาทางการเงิน เป็นต้น

ต้นทุนการกู้ยืมอื่นๆ ต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

4.12 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงตามราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

▪ สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

กลุ่มบริษัทบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ใช้เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมโดยใช้วิธีผลสำเร็จของงาน (The Successful Efforts Method) ซึ่งมีนโยบายบัญชีดังนี้

ต้นทุนสินทรัพย์

ต้นทุนของสินทรัพย์ประกอบด้วยต้นทุนทั้งหมดเพื่อการได้มาซึ่งสิทธิในผลผลิตปิโตรเลียมหรือต้นทุนในการได้มาในสัดส่วนของสินทรัพย์ ต้นทุนค่ารั่วถอนอุปกรณ์การผลิต รวมถึงเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ

ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียมของหลุมสำรวจจะถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า และจะเปลี่ยนเป็นสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของโครงการที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว เมื่อมีการสำรวจพบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์แต่จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุนในงวดที่มีการพิสูจน์ว่าไม่พบปริมาณสำรองหรือพบแต่ไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์

รายงานสำรวจเพื่องานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์ ตลอดจนค่าสงวนพื้นที่ในช่วงการสำรวจบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดในงบกำไรขาดทุน

รายงานเพื่อการพัฒนาทั้งในส่วนของสินทรัพย์ที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วรวมถึงต้นทุนของหลุมพัฒนาที่ไม่ประสบความสำเร็จจะถูกบันทึกไว้เป็นสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

ค่าเสื่อมราคาและค่าสูญสิ้น

ค่าเสื่อมราคาของต้นทุนการได้มาซึ่งสิทธิในผลผลิตปิโตรเลียมคำนวณโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of Production) ตลอดจนอายุของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) ค่าเสื่อมราคาของต้นทุนหลุมสำรวจ การพัฒนา รวมถึงต้นทุนค่ารีดออนอุปกรณ์การผลิต ยกเว้นโครงการที่ยังไม่สำเร็จคำนวณโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิต ตลอดจนอายุของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) หรือปริมาณสำรองที่พิสูจน์และพัฒนาสำเร็จ (Proved Developed Reserves) กลุ่มบริษัทรับรู้การเปลี่ยนแปลงประมาณการ ปริมาณสำรองโดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

ค่าเสื่อมราคาสำหรับเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ ไม่เกิน 20 ปี

ค่าเสื่อมราคาสำหรับค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาของสัญญา ซึ่งมีอายุ 10 ปี

ปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและปริมาณสำรองที่พิสูจน์และพัฒนาสำเร็จคำนวณโดยวิศวกรของบริษัท และข้อมูลที่ได้รับจากผู้ร่วมดำเนินงาน

▪ **ท่อนส่งก๊าซและอื่นๆ**

ต้นทุนของสินทรัพย์ประกอบด้วย ราคาซื้อรวมถึงต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่เกิน 30 ปี

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

รายการกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์คำนวณโดยเปรียบเทียบจากสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับราคาตามบัญชี และรับรู้ในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

ต้นทุนของการปรับปรุงสินทรัพย์ให้ดีขึ้นที่มีสาระสำคัญจะรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ หากกลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับประโยชน์กลับคืนมามากกว่าการใช้ประโยชน์โดยไม่มีปรับปรุง

ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้น

4.13 **รายงานส่วนที่สำรองแทนรัฐบาล (Carried Cost) ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต**

ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิตที่มีรัฐบาลเป็นผู้ร่วมทุนบางสัญญา กลุ่มผู้ร่วมทุนอื่นที่ไม่ใช่รัฐบาลมีข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายต้นทุนในช่วงระยะเวลาสำรวจทั้งหมด ซึ่งรวมถึงต้นทุนในส่วนของรัฐบาลจนกว่าจะได้รับอนุมัติพื้นที่พัฒนาปิโตรเลียม (First Development Area) ต้นทุนในช่วงระยะเวลาสำรวจที่กลุ่มผู้ร่วมทุนจ่ายแทนรัฐบาลดังกล่าว (Carried Cost) เป็นไปตามสัดส่วนที่ตกลงกัน ทั้งนี้ เมื่อโครงการได้ทำการผลิตแล้ว กลุ่มผู้ร่วมทุนจะได้รับคืน Carried Cost ในรูปของการแบ่งปันผลผลิตปิโตรเลียม หรือการหักคืนค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปแล้ว (Recovery)

โดยปราศจากดอกเบี้ย กลุ่มบริษัทได้บันทึกรายการ Carried Cost ตามประเภทกิจกรรมปีโตรเลียม ภายใต้วิธีผลสำเร็จของงาน ซึ่งส่วนใหญ่บันทึกเป็นรายการภายใต้สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และสินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรในงบแสดงฐานะการเงิน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมในงบกำไรขาดทุน (รายละเอียดตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 24)

4.14 ค่าความนิยม

ค่าความนิยมเกิดจากการรวมธุรกิจ โดยเป็นจำนวนที่สูงกว่าของมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้เมื่อเทียบกับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ และหนี้สินที่ระบุได้ รวมทั้งหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นสุทธิ ณ วันที่ได้มาของบริษัทโดยการดำเนินงานร่วมกัน บริษัทร่วม หรือการร่วมค้า

ค่าความนิยมที่เกิดจากการได้มาซึ่งบริษัทย่อย และการดำเนินงานร่วมกันจะแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงฐานะการเงิน ส่วนค่าความนิยมที่เกิดจากการได้มาซึ่งเงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้าจะรวมไว้ในบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า

ค่าความนิยมที่รับรู้จะไม่ถูกตัดจำหน่าย แต่จะถูกทดสอบการด้อยค่าทุกปี โดยจะถูกปันส่วนไปยังหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (Cash Generating Unit) ซึ่งหน่วยนั้นอาจจะจะเป็นหน่วยเดียวหรือหลายหน่วยรวมกันซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจ และกลุ่มบริษัทแสดงค่าความนิยมด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม

ค่าเผื่อการด้อยค่าของค่าความนิยมที่รับรู้แล้วจะไม่มีกรกลับรายการ ทั้งนี้มูลค่าคงเหลือตามบัญชีของค่าความนิยมจะถูกรวมคำนวณในกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการขายกิจการ

4.15 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงตามราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

รายจ่ายเพื่อการวิจัยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น ต้นทุนของการพัฒนารับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ และประเมินแล้วว่าโครงการนั้นมีความเป็นไปได้ในทางเทคนิคและจะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นประกอบด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อสิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสิทธิการเช่า

ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แต่ไม่เกิน 30 ปี

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

4.16 สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า

▪ ปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบ (Probable Reserves)

ปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบ คือ มูลค่าของปริมาณสำรองซึ่งกลุ่มบริษัททำการประเมินมูลค่าเมื่อมีการซื้อธุรกิจ ปริมาณสำรองดังกล่าวจะถูกจัดประเภทรวมกับสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมเมื่อปริมาณสำรองดังกล่าวได้เปลี่ยนประเภทเป็นปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้วและทำการตัดจำหน่ายซึ่งคำนวณโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิต

▪ สินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากร

บริษัทบันทึกสินทรัพย์ในการสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรเป็นสินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่าโดยใช้ราคาทุน เมื่อมีการสำรวจพบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ สินทรัพย์ภายใต้โครงการนั้นจะ

ถูกโอนไปเป็นสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของโครงการที่พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว และมีวิธีวัดมูลค่าภายหลังตามวิธีการที่ระบุไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.12 เรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สำหรับโครงการที่พิสูจน์ว่าไม่พบปริมาณสำรองหรือพบแต่ไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ สินทรัพย์ภายใต้โครงการนั้น จะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

4.17 การด้อยค่าของสินทรัพย์

สินทรัพย์ของกลุ่มบริษัทจะมีการทบทวนการด้อยค่า เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์บ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีอาจสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หรือยังไม่พร้อมใช้งานจะถูกทดสอบการด้อยค่าเป็นประจำทุกปี

รายการขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งหมายถึงจำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายเทียบกับมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ซึ่งส่วนปรับลดจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุน ทั้งนี้สินทรัพย์จะถูกจัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่สามารถแยกออกมาได้ เพื่อวัตถุประสงค์ของการประเมินการด้อยค่า

การประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่ใช้ในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตปิโตรเลียมได้นำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงบนความสามารถของแหล่งผลิตและแหล่งกักเก็บปิโตรเลียม รวมถึงการคาดการณ์เกี่ยวกับปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว และที่ยังไม่ได้พิสูจน์

ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ยกเว้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่าความนิยมจะถูกกลับรายการเมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ซึ่งบ่งชี้ว่าการเปลี่ยนแปลงในค่าเผื่อการด้อยค่าที่เกิดขึ้น ในกรณีดังกล่าว ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับบัญชีผลขาดทุนจากการด้อยค่า ต้องไม่สูงกว่าราคาตามบัญชีที่ควรเป็น (สุทธิจากค่าตัดจำหน่ายหรือค่าเสื่อมราคา) หากกลุ่มบริษัทไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์นั้นในงวดก่อน

4.18 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับงวดประกอบด้วย ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นหรือรายการที่รับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้ ภาษีเงินได้ต้องรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามลำดับ

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันคำนวณจากอัตราภาษีตามกฎหมายภาษีที่มีผลบังคับใช้อยู่หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานในประเทศที่บริษัทและบริษัทย่อยดำเนินงานอยู่และเกิดรายได้เพื่อเสียภาษี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีรับรู้จากผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน

อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทจะไม่รับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้เริ่มแรกของรายการสินทรัพย์หรือรายการหนี้สินที่เกิดจากรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และ ณ วันที่เกิดรายการ รายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือขาดทุนทั้งทางบัญชีหรือทางภาษี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคำนวณจากอัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือ ที่คาดได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน และคาดว่าอัตราภาษีดังกล่าวจะนำไปใช้เมื่อสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีได้มีการจ่ายชำระ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะรับรู้หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำจำนวนผลต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกกัน ก็ต่อเมื่อบริษัทมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันโดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน ซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

4.19 ค่าตอบแทนตามสัญญารอตัดบัญชี

ค่าตอบแทนตามสัญญารอตัดบัญชีเป็นภาระผูกพันที่บริษัทต้องจ่ายเงินให้กับผู้ซื้อ (ปตท.) ตามเงื่อนไขหนึ่งในสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ (Gas Sales Agreement) ของโครงการอาทิตย์ ในการดำเนินการขายก๊าซธรรมชาติ ซึ่งค่าตอบแทนดังกล่าวจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนภายใต้หัวข้อค่าตอบแทนตามสัญญารอตัดบัญชี และตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ

4.20 เงินกู้ยืม

กลุ่มบริษัทบันทึกเงินกู้ยืมตามมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหักด้วยต้นทุนการจัดทำรายการที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินกู้ยืม

เงินกู้ยืมจัดประเภทเป็นหนี้สินหมุนเวียนเมื่อกลุ่มบริษัทไม่มีสิทธิอันปราศจากเงื่อนไขให้เลื่อนชำระหนี้ออกไปอีกเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน นับจากวันที่เ็นบแสดงฐานะการเงิน

4.21 สัญญาเช่าระยะยาว

▪ กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งผู้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเกือบทั้งหมดถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน ซึ่งจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า จำนวนเงินที่ต้องจ่ายดังกล่าวจะบันทึกส่วนระหว่างหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้ได้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้างอยู่ โดยพิจารณาแยกแต่ละสัญญา ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สิน ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่าเพื่อให้อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สินที่เหลืออยู่

สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่เช่าหรืออายุของสัญญาเช่า แล้วแต่ระยะเวลาใดจะน้อยกว่า

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าสินทรัพย์ซึ่งผู้ให้เช่าเป็นผู้รับความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของเป็นส่วนใหญ่ สัญญาเช่านั้นถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน เงินที่ต้องจ่ายภายใต้สัญญาเช่าดังกล่าวจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนโดยใช้วิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนหมดอายุการเช่า เช่น เงินเพิ่มที่ต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้เช่า จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่การยกเลิกนั้นเกิดขึ้น

▪ กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ให้เช่า

สินทรัพย์ที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานรวมแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินในส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และตัดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ด้วยเกณฑ์เดียวกันกับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของกลุ่มบริษัทซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน รายได้ค่าเช่า รับรู้ด้วยวิธีเส้นตรงตลอดช่วงเวลาการให้เช่า

4.22 ผลประโยชน์ของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลประโยชน์ของพนักงาน โดยแบ่งประเภทเป็นผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

ผลประโยชน์หลังออกจากงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ผลประโยชน์ของพนักงานตามโครงการสมทบเงินและโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

โครงการสมทบเงิน

พนักงานของกลุ่มบริษัทได้เข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่อไปนี้ คือ “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน ปตท.สผ. ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสินสภาพร ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” และ “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพิสโก้มาสเตอร์ร่วมทุน ซึ่งจดทะเบียนแล้ว”

กองทุนดังกล่าวเป็นกองทุนแบบที่มีผู้จัดการทรัพย์สินที่เป็นบุคคลภายนอกเป็นผู้ดูแลทั้งเงินสะสมของพนักงานและเงินสมทบจากกลุ่มบริษัท ทั้งนี้กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบเป็นรายเดือนในระหว่างอัตราร้อยละ 3 - 15 ของเงินเดือนพนักงานเข้ากองทุนดังกล่าว และถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการจ่ายเงินสมทบ

โครงการผลประโยชน์ของพนักงานเมื่อเกษียณอายุ

ภาระหนี้สินของกลุ่มบริษัทที่เกิดจากแผนการเงินผลประโยชน์สำหรับพนักงานเมื่อเกษียณอายุ คำนวณโดยการประมาณจำนวนเงินผลประโยชน์ในอนาคตที่พนักงานจะได้รับจากการทำงานให้กับกลุ่มบริษัทในงวดปัจจุบันและงวดอนาคต โดยผลประโยชน์ดังกล่าว ได้ถูกคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยอัตราคิดลดใช้อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล การประมาณการหนี้สินดังกล่าว คำนวณโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงจากประสบการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติจะต้องรับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้นผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในงวดที่เกิดขึ้น

ต้นทุนบริการในอดีตจะถูกรับรู้ทันทีในงบกำไรขาดทุน

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น

ผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของกลุ่มบริษัท เป็นผลประโยชน์ที่จ่ายจากการทำงานเป็นระยะเวลานาน กลุ่มบริษัทจะกำหนดจำนวนเงินผลประโยชน์ ตามระยะเวลาของการให้บริการของพนักงาน

ภาระหนี้สินที่คาดว่าจะเกิดจากการให้ผลประโยชน์นี้คำนวณโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย และจะบันทึกค้างจ่ายตลอดระยะเวลาการจ้างงาน โดยใช้วิธีการทางบัญชีเดียวกับที่ใช้ในโครงการผลประโยชน์ของพนักงานเมื่อเกษียณอายุ กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงจากประสบการณ์หรือเปลี่ยนแปลงข้อสมมติจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทได้บันทึกหนี้สินที่เกิดจากผลประโยชน์ของพนักงานในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้หัวข้อประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ตามรายละเอียดที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 31

4.23 การจัดการความเสี่ยงในส่วนของทุน

วัตถุประสงค์ของกลุ่มบริษัทในการบริหารทุนของบริษัท คือ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของกลุ่มบริษัท เพื่อสร้างผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนได้เสียอื่น และเพื่อดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนทางการเงินของทุน

4.24 สำรองเพื่อการขยายงาน

กลุ่มบริษัทจะพิจารณาจัดสรรสำรองเพื่อการขยายงานเพื่อวัตถุประสงค์ในการลงทุนโครงการใหม่ในระยะเริ่มสำรวจ (Exploration Phase) ซึ่งเป็นระยะที่มีความเสี่ยงสูงหรือเพื่อการแสวงหาปริมาณสำรองปิโตรเลียมมาทดแทน โดยจัดสรรจากกำไรสุทธิทางภาษีที่เกิดจากกิจกรรมสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ในอัตราไม่เกินร้อยละ 35

4.25 การรับรู้รายได้

รายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมรับรู้เมื่อส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

รายได้นอกเหนือจากที่กล่าวตามข้างต้นรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.26 รายได้รอการรับรู้ภายใต้สัญญา (Take-or-Pay)

ภายใต้สัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ กลุ่มบริษัทมีภาระต้องส่งมอบก๊าซธรรมชาติตามปริมาณขั้นต่ำให้แก่ลูกค้าตามสัญญาการซื้อขายในแต่ละปีสัญญา หากในปีสัญญาใดที่ลูกค้าไม่สามารถรับก๊าซธรรมชาติตามปริมาณขั้นต่ำได้ตามสัญญาที่กำหนดสำหรับปีสัญญานั้น ลูกค้าต้องชำระค่าก๊าซธรรมชาติในปริมาณที่ไม่ได้รับ (Take-or-Pay) โดยมีสิทธิที่จะรับก๊าซธรรมชาติสำหรับปริมาณที่ได้ชำระแล้วในปีต่อๆ ไป (Make-up) โดยไม่ต้องชำระค่าก๊าซธรรมชาติอีก กลุ่มบริษัทบันทึกรายการดังกล่าวเป็นรายได้รอการรับรู้ และจะรับรู้เป็นรายได้ในปีที่มีการส่งมอบก๊าซธรรมชาติแก่ลูกค้า

4.27 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ ที่หักดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน ด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยผู้ถือหุ้นในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญ ที่หักดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน ด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยผู้ถือหุ้นในระหว่างปี ปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด โดยมีข้อสมมติว่าหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดได้แปลงเป็นหุ้นสามัญทั้งหมด

4.28 ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

ส่วนงานดำเนินงานได้ถูกรายงานในลักษณะเดียวกับรายงานภายในที่นำเสนอให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน โดยผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานหมายถึงบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากรและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานดำเนินงานที่ทำการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

ในการพิจารณาข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้พิจารณาถึงประเภทของผลิตภัณฑ์ รวมถึงเขตภูมิศาสตร์ โดยแบ่งตามส่วนงานธุรกิจ ซึ่งส่วนงานธุรกิจจะกำหนดโดยลักษณะของกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของส่วนงานธุรกิจอื่น

4.29 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

กลุ่มบริษัทจัดสินทรัพย์ทางการเงินเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านงบกำไรขาดทุน (2) เงินลงทุนที่ถือจนครบกำหนด (3) เงินให้สินเชื่อและลูกหนี้ และ (4) สินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย การจัดประเภทขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการได้มาซึ่งสินทรัพย์ทางการเงินนั้นๆ หนี้สินทางการเงินจัดประเภทเป็น (1) หนี้สินทางการเงินที่วัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านงบกำไรขาดทุน และ (2) หนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินทั้งหมดจะรับรู้เริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยในกรณีของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินที่ไม่ได้แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านงบกำไรขาดทุนจะแสดงสุทธิด้วยต้นทุนในการทำการซื้อขายซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาหรือการออกสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงิน ทั้งนี้การบัญชีหลังจากการได้มาขึ้นอยู่กับการจัดประเภทของสินทรัพย์ทางการเงินหรือหนี้สินทางการเงินนั้น

สินทรัพย์ทางการเงินประเภทเงินให้สินเชื่อและลูกหนี้ และเงินลงทุนที่ถือจนครบกำหนด รวมถึงหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายนั้น เริ่มต้นรับรู้รายการด้วยมูลค่ายุติธรรมสุทธิด้วยต้นทุนการทำการซื้อขายและรับรู้มูลค่าภายหลังด้วยวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยรับรู้ส่วนต่างเป็นกำไรหรือขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทประเมินข้อบ่งชี้การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงินหรือกลุ่มของสินทรัพย์ทางการเงินว่ามีการด้อยค่าหรือไม่ ณ วันสิ้นงวดในงบแสดงฐานะการเงิน ในกรณีมีข้อบ่งชี้การด้อยค่าเกิดขึ้น จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าจะคำนวณจากผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเดิมตามสัญญา โดยขาดทุนจากการด้อยค่ารับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน

อนุพันธ์ทางการเงินและการป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทรับรู้อนุพันธ์ทางการเงินในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมและรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมเป็นกำไรหรือขาดทุน

ในกรณีกิจการเลือกปฏิบัติตามการบัญชีป้องกันความเสี่ยงโดยเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุในมาตรฐานการบัญชี ผลของการบันทึกการป้องกันความเสี่ยงจะถูกหักกลบกันสำหรับการป้องกันความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล กรณีกิจการเข้าทำสัญญาเพื่อป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการป้องกันความเสี่ยงจะรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุน เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยงเฉพาะส่วนของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

กรณีที่กิจการเข้าทำสัญญาอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด ผลกำไรหรือขาดทุนส่วนที่มีประสิทธิผลของอนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงจะรับรู้ในกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นโดยแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก และจะทยอยรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนเมื่อรายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยงมีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน ผลกำไรหรือขาดทุนส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลของอนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนทันทีที่เกิดรายการ

5. การซื้อธุรกิจ

เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 บริษัท และ บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชันแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ลงนามในสัญญาการโอนสิทธิสัมปทาน (Agreement for the Assignment and Transfer) เพื่อเข้าซื้อสัดส่วนการลงหุ้นร้อยละ 22.2222 ในโครงการบงกช ซึ่งได้แก่ แปลง ปี 15 แปลง ปี 16 และแปลง ปี 17 จาก Shell Integrated Gas Thailand Pte. Limited และแปลง จี 12/48 จากบริษัท Thai Energy Company Limited ตามลำดับ

โดยการเข้าซื้อสัดส่วนการลงหุ้นดังกล่าวเสร็จสิ้นในวันที่ 21 มิถุนายน 2561 ทำให้กลุ่มบริษัทมีสัดส่วนใน แปลง ปี 15 แปลง ปี 16 และแปลง ปี 17 ของโครงการบงกช และแปลง จี 12/48 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 44.4445 เป็นร้อยละ 66.6667 โดยกลุ่มบริษัทยังคงเป็นผู้ดำเนินการของโครงการภายหลังการซื้อสัดส่วน และถือเป็นการลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

รายละเอียดของสินทรัพย์สุทธิที่ได้มา ณ วันที่ซื้อ และค่าความนิยมที่เกิดขึ้นมีดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	0.50	16.33
ลูกหนี้อื่น	0.42	13.84
สินค้ำคงเหลือ	0.44	14.36
พัสดुकงเหลือ	14.57	479.38
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.48	15.73
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,317.90	43,343.98
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	0.18	5.79
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.02	0.71
เจ้าหนี้การค้า	(6.38)	(209.72)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	(15.88)	(522.19)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(2.10)	(69.15)
ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต	(243.47)	(8,007.39)
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิต		
ปีโตรเลียม	(125.42)	(4,124.80)
รายได้รอการรับรู้	(3.73)	(122.52)
สินทรัพย์สุทธิ	937.53	30,834.35
<u>บวก</u> สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากผลกระทบ		
ในทางบัญชี	91.04	2,994.12
ค่าความนิยม	76.66	2,521.18
รวมสิ่งตอบแทนในการซื้อ	1,105.23	36,349.65

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	0.22	7.17
ลูกหนี้อื่น	0.42	13.80
สินค้าคงเหลือ	0.44	14.36
พัสดุดังกล่าว	14.23	467.88
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.44	14.62
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1,292.74	42,516.64
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	0.17	5.45
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	0.02	0.71
เจ้าหนี้การค้า	(5.98)	(196.58)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	(13.74)	(451.83)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(1.99)	(65.52)
ประมาณการหนี้สินค่ารีดถอนอุปกรณ์การผลิต	(241.74)	(7,950.36)
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิต		
ปีโตรเลียม	(125.42)	(4,124.80)
รายได้รอการรับรู้	(1.42)	(46.58)
สินทรัพย์สุทธิ	918.39	30,204.96
<u>บวก</u> สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากผลกระทบ		
ในทางบัญชี	89.46	2,942.06
ค่าความนิยม	75.16	2,471.83
รวมสิ่งตอบแทนในการซื้อ	1,083.01	35,618.85

ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นจำนวน 76.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (2,521.18 ล้านบาท) เกิดจากผลประโยชน์ที่กลุ่มบริษัทจะได้รับจากการเข้าซื้อสัดส่วนการลงทุนเพิ่มในโครงการซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกลุ่มบริษัทในการเพิ่มปริมาณการผลิตในอนาคต และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางภาษีได้

มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนทั้งหมดที่โอนให้ประมาณโดยใช้วิธีรายได้ โดยอ้างอิงจากอัตราคิดลดร้อยละ 3.4 ซึ่งเป็นมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 3

6. การขายสินทรัพย์ในแหล่งมอนทारा

เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2561 PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd (PTTEP AAA) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ลงนามในสัญญาขายแหล่งมอนทारा (Agreement for the Sale of Montara Assets) เพื่อขายสินทรัพย์ทั้งหมดร้อยละ 100 ในแหล่งมอนทारा (แปลง เอซี/แอล 7 และ เอซี/แอล 8) ให้แก่ Jadestone Energy (Eagle) Pty Ltd (Jadestone) ด้วยมูลค่าการขายสินทรัพย์จำนวน 195 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (ก่อนปรับเงินทุนหมุนเวียนที่เปลี่ยนแปลงไปจนกว่าการซื้อขายจะมีผลสมบูรณ์)

ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2561 Jadestone ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขบังคับก่อน (Conditions Precedent) ที่ระบุในสัญญาดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ทำให้ PTTEP AAA โอนสิทธิทางกฎหมาย (ร้อยละ 99) และสิทธิทั้งหมดที่จะได้รับผลประโยชน์และความเสี่ยงในแหล่งมอนทारा รวมทั้งสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง ให้แก่ Jadestone ทั้งนี้ PTTEP AAA ยังคงถือสัดส่วนร้อยละ 1 ในสิทธิทางกฎหมาย และยังคงสถานะเป็นผู้ดำเนินการของแหล่งมอนทाराตามสัญญาจ้างบริการ (Operator and Transitional Services Agreement) จนกว่า National Offshore Petroleum Titles Administrator (NOPTA) และ National Offshore Petroleum Safety and Environmental Management Authority (NOPSEMA) จะอนุมัติให้ Jadestone เป็นผู้ดำเนินการแทน ทั้งนี้หากมีการเรียกร้องค่าเสียหายจากเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลจากแหล่งมอนทाराที่เกิดขึ้นในปี 2552 PTTEP AAA ยังคงเป็นผู้รับผิดชอบ

มูลค่าการขายสินทรัพย์หลังจากปรับเงินทุนหมุนเวียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามสัญญาเป็นจำนวน 114 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ในระหว่างปีกลุ่มบริษัทได้รับเงินจากผู้ซื้อจำนวน 133 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งส่วนต่างจะมีการทยอยจ่ายชำระในอนาคต โดยกลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวจำนวน 58 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (1,886 ล้านบาท) ซึ่งแสดงเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนรวม

แหล่งมอนทाराเป็นส่วนหนึ่งของภูมิภาคออสเตรเลียตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 42 เรื่อง ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

7. การประมาณการทางบัญชีและข้อสมมติที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ผู้บริหารต้องใช้ประมาณการและข้อสมมติ ซึ่งมีผลกระทบต่อการรายงานสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติที่สำคัญและที่มาของความไม่แน่นอนในการประมาณการซึ่งอาจมีผลต่อมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายที่รายงานในงบการเงินมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การประมาณปริมาณสำรองปิโตรเลียม

ปริมาณสำรองปิโตรเลียมเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการประเมินการลงทุนในโครงการต่างๆ ของกลุ่มบริษัท รวมถึงการทดสอบการด้อยค่า การเปลี่ยนแปลงในปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) จะมีผลกระทบต่อมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดสุทธิและค่าเสื่อมราคาที่กำหนดตามวิธีสัดส่วนของผลผลิต (Unit of Production)

ปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) คือ ปริมาณของปิโตรเลียมที่สามารถผลิตในเชิงพาณิชย์ ณ วันที่กำหนดใดๆ โดยมีความแน่นอนสูง ภายใต้เงื่อนไขสถานะเศรษฐกิจ และวิธีการผลิตในปัจจุบัน รวมถึงกฎระเบียบของรัฐ โดยปริมาณสำรองปิโตรเลียมที่พิสูจน์แล้วจะมีการตรวจสอบและประเมินทุกปีโดยนักธรณีวิทยาและวิศวกรแหล่งกักเก็บปิโตรเลียมของกลุ่มบริษัท

ต้นทุนการสำรวจปิโตรเลียม (Exploration Costs)

ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียมของหลุมสำรวจที่บันทึกเป็นสินทรัพย์และมีอายุมากกว่า 12 เดือนจะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนวันแต่ (1) พบปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว หรือ (2) พบปริมาณสำรองที่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ และมีแผนงานสำรวจและประเมินในอนาคต ซึ่งในการตัดสินใจว่าจะตัดจำหน่ายต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์และมีอายุมากกว่า 12 เดือนหรือไม่นั้น บริษัทจำเป็นต้องใช้ข้อสมมติในการประเมินเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติในรอบระยะเวลาบัญชีภายหลัง ต้นทุนเพื่อการขุดเจาะปิโตรเลียมที่บันทึกเป็นสินทรัพย์ดังกล่าวจะถูกตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

การด้อยค่าของสินทรัพย์

ในการพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ บริษัทคำนวณจากการประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตคิดลด ซึ่งการคาดการณ์กระแสเงินสดในอนาคต มีข้อสมมติที่สำคัญของฝ่ายบริหารในเรื่องเกี่ยวกับราคาขายซึ่งอ้างอิงจากราคาน้ำมันในอนาคต ปริมาณการผลิตที่คาดว่าจะผลิตได้ในอนาคต ซึ่งประมาณจากปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserve) และปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบ (Probable Reserve) และอัตรากำไรขั้นต้น ซึ่งข้อสมมติเหล่านี้มาจากดุลยพินิจของผู้บริหาร และอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ในอดีต รวมถึงการคาดการณ์ในอนาคตที่เชื่อว่าสมเหตุสมผลในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยหากมีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล หรือมีข้อมูลใหม่ที่ชัดเจนขึ้น อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติ และอัตราคิดลดที่จะนำมาใช้ในการคำนวณประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตคิดลด

ข้อสมมติด้านราคากำหนดจากราคาน้ำมันในช่วงระยะสั้นอ้างอิงราคาน้ำมันล่วงหน้า (Forward Price Curve) และประมาณราคาน้ำมันในช่วงระยะยาวอ้างอิงประมาณการจากอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันในตลาดโลก

ค่าความนิยม และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าของค่าความนิยม และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้มา ตลอดจนการทดสอบการด้อยค่าในภายหลัง ฝ่ายบริหารต้องอาศัยการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์ หรือ หน่วยของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด (Cash Generating Unit) รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น

ภาษีเงินได้

กลุ่มบริษัทมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ในหลายประเทศ ซึ่งการประมาณหนี้สินภาษีเงินได้ต้องใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นสาระสำคัญ เนื่องจากมีรายการค้าและการคำนวณจำนวนมากที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท ซึ่งทำให้เกิดความไม่แน่นอนในการประมาณการภาษีที่จะต้องชำระ ทั้งนี้กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้ที่คาดว่าจะเกิด โดยใช้เกณฑ์การประมาณภาษีส่วนเพิ่มที่จะถึงกำหนดชำระ ซึ่งผลแตกต่างระหว่างภาษีเงินได้ที่ชำระจริงกับประมาณการจะกระทบต่อภาษีเงินได้ และภาษีเงินได้รอดักบัญชีในงวดที่มีการประมาณการ

กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีในบัญชีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาจากข้อสมมติที่เกี่ยวกับกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ข้อสมมติเกี่ยวกับกำไรทางภาษีในอนาคตที่ถูกกำหนดขึ้นมีความไม่แน่นอน และอาจมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะกระทบต่อการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ผลประโยชน์ของพนักงาน

ภาระหนี้สินที่เกิดจากผลประโยชน์ของพนักงานคำนวณโดยการประมาณจำนวนเงินผลประโยชน์ในอนาคตที่พนักงานจะได้รับจากการทำงานให้กับกลุ่มบริษัทในงวดปัจจุบันและงวดอนาคตซึ่งการประมาณการหนี้สินดังกล่าวจะถูกคำนวณโดยผู้เชี่ยวชาญอิสระด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) และกำหนดข้อสมมติที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยข้อสมมติทางการเงินและทางประชากรศาสตร์ โดยรายละเอียดได้เปิดเผยตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 31

ประมาณการหนี้สิน (Provisions)

ประมาณการหนี้สิน (ไม่รวมถึงประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน) จะถูกรับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทมีภาระตามกฎหมายหรือข้อผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะทำให้กลุ่มบริษัทต้องสูญเสียทรัพยากรเพื่อชำระภาระผูกพันนั้น และสามารถประมาณมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

ประมาณการหนี้สินค่ารั้งถอนอุปกรณ์การผลิต

กลุ่มบริษัทบันทึกประมาณการหนี้สินค่ารั้งถอนอุปกรณ์การผลิต เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะเกิดภาระผูกพันอันเป็นผลเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีตและสามารถประมาณการจำนวนเงินที่ต้องจ่ายได้อย่างสมเหตุสมผลโดยวิศวกรของบริษัทและดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร กลุ่มบริษัทรับรู้ประมาณการหนี้สินดังกล่าวโดยใช้มูลค่าปัจจุบันคิดลดก่อนภาษีจากจำนวนประมาณการของต้นทุนค่ารั้งถอนอุปกรณ์การผลิตที่สร้างเสร็จพร้อมใช้งาน ซึ่งต้นทุนดังกล่าวได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และตัดจำหน่ายโดยวิธีสัดส่วนของผลผลิตของปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว หรือปริมาณสำรองที่พิสูจน์และพัฒนาสำเร็จ ส่วนประมาณการหนี้สินที่เพิ่มขึ้นที่สะท้อนถึงระยะเวลาที่ผ่านมาซึ่งเกิดจากส่วนคิดลดที่ทยอยลดลงในแต่ละงวด กลุ่มบริษัทรับรู้เป็นต้นทุนทางการเงินในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดขึ้น

การประมาณการหนี้สินขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในปัจจุบัน ได้แก่ ข้อบังคับต่างๆ เทคโนโลยี และระดับราคา ดังนั้นผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณการและตั้งข้อสมมติไว้

ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม

บริษัทได้ตกลงทำสัญญาต่ออายุสัมปทานกับกระทรวงพลังงานเพื่อขยายระยะเวลาการผลิตเพิ่มเป็นระยะเวลา 10 ปี การต่อสัญญาดังกล่าวทำให้บริษัทต้องจ่ายเงินค่าตอบแทนการขยายระยะเวลาการผลิตให้กับกระทรวงพลังงาน โดยผู้บริหารของบริษัทได้ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนดังกล่าวโดยใช้วิธีการคิดลดกระแสเงินสดตามอายุของสัญญาใหม่ โดยใช้ข้อสมมติที่สำคัญ เช่น ข้อมูลปริมาณการขาย และราคาน้ำมัน เป็นต้น

8. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	625.04	700.04	20,282.30	22,877.97
รายการเทียบเท่าเงินสด				
- เงินฝากประจำ	2,009.35	518.29	65,203.14	16,938.01
- ตราสารหนี้	515.77	213.14	16,736.58	6,965.71
- บัตรเงินฝาก	-	80.71	-	2,637.78
- กองทุนรวมตลาดเงิน	29.94	-	971.54	-
รวม	3,180.10	1,512.18	103,193.56	49,419.47

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	31.93	37.28	1,036.05	1,218.08
รายการเทียบเท่าเงินสด				
- เงินฝากประจำ	400.22	270.00	12,987.26	8,823.85
- บัตรเงินฝาก	-	80.71	-	2,637.78
- กองทุนรวมตลาดเงิน	29.94	-	971.54	-
รวม	462.09	387.99	14,994.85	12,679.71

เงินฝากธนาคารประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถามสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.00 – 2.50 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.00 – 2.50 ต่อปี)

เงินฝากธนาคารประเภทประจำสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.83 – 6.08 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.20 – 12.09 ต่อปี)

ตราสารหนี้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.00 – 1.47 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.00 – 1.51 ต่อปี)

บัตรเงินฝากสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.98 – 2.74 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.17 ต่อปี)

9. เงินลงทุนระยะสั้น

เงินลงทุนระยะสั้น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินฝากประจำ	770.66	2,502.87	25,007.80	81,796.02
บัตรเงินฝาก	-	452.62	-	14,792.13
ตราสารหนี้ (ที่มีอนุพันธ์แฝง)	49.87	-	1,618.26	-
รวม	820.53	2,955.49	26,626.06	96,588.15

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินฝากประจำ	412.83	794.70	13,396.28	25,971.59
บัตรเงินฝาก	-	452.62	-	14,792.13
ตราสารหนี้ (ที่มีอนุพันธ์แฝง)	49.87	-	1,618.26	-
รวม	462.70	1,247.32	15,014.54	40,763.72

เงินฝากธนาคารประเภทประจำมีอายุตั้งแต่วันที่ฝากจนถึงวันครบกำหนดมากกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.64 – 3.10 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.90 – 2.30 ต่อปี)

บัตรเงินฝากมีอายุตั้งแต่วันที่ซื้อจนถึงวันครบกำหนดมากกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.87 – 2.03 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 1.87 – 2.03 ต่อปี)

เงินลงทุนระยะสั้นในตราสารหนี้ (ที่มีอนุพันธ์แฝง) อายุไม่เกิน 12 เดือนที่จะถือจนครบกำหนด เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่มีอนุพันธ์แฝง โดยกลุ่มบริษัทจัดประเภทเงินลงทุนระยะสั้นในตราสารหนี้เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม เนื่องจากอนุพันธ์แฝงนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงกระแสเงินสดจากตราสารหลักอย่างมีสาระสำคัญ โดยการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมจะรับรู้ผ่านกำไรหรือขาดทุนทั้งจำนวน

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเงินลงทุนระยะสั้นในตราสารหนี้ (ที่มีอนุพันธ์แฝง) สำหรับปี มีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	-	-	-
ลงทุนเพิ่มขึ้น	50.00	-	1,614.75	-
ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม	(0.13)	-	(3.35)	-
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	-	6.86	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	49.87	-	1,618.26	-

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	-
ลงทุนเพิ่มขึ้น	50.00	1,614.75
ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม	(0.13)	(3.35)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	6.86
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	49.87	1,618.26

10. เงินลงทุนเพื่อค้า

การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเงินลงทุนเพื่อค้าสำหรับปี มีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	0.21	6.78
ลงทุนเพิ่มขึ้น	80.00	2,583.60
ลดลง	(10.00)	(322.95)
ผลกำไรจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม	0.43	15.21
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	(0.09)	(2.99)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	9.69
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	70.55	2,289.34

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	0.20	6.51
ลงทุนเพิ่มขึ้น	80.00	2,583.60
ลดลง	(10.00)	(322.95)
ผลกำไรจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม	0.43	15.22
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	(0.09)	(2.99)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	9.69
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	70.54	2,289.08

11. เงินลงทุนเพื่อขาย

เงินลงทุนเพื่อขาย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินลงทุนเพื่อขายหมุนเวียน	10.45	-	339.10	-
เงินลงทุนเพื่อขายไม่หมุนเวียน	0.56	0.71	18.07	23.31
รวม	11.01	0.71	357.17	23.31

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินลงทุนเพื่อขายหมุนเวียน	10.45	-	339.10	-
เงินลงทุนเพื่อขายไม่หมุนเวียน	-	-	-	-
รวม	10.45	-	339.10	-

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเงินลงทุนเพื่อขายสำหรับปี มีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	0.71	23.31
ลงทุนเพิ่มขึ้น	10.44	337.30
ผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	(0.14)	(5.16)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	1.72
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	11.01	357.17

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	-
ลงทุนเพิ่มขึ้น	10.44	337.30
ผลกำไรที่ยังไม่รับรู้จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	0.01	0.19
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	1.61
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	10.45	339.10

12. ลูกหนี้บริษัทใหญ่

ลูกหนี้บริษัทใหญ่ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ค่าขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	637.13	541.66	20,674.75	17,701.80
การให้บริการสร้างท่อขนส่งก๊าซ	-	24.91	-	814.17
รวม	<u>637.13</u>	<u>566.57</u>	<u>20,674.75</u>	<u>18,515.97</u>

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ค่าขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	399.09	296.63	12,950.47	9,694.09
การให้บริการสร้างท่อขนส่งก๊าซ	-	24.91	-	814.17
รวม	<u>399.09</u>	<u>321.54</u>	<u>12,950.47</u>	<u>10,508.26</u>

ลูกหนี้บริษัทใหญ่ สามารถวิเคราะห์ตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	633.54	538.30	20,558.19	17,592.25
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	-	-	-	-
- มากกว่า 3 แต่ไม่เกิน 6 เดือน	0.21	-	6.92	-
- มากกว่า 6 แต่ไม่เกิน 12 เดือน	0.91	-	29.59	-
- มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป ¹	2.47	28.27	80.05	923.72
รวม	<u>633.54</u>	<u>566.57</u>	<u>20,674.75</u>	<u>18,515.97</u>

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	395.70	294.18	12,840.45	9,614.04
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	-	-	-	-
- มากกว่า 3 แต่ไม่เกิน 6 เดือน	0.01	-	0.38	-
- มากกว่า 6 แต่ไม่เกิน 12 เดือน	0.91	-	29.59	-
- มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป ¹	2.47	27.36	80.05	894.22
รวม	399.09	321.54	12,950.47	10,508.26

¹ กลุ่มบริษัทได้มีการติดตามลูกหนี้บริษัทใหญ่ที่เกินกำหนดชำระดังกล่าว และคาดว่าจะได้รับชำระคืนภายใน 12 เดือน นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

13. ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้า ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
Binh Son Refining & Petrochemical Co.,Ltd.	3.07	7.78	99.65	254.38
Myanmar Oil and Gas Enterprise	43.64	31.98	1,416.02	1,045.26
Petco Trading Labuan Company Limited	5.01	5.10	162.51	166.78
Petro-Diamond Singapore (Pte) Ltd.	-	2.86	-	93.55
Petroliam Nasional Berhad	13.90	11.78	450.93	384.85
PetroVietnam Oil Corporation	3.96	6.83	128.57	223.14
PTT International Trading London Ltd.	-	14.14	-	462.17
PV Oil Singapore Pte Ltd.	-	3.40	-	111.22
Repsol Trading Singapore PTE LTD.	2.76	-	89.66	-
SembCorp Gas Pte Ltd.	5.00	17.23	162.28	563.05
Star Petroleum Refining Plc.	9.27	6.79	300.93	221.92
Vietnam National Oil and Gas Group	0.38	0.51	12.42	16.70
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	0.03	0.73	0.95	23.68
อื่นๆ	0.23	0.30	7.35	9.71
รวม	87.25	109.43	2,831.27	3,576.41

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
Star Petroleum Refining Plc.	0.92	1.35	29.95	44.01
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	0.01	0.18	0.24	5.92
อื่นๆ	0.06	0.07	1.84	2.43
รวม	0.99	1.60	32.03	52.36

ลูกหนี้การค้า สามารถวิเคราะห์ตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	87.06	109.26	2,825.23	3,570.66
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	-	-	-	-
- มากกว่า 3 แต่ไม่เกิน 6 เดือน	0.19	-	6.04	-
- มากกว่า 6 แต่ไม่เกิน 12 เดือน	-	-	-	-
- มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	-	0.17	-	5.75
รวม	87.25	109.43	2,831.27	3,576.41

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ยังไม่ครบกำหนดชำระ	0.99	1.60	32.03	52.36
ครบกำหนดชำระ				
- ไม่เกิน 3 เดือน	-	-	-	-
- มากกว่า 3 แต่ไม่เกิน 6 เดือน	-	-	-	-
- มากกว่า 6 แต่ไม่เกิน 12 เดือน	-	-	-	-
- มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	0.99	1.60	32.03	52.36

14. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลารสหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
สินค้ำคงเหลือ	25.17	19.31	816.86	631.23
หัก ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	(1.77)	(0.12)	(57.48)	(4.20)
รวม	23.40	19.19	759.38	627.03

	หน่วย : ล้านดอลลารสหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
สินค้ำคงเหลือ	4.27	3.05	138.60	99.57
หัก ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ	-	-	-	-
รวม	4.27	3.05	138.60	99.57

15. พัสดุคงเหลือ

พัสดุคงเหลือ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลารสหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
พัสดุคงเหลือ	278.07	317.88	9,023.34	10,388.87
หัก ค่าเผื่อการเสื่อมสภาพและล้าสมัย	(19.25)	(19.82)	(624.52)	(647.87)
รวม	258.82	298.06	8,398.82	9,741.00

	หน่วย : ล้านดอลลารสหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
พัสดุคงเหลือ	111.70	104.89	3,624.60	3,427.75
หัก ค่าเผื่อการเสื่อมสภาพและล้าสมัย	(10.30)	(6.67)	(334.12)	(217.92)
รวม	101.40	98.22	3,290.48	3,209.83

16. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	17.26	27.26	560.20	890.77
รายได้ค้างรับ	24.17	12.44	784.17	406.67
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่ม	11.46	7.61	371.96	248.73
อื่น ๆ	12.67	21.36	411.03	697.93
รวม	<u>65.56</u>	<u>68.67</u>	<u>2,127.36</u>	<u>2,244.10</u>

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	9.40	7.41	304.97	242.32
รายได้ค้างรับ	17.40	14.91	564.48	487.43
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่ม	3.83	3.44	124.46	112.38
อื่น ๆ	0.13	2.86	4.11	93.36
รวม	<u>30.76</u>	<u>28.62</u>	<u>998.02</u>	<u>935.49</u>

17. รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญ

รายการระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

17.1 รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการบัญชีที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปี สรุปได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทใหญ่ - บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.)				
รายได้จากการขาย (ตามราคาที่ยังจากราคาตลาดโลก)	4,485.55	3,727.50	145,157.05	126,362.47
ซื้อและค่าใช้จ่ายอื่น	24.79	36.46	800.62	1,236.40
บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมค้า และการดำเนินงานร่วมกัน				
ดอกเบี้ยรับ	0.60	0.57	19.43	19.51
ค่าเช่าและค่าบริการ	34.74	36.01	1,121.91	1,221.36
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน				
รายได้จากการขาย (ตามราคาที่ยังจากราคาตลาดโลก)	55.93	14.14	1,803.20	461.95
ซื้อและค่าใช้จ่ายอื่น	28.59	-	923.30	-
ดอกเบี้ยรับ	3.27	0.99	105.51	32.61
คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง				
ผลประโยชน์ระยะสั้น	6.40	4.95	204.94	168.40
ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	0.19	0.18	6.18	5.95

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
บริษัทใหญ่ - บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.)				
รายได้จากการขาย (ตามราคาอ้างอิงจากราคาตลาดโลก)	2,819.85	2,148.14	91,304.53	72,788.65
ซื้อและค่าใช้จ่ายอื่น	14.65	24.21	473.25	820.98
บริษัทย่อย บริษัทร่วม และการดำเนินงานร่วมกัน				
ดอกเบี้ยรับ	42.17	42.98	1,383.55	1,471.87
รายได้ค่าบริการและการจัดการ	0.32	0.32	10.45	10.98
ค่าเช่าและค่าบริการ	34.02	34.65	1,098.70	1,175.18
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน				
ซื้อและค่าใช้จ่ายอื่น	12.50	-	403.75	-
คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง				
ผลประโยชน์ระยะสั้น	6.40	4.95	204.94	168.40
ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	0.19	0.18	6.18	5.95

17.2 ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัทใหญ่ - บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.)				
ลูกหนี้บริษัทใหญ่	637.13	566.57	20,674.75	18,515.97
กิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้า	-	14.14	-	462.17
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัทใหญ่ - บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.)				
ลูกหนี้บริษัทใหญ่	399.09	321.54	12,950.47	10,508.26

17.3 เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ประกอบด้วย

ผู้กู้	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัทย่อย				
บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารเงิน จำกัด	1,175.45	6,778.68	38,143.18	221,533.32
รวม	1,175.45	6,778.68	38,143.18	221,533.32

17.4 เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ประกอบด้วย

ผู้กู้	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัทร่วม				
บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด	17.88	17.75	580.00	580.00
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
PTTGL Investment Limited	77.62	92.75	2,518.81	3,031.15
รวม	95.50	110.50	3,098.81	3,611.15

ผู้กู้	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัทย่อย				
บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารเงิน จำกัด	5,400.66	7.21	175,250.35	235.59
บริษัทร่วม				
บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด	17.87	17.75	580.00	580.00
รวม	5,418.53	24.96	175,830.35	815.59

บริษัทให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทย่อย โดยมีคอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ที่อัตราคอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 3.19–3.47 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราคอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 2.40–2.61 ต่อปี) โดยผู้กู้แจ้งกำหนดชำระคืนเป็นคราว ๆ

บริษัทให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทร่วม โดยมีคอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ที่อัตราคอกเบี้ยร้อยละ 3.35 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราคอกเบี้ยร้อยละ 3.35 ต่อปี)

กลุ่มบริษัทให้กู้ยืมเงินแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีคอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ที่อัตราคอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 3.64 – 4.30 ต่อปี (ในระหว่างปี 2560 : อัตราคอกเบี้ยร้อยละ 3.25 ต่อปี)

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน สำหรับปี มีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	110.50	3,611.15
ลดลง	(15.13)	(488.57)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	0.13	4.08
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	(27.85)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	95.50	3,098.81
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	24.96	815.59
เพิ่มขึ้น	5,400.61	174,412.83
ลดลง	(7.44)	(240.23)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	0.40	13.08
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	829.08
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	5,418.53	175,830.35

18. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมค้า และการดำเนินงานร่วมกัน

18.1 การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และการร่วมค้า

การเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และการร่วมค้า มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	231.37	7,561.23
ส่วนแบ่งผลกำไรสุทธิหลังภาษี	7.93	256.25
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	(2.49)	(80.34)
เงินปันผลรับจากการร่วมค้า	(2.95)	(95.26)
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่น	0.34	10.83
การลงทุนเพิ่มขึ้น	4.06	131.15
การลงทุนลดลง	(1.05)	(33.87)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	(52.61)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	237.21	7,697.38

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา งบการเงินเฉพาะบริษัท	หน่วย : ล้านบาท งบการเงินเฉพาะบริษัท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	682.78	22,313.89
การลงทุนเพิ่มขึ้น	177.75	5,740.49
การลงทุนลดลง	(39.24)	(1,267.35)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	(136.33)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	821.29	26,650.70

18.2 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

รายละเอียดบริษัทย่อย มีดังต่อไปนี้

รายชื่อบริษัทย่อย	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
			31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
1. บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
2. PTTEP Offshore Investment Company Limited (PTTEPO)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
3. บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส จำกัด (พีทีทีอีพี เซอร์วิส เซส)	ไทย	ให้บริการ สนับสนุนบุคลากร	100	100
4. บริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด (ปตท.สผ.ส.)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
5. PTTEP HK Holding Limited (PTTEP HK)	ฮ่องกง	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
6. บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (ปตท.สผ.ศง.)	ไทย	บริหารจัดการ ด้านการเงิน ของกลุ่มบริษัท	100	100
7. บริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (ปตท.สผ.อีเอช) ¹	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	-
8. บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (ปตท.สผ.ศธ.)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
9. บริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ปตท.สผ.อีดี) ²	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	-
10. บริษัท อีพี-เทค เวนเจอร์ส โฮลดิ้ง จำกัด (อีพี-เทค) ³	ไทย	ธุรกิจเทคโนโลยีที่ เกี่ยวข้องกับ ปิโตรเลียม	100	-
11. บริษัท เอไอ แอนด์ โรโบติกส์ เวนเจอร์ส จำกัด (เออาร์วี) ⁴	ไทย	ธุรกิจเทคโนโลยี	100	-
12. PTTEP Southwest Vietnam Company Limited (PTTEP SV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
13. PTTEP Kim Long Vietnam Company Limited (PTTEP KV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
14. PTTEP Hoang-Long Company Limited (PTTEP HL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
15. PTTEP Hoan-Vu Company Limited (PTTEP HV)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
16. PTTEP Algeria Company Limited (PTTEP AG)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
17. PTTEP Holding Company Limited (PTTEPH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
18. PTTEP Indonesia Company Limited (PTTEP ID)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
19. PTTEP Africa Investment Limited (PTTEP AI)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100

รายชื่อบริษัทย่อย	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
			31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
20. PTTEP Rommana Company Limited (PTTEPR) ⁵	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	-	100
21. PTTEP Australia Pty Ltd (PTTEP AU)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
22. PTTEP Australia Offshore Pty Ltd (PTTEP AO)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
23. PTTEP South Asia Limited (PTTEP SA)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
24. PTTEP Semai II Limited (PTTEP SM)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
25. PTTEP Australia Perth Pty Ltd (PTTEP AP)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
26. PTTEP Australia Browse Basin Pty Ltd (PTTEP AB)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
27. PTTEP Australia Timor Sea Pty Ltd (PTTEP AT)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
28. PTTEP Australasia (Operations) Pty Ltd (PTTEP AAO)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
29. PTTEP Australasia (Ashmore Cartier) Pty Ltd (PTTEP AAA)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
30. PTTEP Australasia (Staff) Pty Ltd (PTTEP AAS)	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
31. PTTEP International Holding Company Limited (PTTEP IH)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
32. PTTEP Southwest Vietnam Pipeline Company Limited (PTTEP SVPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	ท่อขนส่งก๊าซ	100	100
33. PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH) ⁶	ฮ่องกง	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
34. PTTEP Netherland Holding Limited (PTTEP NL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
35. JV Marine Limited (JV Marine)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
36. PTTEP South Mandar Limited (PTTEP SMD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
37. PTTEP South Sageri Limited (PTTEP SS)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
38. PTTEP Sadang Limited (PTTEP SD)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
39. PTTEP Malunda Limited (PTTEP ML)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
40. PTTEP Netherlands Coöperatie U.A. (PTTEP NC)	เนเธอร์แลนด์	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
41. PTTEP Canada Limited (PTTEP CA)	แคนาดา	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
42. PTTEP Canada International Finance Limited (PTTEP CIF)	แคนาดา	ให้บริการจัดหา เงินทุนเพื่อธุรกิจ ของกลุ่มบริษัท	100	100
43. Cove Energy Limited (Cove)	สหราชอาณาจักร	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
44. Cove Energy Mozambique Rovuma Onshore Limited (CEMROL) ⁷	สาธารณรัฐ ไซปรัส	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100

รายชื่อบริษัทย่อย	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
			31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
45. Cove Energy East Africa Limited (CEEAL)	สาธารณรัฐ ไซปรัส	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
46. PTTEP Mozambique Area 1 Limited (PTTEP MZA1)	สาธารณรัฐ ไซปรัส	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
47. Cove Energy Kenya Limited (CEKL) ⁸	สาธารณรัฐ เคนยา	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
48. PTTEP Netherlands Holding Coöperatie U.A. (PTTEP NH)	เนเธอร์แลนด์	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
49. PTTEP Brazil Investment B.V. (PTTEP BI)	เนเธอร์แลนด์	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
50. PTTEP Brazil Investments in Oil and Gas Exploration and Production Limitada (PTTEP BL)	สหพันธ์ สาธารณรัฐ บราซิล	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
51. Sinphuhorm Holdings Limited (SHL)	หมู่เกาะเคย์แมน	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
52. PTTEP SP Limited (PTTEP SP)	สหราชอาณาจักร	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
53. บริษัท ปตท.สผ.จี 7 จำกัด (ปตท.สผ.จี 7)	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
54. PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO)	ฮ่องกง	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100
55. PTTEP MENA Limited (PTTEP MENA) ⁹	ฮ่องกง	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	-
56. PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP)	เม็กซิโก	ธุรกิจปิโตรเลียม	100	100

¹ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 บริษัทได้จัดตั้งบริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (ปตท.สผ.อีเอช) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

² เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งบริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ปตท.สผ.อีดี) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

³ เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งบริษัท อีพี-เทค เวนเจอร์ส โฮลดิ้ง จำกัด (อีพี-เทค) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

⁴ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งบริษัท เอไอ แอนด์ โรโบติกส์ เวนเจอร์ส จำกัด (เออาร์วี) ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

⁵ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2561 PTTEP Rommana Company Limited (PTTEPR) ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

⁶ เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560 บริษัทอนุมัติให้จดทะเบียนเลิก PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการปิดบริษัท

⁷ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2560 บริษัทอนุมัติให้จดทะเบียนเลิก Cove Energy Mozambique Rovuma Onshore Limited (CEMROL) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการปิดบริษัท

⁸ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2560 บริษัทอนุมัติให้จดทะเบียนเลิก Cove Energy Kenya Limited (CEKL) ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการปิดบริษัท

⁹ เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นใน PTTEP MENA Limited (PTTEP MENA) แล้วเสร็จ ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18.6 เรื่อง รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

เงินลงทุนในบริษัทย่อยบันทึกโดยวิธีราคาทุนสำหรับงบการเงินเฉพาะบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	516.38	516.38	16,756.56	16,875.89
บริษัท พีทีทีไอพี เซอร์วิสเทส จำกัด	0.08	0.01	2.51	0.21
บริษัท ปตท.สผ.สยาม จำกัด	99.79	99.79	3,238.20	3,261.26
PTTEP Offshore Investment Company Limited	0.005	0.005	0.16	0.16
PTTEP HK Holding Limited	16.87	1.70	547.49	55.57
บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารเงิน จำกัด	0.07	0.07	2.40	2.42
บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด	-	39.24	-	1,282.49
บริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด	162.51	-	5,273.39	-
รวม	795.71	657.20	25,820.71	21,478.00

18.3 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

รายละเอียดบริษัทร่วม มีดังต่อไปนี้

รายชื่อบริษัทร่วม ¹	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเทศที่ประกอบกิจการ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
				31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
1. บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด (เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์)	ไทย	ไทย	ให้เช่า อสังหาริมทรัพย์	50	50
2. บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด (พีทีที ดิจิตอล)	ไทย	ไทย	ให้บริการด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	20	20
3. บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP ²	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	เครือรัฐ ออสเตรเลีย	ให้บริการฐาน ปฏิบัติการทางเดิน อากาศ	50	50
4. บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด (พีทีที จีแอล)	ไทย	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	50	50
5. Leismer Aerodrome Limited (LAL)	แคนาดา	แคนาดา	ให้บริการ การเดินทาง ทางอากาศ	32	-

¹ เงินลงทุนในบริษัทร่วมทั้งหมดได้ถูกประเมินแล้วว่าไม่มีสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัท

² บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP ได้แก่ Mungalu Truscott Airbase Pty Ltd และ Troughton Island Pty Ltd

เงินลงทุนในบริษัทร่วมบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียสำหรับงบการเงินรวม และวิธีราคาทุนสำหรับงบการเงินเฉพาะบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด	44.29	40.23	1,437.02	1,314.60
บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด	10.84	9.25	351.89	302.25
บริษัทร่วมของกลุ่มบริษัท PTTEP AP	7.14	7.04	231.54	229.97
บริษัท พีทีที โกลบอล แอลเอ็นจี จำกัด	153.66	156.13	4,986.26	5,102.58
Leismer Aerodrome Limited	3.87	-	125.65	-
รวม	<u>219.80</u>	<u>212.65</u>	<u>7,132.36</u>	<u>6,949.40</u>

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด	24.79	24.79	804.42	810.14
บริษัท พีทีที ดิจิตอล โซลูชั่น จำกัด	0.79	0.79	25.57	25.75
รวม	<u>25.58</u>	<u>25.58</u>	<u>829.99</u>	<u>835.89</u>

ส่วนได้เสียในบริษัทร่วม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
มูลค่าตามบัญชีโดยรวมของส่วนได้เสียในบริษัทร่วม	219.80		7,132.36	
จำนวนรวมของส่วนแบ่งในบริษัทร่วม;				
กำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	5.24		169.33	
กำไรเบ็ดเสร็จอื่น	0.34		10.83	
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธ.ค. 2561	<u>5.58</u>		<u>180.16</u>	

18.4 เงินลงทุนในการร่วมค้า

รายละเอียดการร่วมค้า มีดังต่อไปนี้

รายชื่อการร่วมค้า ¹	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเทศที่ประกอบกิจการ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
				31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
Erawan 2 FSO Bahamas Limited (Erawan 2) ²	บาฮามาส	ไทย	ให้เช่าเรือ FSO	13.11	13.11

¹ เงินลงทุนในการร่วมค้าทั้งหมดได้ถูกประเมินแล้วว่าไม่มีสาระสำคัญต่อกลุ่มบริษัท

² ถือหุ้นใน Asia Pacific Marine Services (EF) B.V. ร้อยละ 100

เงินลงทุนในการร่วมค้าซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสียสำหรับงบการเงินรวม มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
Erawan 2 FSO Bahamas Limited	17.41	18.72	565.02	611.83
รวม	17.41	18.72	565.02	611.83

ส่วนได้เสียในการร่วมค้า มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
มูลค่าตามบัญชีโดยรวมของส่วนได้เสียในการร่วมค้า		17.41		565.02
จำนวนรวมของส่วนแบ่งในการร่วมค้า;				
กำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่อง		2.69		86.92
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธ.ค. 2561		2.69		86.92

18.5 การดำเนินงานร่วมกัน

การดำเนินงานร่วมกัน มีดังต่อไปนี้

รายชื่อการดำเนินงานร่วมกัน	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเทศที่ประกอบกิจการ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
				31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
1. Carigali – PTTEPI Operating Company Sdn Bhd. (CPOC)	มาเลเซีย	มาเลเซีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	50	50
2. Moattama Gas Transportation Company (MGTC)	เบอร์มิวดา	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	ท่อขนส่งก๊าซ	25.5	25.5
3. Taninthayi Pipeline Company LLC (TPC)	หมู่เกาะเคย์แมน	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	ท่อขนส่งก๊าซ	19.3178	19.3178
4. บริษัท ออเรนจ์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (ออเรนจ์)	ไทย	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	53.9496	53.9496
5. บริษัท บี 8/32 พาร์ทเนอร์ จำกัด (บี 8/32 พาร์ทเนอร์)	ไทย	ไทย	ธุรกิจปิโตรเลียม	25.0009	25.0009
6. Hoang-Long Joint Operating Company	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	ธุรกิจปิโตรเลียม	28.5	28.5
7. Hoan-Vu Joint Operating Company	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	ธุรกิจปิโตรเลียม	25	25
8. Leismer Aerodrome Limited (LAL) ¹	แคนาดา	แคนาดา	ให้บริการการเดินทางทางอากาศ	-	32

รายชื่อการดำเนินงานร่วมกัน	ประเทศที่จดทะเบียน	ประเทศที่ประกอบกิจการ	ประเภทธุรกิจ	สัดส่วนเงินลงทุนร้อยละ (รวมสัดส่วนการลงทุนทางอ้อม)	
				31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
9. Groupement Bir Seba (GBRS)	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	35	35
10. Andaman Transportation Limited (ATL)	หมู่เกาะเคย์แมน	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	ท่าขนส่งก๊าซ	80	80
11. Natuna 2 B.V. (Natuna 2)	เนเธอร์แลนด์	สาธารณรัฐอินโดนีเซีย	ธุรกิจปิโตรเลียม	50	50
12. Mozambique LNG1 Company Pte. Ltd. (MZ LNG1) ²	สิงคโปร์	สาธารณรัฐโมซัมบิก	ธุรกิจปิโตรเลียม	-	8.5

¹ ในระหว่างปี 2561 กลุ่มบริษัทมีการทบทวนการจัดประเภทเงินลงทุนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งผลให้เงินลงทุนดังกล่าวถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วม ซึ่งรับรู้โดยวิธีส่วนได้เสีย

² ในระหว่างปี 2561 กลุ่มบริษัทมีการทบทวนการจัดประเภทเงินลงทุนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งผลให้เงินลงทุนดังกล่าวถูกจัดประเภทเป็นเงินลงทุนระยะยาวอื่น ซึ่งรับรู้โดยวิธีราคาทุน

18.6 รายการสำคัญที่เกิดขึ้นในระหว่างปี

▪ บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิสเซส จำกัด

เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 บริษัท พีทีทีอีพี เซอร์วิสเซส จำกัด (พีทีทีอีพี เซอร์วิสเซส) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 9,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 900,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท

▪ PTTEP HK Holding Limited

เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 PTTEP HK Holding Limited (PTTEP HK) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 207,976,286 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 26,080 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 PTTEP HK ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 15,699,800 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 27,650 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2561 PTTEP HK ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 4,082,364 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 28,059 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2561 PTTEP HK ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 15,695,000 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 29,628 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561 PTTEP HK ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 197,949,209 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 49,423 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 PTTEP HK ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 15,654,400 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 50,988 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 PTTEP HK ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 19,207,326 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 52,909 ดอลลาร์ฮ่องกง

■ PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V.

เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 499,906,600 เปโซ เม็กซิโก โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 499,906,600 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 เปโซ เม็กซิโก

เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2561 PTTEP MEP ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 10,271,456 เปโซ เม็กซิโก โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 10,271,456 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 เปโซ เม็กซิโก

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561 PTTEP MEP ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 470,212,882 เปโซ เม็กซิโก โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 470,212,882 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 เปโซ เม็กซิโก

■ PTTEP HK Offshore Limited

เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 15,699,800 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 6,851.65 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2561 PTTEP HKO ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 15,695,000 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 8,421.15 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 PTTEP HKO ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 15,654,400 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 9,987 ดอลลาร์ฮ่องกง

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 PTTEP HKO ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 19,207,326 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 11,907 ดอลลาร์ฮ่องกง

■ บริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด

เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 บริษัทได้จัดตั้งบริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (ปตท.สผ.อีเอช) ซึ่งมีทุนจดทะเบียนจำนวน 1,000,000 บาท ประกอบด้วย หุ้นสามัญจำนวน 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยบริษัทถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2561 ปตท.สผ.อีเอช ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 23,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 230,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2561 ปตท.สผ.อีเอช ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 5,246,723,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 52,467,230 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2561 ปตท.สผ.อีเอช ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 57,500,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 575,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

- **บริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด**

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งบริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ปตท.สผ.อีดี) ซึ่งมีทุนจดทะเบียนจำนวน 1,000,000 บาท ประกอบด้วย หุ้นสามัญจำนวน 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยบริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (ปตท.สผ.อีเอช) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2561 ปตท.สผ.อีดี ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 22,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 220,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2561 ปตท.สผ.อีดี ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 57,500,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 575,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

- **PTTEP Netherlands Coöperatie U.A.**

เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 PTTEP Netherlands Coöperatie U.A. (PTTEP NC) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 9,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2561 PTTEP NC ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 19,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

- **PTTEP Canada Limited**

เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 PTTEP Canada Limited (PTTEP CA) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 11,607,300 ดอลลาร์แคนาดา โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 11,607,300 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 ดอลลาร์แคนาดา

เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2561 ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 24,133,250 ดอลลาร์แคนาดา โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 24,133,250 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 ดอลลาร์แคนาดา

- **บริษัท อีพี-เทค เวนเจอร์ส โฮลดิ้ง จำกัด**

เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งบริษัท อีพี-เทค เวนเจอร์ส โฮลดิ้ง จำกัด (อีพี-เทค) ซึ่งมีทุนจดทะเบียนจำนวน 1,000,000 บาท ประกอบด้วย หุ้นสามัญจำนวน 10,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยบริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (ปตท.สผ.อีเอช) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100

เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 อีพี-เทค ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 30,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 300,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

- **Cove Energy Limited**

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2561 Cove Energy Limited (Cove) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการลดทุนจดทะเบียนจำนวน 4,450,729 ปอนด์สเตอร์ลิง โดยการลดจำนวนหุ้นสามัญ จำนวน 445,072,947 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.01 ปอนด์สเตอร์ลิง

- **PTTEP Rommana Company Limited**

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2561 PTTEP Rommana Company Limited (PTTEPR) ได้รับอนุมัติให้เลิกบริษัทจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้ว

- **บริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด**

เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 กลุ่มบริษัทได้ปรับโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (ปตท.สผ.ศธ.) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท โดยการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นจากเดิมบริษัทและบริษัท ปตท.สผ.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 25 และ 75 ตามลำดับ เป็นบริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (ปตท.สผ.อีเอช) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100 ทั้งนี้ การปรับโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นภายใต้การควบคุมเดียวกัน และไม่มีผลกระทบต่องบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท

- **PTTEP MENA Limited**

เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งและจดทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นใน PTTEP MENA Limited (PTTEP MENA) แล้วเสร็จ โดยมีทุนจดทะเบียนจำนวน 50,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย หุ้นสามัญจำนวน 500 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยบริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารธุรกิจ จำกัด (ปตท.สผ.ศธ.) ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100

- **บริษัท เอไอ แอนด์ โรโบติกส์ เวนเจอร์ส จำกัด**

เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 กลุ่มบริษัทได้จัดตั้งบริษัท เอไอ แอนด์ โรโบติกส์ เวนเจอร์ส จำกัด (เออาร์วี) ซึ่งมีทุนจดทะเบียน จำนวน 5,000,000 บาท ประกอบด้วย หุ้นสามัญจำนวน 50,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยบริษัท อีพี-เทค เวนเจอร์ส โฮลดิ้ง จำกัด (อีพี-เทค) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 100

เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 เออาร์วี ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 25,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

- **PTTEP SP Limited**

เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2561 PTTEP SP Limited (PTTEP SP) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการลดทุนจดทะเบียนจำนวน 34,000,000 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยการยกเลิกหุ้นสามัญจำนวน 34,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

- **บริษัท ปตท.สผ.จี 7 จำกัด**

เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 บริษัท ปตท.สผ.จี 7 จำกัด (ปตท.สผ.จี 7) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 82,500,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 825,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท

- **PTTEP FLNG Holding Company Limited**

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 PTTEP FLNG Holding Company Limited (PTTEP FH) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 25,335,922 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 2,534.59 ดอลลาร์ฮ่องกง

19. เงินลงทุนระยะยาวอื่น

เงินลงทุนระยะยาวอื่นบันทึกโดยวิธีราคาทุนสำหรับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัท สานพลัง วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	0.01	0.01	0.37	0.37
Mozambique LNG1 Company Pte. Ltd.	0.21	-	6.89	-
รวม	<u>0.22</u>	<u>0.01</u>	<u>7.26</u>	<u>0.37</u>

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
บริษัท สานพลัง วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด	0.01	0.01	0.37	0.37
รวม	<u>0.01</u>	<u>0.01</u>	<u>0.37</u>	<u>0.37</u>

20. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินรวม

	สินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม	ท่อขนส่งก๊าซ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	24,872.30	874.62	131.78	25,878.70
เพิ่มขึ้น	1,421.45	19.10	2.09	1,442.64
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	24.71	-	-	24.71
ลดลง	(92.64)	-	(2.48)	(95.12)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	0.41	-	0.13	0.54
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	26,226.23	893.72	131.52	27,251.47
การซื้อธุรกิจ	1,317.90	-	-	1,317.90
เพิ่มขึ้น	1,061.60	0.68	3.90	1,066.18
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	55.97	-	-	55.97
ลดลง	(194.75)	(3.29)	(4.02)	(202.06)
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	(2,627.38)	-	-	(2,627.38)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(0.02)	-	-	(0.02)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	25,839.55	891.11	131.40	26,862.06
ค่าเสื่อมราคาสะสม				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(16,120.99)	(188.50)	(71.20)	(16,380.69)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(1,575.18)	(30.28)	(10.33)	(1,615.79)
ลดลง	7.90	-	2.38	10.28
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(0.15)	-	(0.01)	(0.16)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(17,688.42)	(218.78)	(79.16)	(17,986.36)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(1,818.50)	(29.65)	(8.89)	(1,857.04)
ลดลง	23.41	-	3.38	26.79
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	1,492.80	-	-	1,492.80
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	0.02	-	0.01	0.03
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(17,990.69)	(248.43)	(84.66)	(18,323.78)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(1,222.87)	(5.25)	-	(1,228.12)
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	(2.62)	-	-	(2.62)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(1,225.49)	(5.25)	-	(1,230.74)
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	(4.07)	-	-	(4.07)
ลดลง	5.28	-	-	5.28
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	894.40	-	-	894.40
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(329.88)	(5.25)	-	(335.13)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	7,312.32	669.69	52.36	8,034.37
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	7,518.98	637.43	46.74	8,203.15

ค่าเสื่อมราคาที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 1,615.79 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ค่าเสื่อมราคาที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 1,857.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม			รวม
	สินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม	ท่อขนส่งก๊าซ	อื่นๆ	
<u>ราคาทุน</u>				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	891,189.62	31,338.16	4,721.76	927,249.54
เพิ่มขึ้น	48,208.32	648.04	70.74	48,927.10
โอนเปลี่ยนประเภท	837.91	-	-	837.91
ลดลง	(3,141.72)	-	(84.30)	(3,226.02)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	<u>(79,997.07)</u>	<u>(2,778.37)</u>	<u>(410.17)</u>	<u>(83,185.61)</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	857,097.06	29,207.83	4,298.03	890,602.92
การซื้อธุรกิจ	43,343.98	-	-	43,343.98
เพิ่มขึ้น	34,284.58	22.05	125.84	34,432.47
โอนเปลี่ยนประเภท	1,807.46	-	-	1,807.46
ลดลง	(6,289.46)	(106.37)	(129.74)	(6,525.57)
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	(84,851.26)	-	-	(84,851.26)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	<u>(6,903.22)</u>	<u>(206.93)</u>	<u>(30.49)</u>	<u>(7,140.64)</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>838,489.14</u>	<u>28,916.58</u>	<u>4,263.64</u>	<u>871,669.36</u>
<u>ค่าเสื่อมราคาสะสม</u>				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(577,625.24)	(6,753.99)	(2,551.08)	(586,930.31)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(53,452.52)	(1,029.76)	(350.61)	(54,832.89)
ลดลง	268.09	-	80.64	348.73
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	<u>52,735.99</u>	<u>633.70</u>	<u>234.19</u>	<u>53,603.88</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(578,073.68)	(7,150.05)	(2,586.86)	(587,810.59)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(58,837.46)	(958.12)	(287.07)	(60,082.65)
ลดลง	755.95	-	109.28	865.23
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	48,209.91	-	-	48,209.91
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	<u>4,150.12</u>	<u>46.60</u>	<u>17.84</u>	<u>4,214.56</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>(583,795.16)</u>	<u>(8,061.57)</u>	<u>(2,746.81)</u>	<u>(594,603.54)</u>
<u>ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์</u>				
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(43,815.86)	(188.28)	-	(44,004.14)
โอนเปลี่ยนประเภท	(88.91)	-	-	(88.91)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	<u>3,854.87</u>	<u>16.55</u>	<u>-</u>	<u>3,871.42</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(40,049.90)	(171.73)	-	(40,221.63)
โอนเปลี่ยนประเภท	(131.58)	-	-	(131.58)
ลดลง	170.46	-	-	170.46
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	28,884.69	-	-	28,884.69
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	<u>421.81</u>	<u>1.22</u>	<u>-</u>	<u>423.03</u>
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>(10,704.52)</u>	<u>(170.51)</u>	<u>-</u>	<u>(10,875.03)</u>
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	<u>238,973.48</u>	<u>21,886.05</u>	<u>1,711.17</u>	<u>262,570.70</u>
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>243,989.46</u>	<u>20,684.50</u>	<u>1,516.83</u>	<u>266,190.79</u>
ค่าเสื่อมราคาที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	54,832.89	ด้านบวก		
ค่าเสื่อมราคาที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	60,082.65	ด้านบวก		

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	สินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	11,008.33	91.01	11,099.34
เพิ่มขึ้น	641.94	1.90	643.84
ลดลง	(6.70)	(2.49)	(9.19)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	11,643.57	90.42	11,733.99
การซื้อธุรกิจ	1,292.74	-	1,292.74
เพิ่มขึ้น	380.30	3.16	383.46
ลดลง	(126.38)	(4.02)	(130.40)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	13,190.23	89.56	13,279.79
ค่าเสื่อมราคาสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(7,866.90)	(52.96)	(7,919.86)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(675.45)	(7.91)	(683.36)
ลดลง	4.52	2.38	6.90
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(8,537.83)	(58.49)	(8,596.32)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(898.48)	(6.55)	(905.03)
ลดลง	0.24	3.38	3.62
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(9,436.07)	(61.66)	(9,497.73)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,105.74	31.93	3,137.67
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,754.16	27.90	3,782.06

ค่าเสื่อมราคาที่อยู่นอกงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 683.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ค่าเสื่อมราคาที่อยู่นอกงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 905.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	สินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	394,435.35	3,260.96	397,696.31
เพิ่มขึ้น	21,771.48	64.39	21,835.87
ลดลง	(227.34)	(84.30)	(311.64)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(35,456.81)	(285.93)	(35,742.74)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	380,522.68	2,955.12	383,477.80
การซื้อธุรกิจ	42,516.64	-	42,516.64
เพิ่มขึ้น	12,281.76	101.89	12,383.65
ลดลง	(4,081.58)	(129.62)	(4,211.20)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(3,218.62)	(21.03)	(3,239.65)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	428,020.88	2,906.36	430,927.24
ค่าเสื่อมราคาสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(281,875.83)	(1,897.69)	(283,773.52)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(22,918.78)	(268.64)	(23,187.42)
ลดลง	153.42	80.64	234.06
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	25,617.01	173.96	25,790.97
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(279,024.18)	(1,911.73)	(280,935.91)
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	(29,137.28)	(211.55)	(29,348.83)
ลดลง	7.88	109.28	117.16
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	1,954.61	13.04	1,967.65
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(306,198.97)	(2,000.96)	(308,199.93)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	101,498.50	1,043.39	102,541.89
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	121,821.91	905.40	122,727.31
ค่าเสื่อมราคาที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560	23,187.42	ล้านบาท	
ค่าเสื่อมราคาที่อยู่ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561	29,348.83	ล้านบาท	

21. ค่าความนิยม

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
<u>ราคาทุน</u>		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	1,134.08	40,635.07
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	(3,572.03)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	1,134.08	37,063.04
การซื้อธุรกิจ	76.66	2,521.18
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	(7.31)	(236.20)
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	(296.84)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,203.43	39,051.18
<u>ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์</u>		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(119.70)	(4,289.14)
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	377.04
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(119.70)	(3,912.10)
ลดลงจากการขายสินทรัพย์	7.31	236.20
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	28.79
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(112.39)	(3,647.11)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	1,014.38	33,150.94
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,091.04	35,404.07
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
<u>ราคาทุน</u>		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-
เพิ่มขึ้น	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-
การซื้อธุรกิจ	75.16	2,471.83
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	(32.98)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	75.16	2,438.85
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	75.16	2,438.85

22. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม		
	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	ต้นทุนการพัฒนา	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	157.42	3.24	160.66
เพิ่มขึ้น	1.55	4.63	6.18
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	0.02	-	0.02
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	158.99	7.87	166.86
การซื้อธุรกิจ	0.18	-	0.18
เพิ่มขึ้น	8.00	3.69	11.69
ลดลง	(0.36)	(0.30)	(0.66)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(0.01)	-	(0.01)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	166.80	11.26	178.06
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(68.85)	-	(68.85)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(13.99)	(0.02)	(14.01)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(0.01)	-	(0.01)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(82.85)	(0.02)	(82.87)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(13.14)	(0.09)	(13.23)
ลดลง	0.12	-	0.12
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	0.01	-	0.01
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(95.86)	(0.11)	(95.97)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	76.14	7.85	83.99
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	70.94	11.15	82.09

	งบการเงินรวม		
	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	ต้นทุนการพัฒนา	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	5,640.75	116.10	5,756.85
เพิ่มขึ้น	52.70	156.89	209.59
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(497.36)	(15.91)	(513.27)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	5,196.09	257.08	5,453.17
การซื้ออสังหาริมทรัพย์	5.79	-	5.79
เพิ่มขึ้น	258.36	119.32	377.68
ลดลง	(11.56)	(9.65)	(21.21)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(36.17)	(1.29)	(37.46)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	5,412.51	365.46	5,777.97
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(2,467.10)	-	(2,467.10)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(474.93)	(0.48)	(475.41)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	234.14	0.01	234.15
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(2,707.89)	(0.47)	(2,708.36)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(424.42)	(3.08)	(427.50)
ลดลง	4.10	-	4.10
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	17.64	0.03	17.67
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(3,110.57)	(3.52)	(3,114.09)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	2,488.20	256.61	2,744.81
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,301.94	361.94	2,663.88

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	ต้นทุนการพัฒนา	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	139.92	3.24	143.16
เพิ่มขึ้น	0.75	4.63	5.38
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	140.67	7.87	148.54
การซื้ออัตรากิจ	0.17	-	0.17
เพิ่มขึ้น	6.32	3.69	10.01
ลดลง	(0.07)	(0.30)	(0.37)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	147.09	11.26	158.35
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(62.19)	-	(62.19)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(12.39)	(0.02)	(12.41)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(74.58)	(0.02)	(74.60)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(12.08)	(0.09)	(12.17)
ลดลง	0.02	-	0.02
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	-	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(86.64)	(0.11)	(86.75)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	66.09	7.85	73.94
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	60.45	11.15	71.60

	งบการเงินเฉพาะบริษัท		
	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	ต้นทุนการพัฒนา	รวม
ราคาทุน			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	5,013.35	116.10	5,129.45
เพิ่มขึ้น	25.63	156.89	182.52
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(441.64)	(15.91)	(457.55)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	4,597.34	257.08	4,854.42
การซื้ออสังหาริมทรัพย์	5.45	-	5.45
เพิ่มขึ้น	204.09	119.32	323.41
ลดลง	(2.24)	(9.65)	(11.89)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(31.62)	(1.29)	(32.91)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,773.02	365.46	5,138.48
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(2,228.26)	-	(2,228.26)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(420.81)	(0.48)	(421.29)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	211.43	0.01	211.44
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(2,437.64)	(0.47)	(2,438.11)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(390.04)	(3.08)	(393.12)
ลดลง	0.51	-	0.51
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	15.62	0.03	15.65
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(2,811.55)	(3.52)	(2,815.07)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	2,159.70	256.61	2,416.31
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,961.47	361.94	2,323.41

23. **สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่า**

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
<u>ราคาทุน</u>		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	4,981.33	178,484.00
เพิ่มขึ้น	22.85	774.80
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	(24.71)	(837.91)
ลดลง	(1.37)	(46.31)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	120.12	(11,760.31)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	5,098.22	166,614.27
เพิ่มขึ้น	60.94	1,968.02
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	(55.97)	(1,807.46)
ลดลง	(0.07)	(2.36)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(147.32)	(5,957.47)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	4,955.80	160,815.00
<u>ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์</u>		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	(1,165.86)	(41,773.33)
เพิ่มขึ้น	(558.21)	(18,504.89)
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	2.62	88.91
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	(69.79)	1,650.03
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	(1,791.24)	(58,539.28)
โอนเปลี่ยนแปลงประเภท	4.07	131.58
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	143.72	5,077.89
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	(1,643.45)	(53,329.81)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,306.98	108,074.99
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,312.35	107,485.19

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา งบการเงินเฉพาะบริษัท	หน่วย : ล้านบาท งบการเงินเฉพาะบริษัท
<u>ราคาทุน</u>		
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	140.45	5,032.51
เพิ่มขึ้น	4.86	164.65
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	(448.37)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	145.31	4,748.79
เพิ่มขึ้น	4.58	147.87
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	(32.87)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	149.89	4,863.79
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	145.31	4,748.79
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	149.89	4,863.79

24. รายจ่ายส่วนที่สำรองแทนรัฐบาล (Carried Cost) ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีรายจ่ายส่วนที่สำรองแทนรัฐบาลต่างประเทศ (Carried Cost) แสดงเป็นรายการภายใต้สินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจและประเมินค่าและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ในงบแสดงฐานะการเงิน และค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมในงบกำไรขาดทุน สำหรับโครงการต่างๆ ดังนี้

โครงการ	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา งบการเงินรวม			
	ส่วนที่สำรองจ่ายแทนรัฐบาล			
	สินทรัพย์เพื่อการ สำรวจและผลิต ปิโตรเลียม	สินทรัพย์ที่เกิดจาก การสำรวจและ ประเมินค่า	สินทรัพย์ไม่ หมุนเวียนอื่นๆ	ค่าใช้จ่ายในการสำรวจ ปิโตรเลียม (ยอดสะสมตั้งแต่ปี 2547 ถึง 31 ธันวาคม 2561)
เวียดนาม 52/97	-	-	1.01	-
เวียดนาม บี และ 48/95	-	-	1.06	-
แอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี	7.95	-	-	12.22
แอลจีเรีย ฮาสตี เบอร์ วาเคซ	0.16	75.67	-	25.96
เมียนมา เอ็มไอจีอี 3	-	-	-	0.56
โมซัมบิก โรวุมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน	16.06	47.61	0.04	15.55
ซาราวักเอสเค 410 บี	0.03	0.12	-	0.83
ซาราวักเอสเค 417	-	-	-	0.26
ซาราวักเอสเค 438	-	-	-	0.25

งบการเงินรวม				
โครงการ	ส่วนที่สำรองจ่ายแทนรัฐบาล			
	สินทรัพย์เพื่อการ สำรวจและผลิต ปิโตรเลียม	สินทรัพย์ที่เกิดจาก การสำรวจและ ประเมินค่า	สินทรัพย์ไม่ หมุนเวียนอื่นๆ	ค่าใช้จ่ายในการสำรวจ ปิโตรเลียม (ยอดสะสมตั้งแต่ปี 2547 ถึง 31 ธันวาคม 2561)
เวียดนาม 52/97	-	-	32.74	-
เวียดนาม บี และ 48/95	-	-	34.26	-
แอลจีเรีย 433 เอ และ 416 บี	257.99	-	-	406.77
แอลจีเรีย ฮาสตี เบอร์ วาเคซ	5.17	2,455.54	-	838.26
เมียนมา เอ็มไอจีอี 3	-	-	-	19.35
โมซัมบิก โรวุมา ออฟชอร์ แอเรีย วัน	521.01	1,544.83	1.22	489.00
ซาราวักเอสเค 410 บี	0.86	4.04	-	27.61
ซาราวักเอสเค 417	-	-	-	8.51
ซาราวักเอสเค 438	-	-	-	8.14

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินเฉพาะบริษัท			
โครงการ	ส่วนที่สำรองจ่ายแทนรัฐบาล		
	สินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม	สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจ และประเมินค่า	ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม (ยอดสะสมตั้งแต่ปี 2553 ถึง 31 ธันวาคม 2561)
แอลจีเรีย ฮาสตี เบอร์ วาเคซ	0.16	75.67	25.96

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะบริษัท			
โครงการ	ส่วนที่สำรองจ่ายแทนรัฐบาล		
	สินทรัพย์เพื่อการสำรวจ และผลิตปิโตรเลียม	สินทรัพย์ที่เกิดจากการสำรวจ และประเมินค่า	ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม (ยอดสะสมตั้งแต่ปี 2553 ถึง 31 ธันวาคม 2561)
แอลจีเรีย ฮาสตี เบอร์ วาเคซ	5.17	2,455.54	838.26

25. ภาษีเงินได้และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
กลุ่มบริษัทเสียภาษีเงินได้ตามรายละเอียดดังนี้

	อัตราร้อยละ
ภาษีเงินได้จากการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศไทย	
ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 และ 2532	50
ภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร ⁽¹⁾	20
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	25
ภาษีเงินได้จากการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย	
ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541 และ	
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในประเทศมาเลเซีย	
- รอบระยะเวลาบัญชีแรกถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่แปด	0
- รอบระยะเวลาบัญชีที่เก้าถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบห้า	10
- รอบระยะเวลาบัญชีที่สิบหกเป็นต้นไป	20
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม	50
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศออสเตรเลีย	30
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรปิโตรเลียมในประเทศออสเตรเลีย	40
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศแคนาดา	27
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศเนเธอร์แลนด์	25
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศเคนยา	30
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศโมซัมบิก	32
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศอินโดนีเซีย	
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล	30
- ภาษีเงินได้จากการส่งออกกำไร	20
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล	34
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศแอลจีเรีย	38
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในประเทศมาเลเซีย	38
ภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศเม็กซิโก	30

(1) พระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรฯ (ฉบับที่ 586) พ.ศ. 2558 กำหนดให้ลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับบริษัทที่เป็นสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters: IHQ) ที่ให้บริการแก่วิสาหกิจในเครือ หรือสาขาทั้งในและต่างประเทศในกิจกรรมศูนย์บริหารเงิน (Treasury Center: TC) จากอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิเหลือเป็นอัตราร้อยละ 10 และยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้บางประเภท ทั้งนี้กลุ่มบริษัทได้นำอัตราภาษีตามประเภทดังกล่าวมาใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปีภาษี 2561

25.1 สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	462.55	416.12	15,009.67	13,599.08
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(854.02)	(963.02)	(27,712.72)	(31,472.39)
	<u>(391.47)</u>	<u>(546.90)</u>	<u>(12,703.05)</u>	<u>(17,873.31)</u>

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	315.46	202.52	10,236.75	6,618.65
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	-	(146.79)	-	(4,797.14)
	<u>315.46</u>	<u>55.73</u>	<u>10,236.75</u>	<u>1,821.51</u>

25.2 ภาษีเงินได้ในงบกำไรขาดทุนในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้ :				
ภาษีเงินได้งวดปัจจุบัน	841.73	508.62	27,120.93	17,208.41
ภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ใน งวดปัจจุบัน	<u>19.96</u>	<u>7.77</u>	<u>774.44</u>	<u>266.22</u>
	<u>861.69</u>	<u>516.39</u>	<u>27,895.37</u>	<u>17,474.63</u>
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :				
การเปลี่ยนแปลงของผลต่างชั่วคราว	(114.99)	(175.86)	(3,671.18)	(5,963.43)
ผลกระทบทางภาษีของผลต่าง จากการแปลงค่าฐานภาษี	<u>(14.04)</u>	<u>(160.96)</u>	<u>(459.90)</u>	<u>(5,524.25)</u>
	<u>(129.03)</u>	<u>(336.82)</u>	<u>(4,131.08)</u>	<u>(11,487.68)</u>
รวม	<u>732.66</u>	<u>179.57</u>	<u>23,764.29</u>	<u>5,986.95</u>

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้ :				
ภาษีเงินได้งวดปัจจุบัน	521.96	290.92	16,895.60	9,808.99
ภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ใน งวดปัจจุบัน	0.04	9.18	2.62	312.21
	<u>522.00</u>	<u>300.10</u>	<u>16,898.22</u>	<u>10,121.20</u>
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :				
การเปลี่ยนแปลงของผลต่างชั่วคราว	(154.25)	(155.00)	(5,001.95)	(5,249.71)
ผลกระทบทางภาษีของผลต่าง จากการแปลงค่าฐานภาษี	(12.97)	(94.81)	(424.87)	(3,254.91)
	<u>(167.22)</u>	<u>(249.81)</u>	<u>(5,426.82)</u>	<u>(8,504.62)</u>
รวม	<u>354.78</u>	<u>50.29</u>	<u>11,471.40</u>	<u>1,616.58</u>

25.3 ภาษีเงินได้สำหรับกำไรก่อนหักภาษีของกลุ่มบริษัทที่มียอดจำนวนเงินที่แตกต่างจากการคำนวณกำไรทางบัญชี
 คู่กับภาษีของประเทศที่บริษัทใหญ่ตั้งอยู่ มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
กำไรก่อนภาษีเงินได้	1,852.27	773.46	59,970.58	26,577.76
ภาษีคำนวณจากอัตราภาษี ร้อยละ 50	926.13	386.73	29,985.29	13,288.88
ผลกระทบ :				
(กำไร) ขาดทุนจากกิจการที่ไม่ต้องเสียภาษี	(3.98)	18.56	(128.74)	637.82
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษี	451.95	389.67	14,632.69	13,390.06
การปรับปรุงจากงวดก่อน	19.96	7.77	774.44	266.22
ผลการดำเนินงานของบริษัทร่วมและการร่วมค้า				
สุทธิจากภาษี	(3.96)	(4.87)	(128.12)	(167.44)
ค่าภาคหลวงที่ใช้เป็นเครดิตภาษี	(449.75)	(345.65)	(14,561.41)	(11,877.17)
ภาษีเงินได้นิติบุคคลต่างประเทศที่ใช้เป็นเครดิตภาษี	(11.59)	(12.55)	(375.16)	(431.29)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากผลของสกุลเงินที่ใช้ใน				
การดำเนินงาน	(14.04)	(160.96)	(459.90)	(5,524.25)
ผลต่างของอัตราภาษีที่กลุ่มบริษัทดำเนินกิจการอยู่	(193.55)	(108.89)	(6,266.62)	(3,741.62)
อื่น ๆ	11.49	9.76	291.82	145.74
ภาษีเงินได้	732.66	179.57	23,764.29	5,986.95

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
กำไรก่อนภาษีเงินได้	1,166.30	866.45	37,747.03	29,324.00
ภาษีคำนวณจากอัตราภาษี ร้อยละ 50	583.15	433.23	18,873.52	14,662.00
ผลกระทบ :				
กำไรจากกิจการที่ไม่ต้องเสียภาษี	(33.15)	(55.24)	(1,072.85)	(1,869.47)
ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถหักภาษี	170.03	15.70	5,502.95	531.24
การปรับปรุงจากงวดก่อน	0.04	9.18	2.62	312.21
ค่าภาคหลวงที่ใช้เป็นเครดิตภาษี	(354.06)	(270.10)	(11,464.12)	(9,141.07)
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากผลของสกุลเงินที่ใช้ใน				
การดำเนินงาน	(12.97)	(94.81)	(424.87)	(3,254.91)
ผลต่างของอัตราภาษีบนกำไรก่อนภาษี	1.63	6.16	52.67	208.24
อื่น ๆ	0.11	6.17	1.48	168.34
ภาษีเงินได้	354.78	50.29	11,471.40	1,616.58

25.4 การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม					
	ณ วันที่ 1 ม.ค. 2561	งบกำไรขาดทุน	งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	อื่นๆ	ผลต่างจากการ แปลงค่า งบการเงิน	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :						
ต้นทุนค่ารั้งถอนอุปกรณ์การผลิต	610.81	95.80	-	121.73	-	828.34
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	69.04	4.60	0.77	-	0.02	74.43
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรปิโตรเลียมในประเทศ ออสเตรเลีย	61.21	(53.41)	-	-	-	7.80
ขาดทุนสะสมยกไป	69.33	(0.90)	-	(68.43)	-	-
ผลต่างจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	205.31	56.36	3.10	-	-	264.77
อนุพันธ์ทางการเงิน	0.78	(0.78)	-	-	-	-
อนุพันธ์ทางการเงิน	1.59	(1.43)	(0.14)	-	-	0.02
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	122.29	(7.55)	-	-	-	114.74
อื่น ๆ	93.16	(13.65)	-	63.48	-	142.99
	<u>1,233.52</u>	<u>79.04</u>	<u>3.73</u>	<u>116.78</u>	<u>0.02</u>	<u>1,433.09</u>
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	63.33	14.07	-	-	-	77.40
รวม	<u>1,296.85</u>	<u>93.11</u>	<u>3.73</u>	<u>116.78</u>	<u>0.02</u>	<u>1,510.49</u>

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม					ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561
	ณ วันที่ 1 ม.ค. 2561	งบกำไรขาดทุน	งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	อื่นๆ	ผลต่างจากการ แปลงค่า งบการเงิน	
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :						
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,841.93	(43.67)	-	94.17	-	1,892.43
อนุพันธ์ทางการเงิน	-	3.63	-	-	-	3.63
อื่น ๆ	0.97	4.09	(0.04)	-	-	5.02
	1,842.90	(35.95)	(0.04)	94.17	-	1,901.08
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	0.85	0.03	-	-	-	0.88
รวม	1,843.75	(35.92)	(0.04)	94.17	-	1,901.96
สุทธิ	(546.90)	129.03	3.77	22.61	0.02	(391.47)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม				ผลต่างจากการ แปลงค่า งบการเงิน	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561
	ณ วันที่ 1 ม.ค. 2561	งบกำไรขาดทุน	งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	อื่นๆ		
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม :						
ต้นทุนค่ารั้งอณูอุปกรณ์การผลิต	19,961.75	3,092.44	-	3,946.79	(121.47)	26,879.51
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	2,256.14	147.41	24.76	-	(17.32)	2,410.99
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	2,000.45	(1,744.03)	-	-	(3.39)	253.03
ภาษีเงินได้จากการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรปิโตรเลียมในประเทศ ออสเตรเลีย	2,265.76	(29.40)	-	(2,234.49)	(1.87)	-
ขาดทุนสะสมยกไป	6,709.78	539.37	100.57	-	1,242.10	8,591.82
ผลต่างจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	25.45	(25.43)	-	-	(0.02)	-
อนุพันธ์ทางการเงิน	51.96	(46.23)	(4.58)	-	(0.39)	0.76
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์	3,996.48	(243.78)	-	-	(29.34)	3,723.36
อื่น ๆ	3,044.75	(439.07)	(0.04)	2,101.36	(67.02)	4,639.98
	<u>40,312.52</u>	<u>1,251.28</u>	<u>120.71</u>	<u>3,813.66</u>	<u>1,001.28</u>	<u>46,499.45</u>
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	2,069.53	460.90	-	-	(19.01)	2,511.42
รวม	<u>42,382.05</u>	<u>1,712.18</u>	<u>120.71</u>	<u>3,813.66</u>	<u>982.27</u>	<u>49,010.87</u>

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561
	ณ วันที่ 1 ม.ค. 2561	งบกำไรขาดทุน	งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	อื่นๆ	ผลต่างจากการ แปลงค่า งบการเงิน	
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :						
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	60,195.63	(2,543.70)	-	3,054.03	702.72	61,408.68
อนุพันธ์ทางการเงิน	0.29	117.52	-	-	0.08	117.89
อื่น ๆ	31.80	6.28	(1.45)	-	122.26	158.89
	60,227.72	(2,419.90)	(1.45)	3,054.03	825.06	61,685.46
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	27.64	1.00	-	-	(0.18)	28.46
รวม	60,255.36	(2,418.90)	(1.45)	3,054.03	824.88	61,713.92
สุทธิ	(17,873.31)	4,131.08	122.16	759.63	157.39	(12,703.05)

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	ณ วันที่ 1 ม.ค. 2561	งบกำไรขาดทุน	งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	อื่นๆ	ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :					
ต้นทุนค่ารั้งอณูอุปกรณ์การผลิต	461.45	60.31	-	120.87	642.63
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	64.80	4.15	0.09	-	69.04
ขาดทุนสะสมยกไป	178.54	0.83	3.10	-	182.47
อนุพันธ์ทางการเงิน	1.01	(0.87)	(0.14)	-	-
อื่นๆ	42.68	(12.38)	-	63.47	93.77
	748.48	52.04	3.05	184.34	987.91
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	50.35	12.97	-	-	63.32
รวม	798.83	65.01	3.05	184.34	1,051.23
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :					
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	742.87	(105.75)	-	94.88	732.00
อื่นๆ	0.23	3.54	-	-	3.77
	743.10	(102.21)	-	94.88	735.77
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	-	-	-	-	-
รวม	743.10	(102.21)	-	94.88	735.77
สุทธิ	55.73	167.22	3.05	89.46	315.46

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท					ณ วันที่ 31 ธ.ค. 2561
	ณ วันที่ 1 ม.ค. 2561	งบกำไรขาดทุน	งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	อื่นๆ	ผลต่างจาก การแปลงค่า งบการเงิน	
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :						
ต้นทุนค่ารั้งถอนอุปกรณ์การผลิต	15,080.45	1,955.50	-	3,919.32	(102.40)	20,852.87
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	2,117.71	134.38	2.98	-	(14.88)	2,240.19
ขาดทุนสะสมยกไป	5,834.94	26.89	100.59	-	(41.17)	5,921.25
อนุพันธ์ทางการเงิน	33.00	(28.17)	(4.57)	-	(0.26)	-
อื่นๆ	1,395.13	(401.24)	(0.06)	2,099.45	(50.00)	3,043.28
	24,461.23	1,687.36	98.94	6,018.77	(208.71)	32,057.59
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	1,645.73	424.87	-	-	(15.77)	2,054.83
รวม	26,106.96	2,112.23	98.94	6,018.77	(224.48)	34,112.42
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :						
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	24,277.79	(3,429.07)	-	3,076.71	(171.91)	23,753.52
อื่นๆ	7.66	114.48	-	-	0.01	122.15
	24,285.45	(3,314.59)	-	3,076.71	(171.90)	23,875.67
ผลกระทบทางภาษีของผลต่างจากการแปลงค่าฐานภาษี	-	-	-	-	-	-
รวม	24,285.45	(3,314.59)	-	3,076.71	(171.90)	23,875.67
สุทธิ	1,821.51	5,426.82	98.94	2,942.06	(52.58)	10,236.75

26. ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าสำหรับงานสร้างระบบ				
ท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติบนบก ¹	13.04	14.40	423.28	470.78
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	2.82	3.50	91.49	114.27
อื่น ๆ	4.01	2.93	130.01	95.69
รวม	19.87	20.83	644.78	680.74

¹ เป็นค่าใช้จ่ายล่วงหน้าของโครงการลงทุนท่อขนส่งก๊าซซอติกาเพื่ออำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับงานสร้างระบบท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติบนบก โดยกลุ่มบริษัทจะทยอยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามอายุสัญญา Facilities, services and information sharing agreement

27. อนุพันธ์ทางการเงิน

อนุพันธ์ทางการเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงิน				
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน				
สัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน	38.92	0.002	1,262.88	0.05
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	2.94	0.07	95.36	2.37
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.65	-	21.12
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	2.90	-	94.22	-
รวมสินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน	44.76	0.72	1,452.46	23.54
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน				
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	22.10	19.46	717.10	635.98
รวมสินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน	22.10	19.46	717.10	635.98

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน				
<u>หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน</u>				
สัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน	0.82	6.38	26.56	208.62
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	3.06	12.43	99.23	406.22
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.41	-	13.44
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	6.81	6.30	220.95	205.77
รวมหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน	10.69	25.52	346.74	834.05
<u>หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน</u>				
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	7.46	-	243.77
รวมหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน	-	7.46	-	243.77
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงิน				
<u>สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน</u>				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	2.74	0.05	88.75	1.77
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.65	-	21.12
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	2.90	-	94.22	-
รวมสินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน	5.64	0.70	182.97	22.89
<u>สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน</u>				
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	22.10	19.46	717.10	635.98
รวมสินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน	22.10	19.46	717.10	635.98

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน				
<u>หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน</u>				
สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	2.81	11.27	91.08	368.29
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.41	-	13.44
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	6.81	6.30	220.95	205.77
รวมหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินหมุนเวียน	9.62	17.98	312.03	587.50
<u>หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน</u>				
สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	7.46	-	243.77
รวมหนี้สินอนุพันธ์ทางการเงินไม่หมุนเวียน	-	7.46	-	243.77

การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด

บริษัทได้มีการป้องกันความเสี่ยงของกระแสเงินสดโดยการเข้าทำธุรกรรมสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward) สำหรับภาวะที่บริษัทมีหรือสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า รวมถึงการเข้าทำธุรกรรมสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยเพื่อกำหนดอัตราดอกเบี้ยจ่ายและเงินต้นที่ครบกำหนดชำระคืนในสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกาล่วงหน้าเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนไปของอัตราแลกเปลี่ยน โดยให้เงื่อนไขของสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย อาทิเช่น กำหนดการจ่ายดอกเบี้ย กำหนดการชำระคืนเงินต้น ตรงกับเงื่อนไขของหุ้นกู้หรือเงินกู้ยืมที่เป็นสกุลเงินบาทที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิง

ทั้งนี้ในปี 2561 บริษัทได้ปฏิบัติตามการบัญชีป้องกันความเสี่ยงสำหรับสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ยซึ่งผลกำไรหรือขาดทุนของส่วนที่มีประสิทธิผลของอนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงจะรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก และจะทยอยรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนเมื่อรายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยงมีผลกระทบต่อกำไรขาดทุน ผลกำไรหรือขาดทุนส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลของอนุพันธ์ป้องกันความเสี่ยงจะรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดรายการ ทั้งนี้ บริษัทรับรู้ผลกำไรขาดทุนที่เคยบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเข้าเป็นกำไรขาดทุนระหว่างปี 2561 จำนวน 2.86 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

28. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินทดรองจ่ายแทนรัฐบาลเวียดนามในโครงการ				
- เวียดนาม ปี และ 48/95	1.06	1.06	34.26	34.51
- เวียดนาม 52/97	1.01	1.01	32.74	32.97
เงินมัดจำ	5.22	4.79	169.30	156.50
เงินจ่ายล่วงหน้าสำหรับภาษีที่ผูกประเมิน ¹	59.90	59.90	1,943.84	1,957.68
ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน	24.29	-	788.30	-
อื่น ๆ	22.40	3.34	726.86	109.14
รวม	113.88	70.10	3,695.30	2,290.80

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
เงินมัดจำ	4.50	4.35	146.02	142.15
ค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดิน	6.07	-	197.08	-
อื่น ๆ	1.35	1.26	43.82	41.14
รวม	11.92	5.61	386.92	183.29

¹ เงินจ่ายล่วงหน้าสำหรับภาษีที่ผูกประเมินพร้อมเบี่ยงปรับที่เกิดขึ้นใน Natuna 2 B.V. ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบริษัท ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 45 ภาวะผูกพัน และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ในหัวข้อหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

29. เงินกู้ยืมและหุ้นกู้

29.1 เงินกู้ยืมและหุ้นกู้มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
<u>ส่วนของหนี้สินทางการเงินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี</u>				
หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	406.75	399.71	13,198.88	13,062.90
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	0.26	-	8.67	-
รวม	407.01	399.71	13,207.55	13,062.90
<u>ส่วนของหนี้สินทางการเงินระยะยาว</u>				
หุ้นกู้	1,537.77	1,938.72	49,900.27	63,359.16
รวมหุ้นกู้	1,537.77	1,938.72	49,900.27	63,359.16
<u>เงินกู้ยืมระยะยาว</u>				
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	568.73	-	18,586.64
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	0.99	-	31.98	-
รวมเงินกู้ยืมระยะยาว	0.99	568.73	31.98	18,586.64
รวม	1,538.76	2,507.45	49,932.25	81,945.80
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
<u>ส่วนของหนี้สินทางการเงินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี</u>				
หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	406.75	399.71	13,198.88	13,062.90
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	0.26	-	8.67	-
รวม	407.01	399.71	13,207.55	13,062.90
<u>ส่วนของหนี้สินทางการเงินระยะยาว</u>				
หุ้นกู้	351.01	752.28	11,390.10	24,585.35
รวมหุ้นกู้	351.01	752.28	11,390.10	24,585.35
<u>เงินกู้ยืมระยะยาว</u>				
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	0.99	-	31.98	-
รวมเงินกู้ยืมระยะยาว	0.99	-	31.98	-
รวม	352.00	752.28	11,422.08	24,585.35

29.2 หุ้นกู้

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหุ้นกู้รวมสำหรับปี มีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,338.43	76,422.06
การจ่ายคืนหุ้นกู้	(403.74)	(13,038.87)
ต้นทุนทางการเงินรอดตัดบัญชี	0.68	22.89
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	9.15	295.47
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	(602.40)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,944.52	63,099.15

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	1,151.99	37,648.25
การจ่ายคืนหุ้นกู้	(403.74)	(13,038.87)
ต้นทุนทางการเงินรอดตัดบัญชี	0.36	11.55
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	9.15	295.47
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	(327.42)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	757.76	24,588.98

มูลค่าที่ตราไว้สำหรับหุ้นที่ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ สรุปได้ดังต่อไปนี้

				หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
				งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	อัตราดอกเบี้ย ที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)	กำหนดไถ่ถอน	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี							
- หุ้นกู้ 2,500 ล้านบาท ¹	4.625	4.625	27 มีนาคม 2561	-	76.50	-	2,500.00
- หุ้นกู้ 323.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ²	3.707	3.847	16 กันยายน 2561	-	323.21	-	10,562.90
- หุ้นกู้ 5,000 ล้านบาท ³	4.80	4.873	29 พฤษภาคม 2562	154.08	-	4,999.75	-
- หุ้นกู้ 8,200 ล้านบาท ⁴	3.91	3.976	6 มิถุนายน 2562	252.67	-	8,199.13	-
กำหนดชำระคืนเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 3 ปี							
- หุ้นกู้ 5,000 ล้านบาท ³	4.80	4.873	29 พฤษภาคม 2562	-	152.97	-	4,999.13
- หุ้นกู้ 8,200 ล้านบาท ⁴	3.91	3.976	6 มิถุนายน 2562	-	250.82	-	8,197.07
- หุ้นกู้ 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ²	5.692	5.815	5 เมษายน 2564	699.52	-	22,699.25	-
กำหนดชำระคืนเกิน 3 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี							
- หุ้นกู้ 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ²	5.692	5.815	5 เมษายน 2564	-	699.31	-	22,853.99
กำหนดชำระคืนเกิน 5 ปี							
- หุ้นกู้ 11,400 ล้านบาท ⁵	4.82	4.89	6 มิถุนายน 2572	351.01	348.49	11,390.10	11,389.15
- หุ้นกู้ 490 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ²	6.35	6.507	12 มิถุนายน 2585	487.24	487.13	15,810.92	15,919.82
รวมมูลค่าตามบัญชี				1,944.52	2,338.43	63,099.15	76,422.06

	อัตราดอกเบี้ย		กำหนดไถ่ถอน	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	อัตราดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ย		งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	(ร้อยละต่อปี)	ที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)		31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี							
- หุ้นกู้ 2,500 ล้านบาท ¹	4.625	4.625	27 มีนาคม 2561	-	76.50	-	2,500.00
- หุ้นกู้ 323.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ²	3.707	3.847	16 กันยายน 2561	-	323.21	-	10,562.90
- หุ้นกู้ 5,000 ล้านบาท ³	4.80	4.873	29 พฤษภาคม 2562	154.08	-	4,999.75	-
- หุ้นกู้ 8,200 ล้านบาท ⁴	3.91	3.976	6 มิถุนายน 2562	252.67	-	8,199.13	-
กำหนดชำระคืนเกิน 1 ปีแต่ไม่เกิน 3 ปี							
- หุ้นกู้ 5,000 ล้านบาท ³	4.80	4.873	29 พฤษภาคม 2562	-	152.97	-	4,999.13
- หุ้นกู้ 8,200 ล้านบาท ⁴	3.91	3.976	6 มิถุนายน 2562	-	250.82	-	8,197.07
กำหนดชำระคืนเกิน 5 ปี							
- หุ้นกู้ 11,400 ล้านบาท ⁵	4.82	4.89	6 มิถุนายน 2572	351.01	348.49	11,390.10	11,389.15
รวมมูลค่าตามบัญชี				757.76	1,151.99	24,588.98	37,648.25

- ¹ เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2548 บริษัทได้เข้าทำสัญญาแปลงหนี้หุ้นกู้สกุลเงินบาทดังกล่าวกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ให้เป็นหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Cross Currency Swap) เป็นจำนวน 60.82 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.85 ต่อปี และเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2550 บริษัทได้เข้าทำสัญญาแปลงหนี้หุ้นกู้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ดังกล่าวกับสถาบันการเงินแห่งเดิมให้กลับไปเป็นหนี้สกุลเงินบาทที่จำนวน 2,500 ล้านบาท โดยอัตราดอกเบี้ยลดลงเป็นร้อยละ 3.30 ต่อปี ตลอดอายุของหุ้นกู้ที่คงเหลือ ต่อมาในเดือน พฤษภาคม 2554 บริษัทได้เข้าทำสัญญาแปลงหนี้หุ้นกู้สกุลเงินบาทดังกล่าวจำนวน 2,500 ล้านบาทกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ให้เป็นหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Cross Currency Swap) เป็นจำนวน 82.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่อัตราแลกเปลี่ยน 30.15 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และดอกเบี้ยร้อยละ 3.30 ต่อปี
- ² บริษัทมีสิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้บางส่วนหรือทั้งหมด (Optional Redemption) โดยราคาไถ่ถอนจะเท่ากับผลรวมของราคาตามมูลค่าของหุ้นกู้ ดอกเบี้ยคงค้างและดอกเบี้ยค้างชำระจนถึงวันไถ่ถอนก่อนกำหนด บวกกับ Applicable Premium โดย Applicable Premium จะเท่ากับอัตราสูงสุดของ
- (1) ร้อยละ 1.00 ต่อปีของราคาตามมูลค่าของหุ้นกู้ หรือ
  - (2) มูลค่าปัจจุบัน (Present value) ที่มากกว่าราคาตามมูลค่าของหุ้นกู้ โดยมูลค่าปัจจุบันคือราคาตามมูลค่าของหุ้นกู้และดอกเบี้ยที่ควรได้รับหากหุ้นกู้ไถ่ถอนเมื่อครบกำหนดหักด้วยดอกเบี้ยคงค้างและดอกเบี้ยค้างชำระจนถึงวันไถ่ถอนก่อนกำหนดที่คิดลดด้วย Treasury Rate ณ วันไถ่ถอนก่อนครบกำหนดบวกด้วยร้อยละ 0.35 ต่อปี
- ³ ในเดือนมิถุนายน 2554 บริษัทได้เข้าทำสัญญาแปลงหนี้หุ้นกู้สกุลเงินบาทดังกล่าวกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ให้เป็นหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Cross Currency Swap) เป็นจำนวน 161.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 30.90 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 4.93 ต่อปี
- ⁴ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2557 บริษัทได้เข้าทำสัญญาแปลงหนี้หุ้นกู้สกุลเงินบาทดังกล่าวกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ให้เป็นหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Cross Currency Swap) เป็นจำนวน 251.07 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 32.66 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 3.013 ต่อปี
- ⁵ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2557 บริษัทได้เข้าทำสัญญาแปลงหนี้หุ้นกู้สกุลเงินบาทดังกล่าวกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง ให้เป็นหนี้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (Cross Currency Swap) เป็นจำนวน 349.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 32.66 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 4.989 ต่อปี

29.3 เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินสำหรับปี มีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	<u>งบการเงินรวม</u>	<u>งบการเงินรวม</u>
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	568.73	18,586.64
การจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(575.00)	(18,569.65)
ต้นทุนทางการเงินรอดตัดบัญชี	6.27	204.88
ผลต่างจากการแปลงค่าบการเงิน	-	(221.87)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>-</u>	<u>-</u>

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน สรุปได้ดังต่อไปนี้

	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	อัตราดอกเบี้ย ที่แท้จริง (ร้อยละต่อปี)	กำหนดไถ่ถอน	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
				งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
				31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
กำหนดชำระคืนเกิน 3 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี							
- เงินกู้ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ¹	LIBOR + 1.35	2.562	30 มีนาคม 2564	-	494.56	-	16,162.55
- เงินกู้ 75 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ¹	LIBOR + 1.35	2.567	30 มีนาคม 2564	-	74.17	-	2,424.09
รวมมูลค่าตามบัญชี				-	568.73	-	18,586.64

¹ เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 บริษัท พีทีทีอีพี ออฟชอร์ อินเวสต์เมนต์ จำกัด (PTTEPO) ได้ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวแบบไม่มีหลักประกันและไม่ด้อยสิทธิระยะยาวก่อนกำหนดพร้อมดอกเบี้ยคงค้างทั้งจำนวน

29.4 หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินสำหรับปี มีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินรวม	งบการเงินรวม
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	-
เพิ่มขึ้น	1.38	44.73
การจ่ายคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(0.16)	(5.16)
ต้นทุนทางการเงินรอดตัดบัญชี	0.03	0.87
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	0.03
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	0.18
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1.25	40.65

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	หน่วย : ล้านบาท
	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	-	-
เพิ่มขึ้น	1.38	44.73
การจ่ายคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	(0.16)	(5.16)
ต้นทุนทางการเงินรอดตัดบัญชี	0.03	0.87
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน	-	0.03
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-	0.18
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1.25	40.65

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน สรุปได้ดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- ภายใน 1 ปี	0.31	-	10.03	-
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1.04	-	33.92	-
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(0.10)	-	(3.30)	-
รวมมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1.25	-	40.65	-

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน				
- ภายใน 1 ปี	0.31	-	10.03	-
- เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	1.04	-	33.92	-
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(0.10)	-	(3.30)	-
รวมมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1.25	-	40.65	-

30. ประมาณการหนี้สินระยะสั้น

ประมาณการหนี้สินระยะสั้น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ประมาณการหนี้สินค่ารั้งถอนอุปกรณ์การผลิต	33.60	-	1,090.30	-
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อ				
ระยะเวลาการผลิตปีโตรเดียว	89.07	63.42	2,890.32	2,072.75
ประมาณการหนี้สินอื่น	11.00	-	357.09	-
รวม	133.67	63.42	4,337.71	2,072.75

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ประมาณการหนี้สินค่ารั้งถอนอุปกรณ์การผลิต	4.68	-	151.94	-
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อ				
ระยะเวลาการผลิตปีโตรเดียว	88.99	63.32	2,887.69	2,069.36
รวม	93.67	63.32	3,039.63	2,069.36

31. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน

ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
งบแสดงฐานะการเงิน				
ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ	126.34	115.83	4,099.80	3,785.58
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	8.92	7.94	289.48	259.42
หนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน	135.26	123.77	4,389.28	4,045.00
งบกำไรขาดทุน				
ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ	12.25	11.10	395.47	376.36
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	1.15	1.13	37.09	38.51
รวม	13.40	12.23	432.56	414.87

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
งบแสดงฐานะการเงิน				
ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ	112.59	106.58	3,653.72	3,483.27
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	8.91	7.92	289.04	258.75
หนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน	121.50	114.50	3,942.76	3,742.02
งบกำไรขาดทุน				
ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ	10.71	9.82	345.73	333.00
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	1.15	1.13	37.29	38.47
รวม	11.86	10.95	383.02	371.47

รายการเคลื่อนไหวของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานเมื่อเกษียณอายุที่กำหนดไว้ระหว่างปีมีดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		115.83		3,785.58
ต้นทุนบริการปัจจุบัน		8.35		269.48
ต้นทุนดอกเบี้ย		3.90		125.99
ขาดทุนจากการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		3.70		121.11
ผลประโยชน์ที่จ่าย		(6.22)		(200.93)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน		0.78		25.24
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน		-		(26.67)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		126.34		4,099.80
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		106.58		3,483.27
ต้นทุนบริการปัจจุบัน		7.10		229.22
ต้นทุนดอกเบี้ย		3.61		116.51
ขาดทุนจากการประมาณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		0.18		6.02
ผลประโยชน์ที่จ่าย		(5.58)		(180.23)
ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยน		0.70		22.71
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน		-		(23.78)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		112.59		3,653.72

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปี มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา			
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	8.35	7.56	269.48	256.35
ต้นทุนดอกเบี้ย	3.90	3.54	125.99	120.01
รวม	12.25	11.10	395.47	376.36
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	1.15	1.13	37.09	38.51
ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	13.40	12.23	432.56	414.87

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	7.10	6.53	229.22	221.61
ต้นทุนดอกเบี้ย	3.61	3.29	116.51	111.39
รวม	10.71	9.82	345.73	333.00
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	1.15	1.13	37.29	38.47
ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน	11.86	10.95	383.02	371.47

(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	2.12	-	69.55	-
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	2.59	-	84.62	-
การปรับปรุงจากประสบการณ์	(1.01)	-	(33.06)	-
รวม	3.70	-	121.11	-

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	1.80	-	58.98	-
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	2.82	-	92.16	-
การปรับปรุงจากประสบการณ์	(4.44)	-	(145.12)	-
รวม	0.18	-	6.02	-

ข้อสมมติหลักในการประเมินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ

ข้อสมมติด้านการเงินของกลุ่มบริษัท

	อัตราร้อยละต่อปี	
	2561	2560
อัตราคิดลด	3.2	3.5
อัตราเงินเฟ้อ	2.5	3.0
อัตราผลตอบแทนดอกเบี้ยจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	3.4 – 4.3	3.4 – 3.9

ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มบริษัท

- ข้อสมมติเกี่ยวกับการมรณะ : อัตราการมรณะอ้างอิงตามตารางมรณะปีพุทธศักราช 2560 (TMO17) ประกาศโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ซึ่งตารางมรณะ TMO17 ที่นำมาใช้ในการประเมินข้อสมมตินั้นประกอบไปด้วยข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากการสำรวจของบริษัทประกันชีวิตต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งทำให้สามารถเชื่อมั่นได้ว่าตัวเลขดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงอัตราการมรณะที่เกิดขึ้นจริงของประชากรในประเทศไทย
- ข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราการหมุนเวียนของพนักงาน

ช่วงอายุ	อัตราร้อยละต่อปี	
	2561	2560
อายุก่อน 30 ปี	3.0 – 14.0	3.0 – 16.0
อายุ 30 - 39 ปี	3.0 – 8.0	3.0 – 10.0
อายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป	0.0 - 5.0	0.0 - 5.0

อัตราการหมุนเวียนของพนักงานข้างต้นแสดงให้เห็นถึงอัตราการลาออกของพนักงานโดยสมัครใจ ซึ่งไม่รวมถึงการตาย การสูญเสียสมรรถภาพการทำงานจนเป็นเหตุให้ออกจากงานและการเกษียณก่อนกำหนด ดังนั้นการคำนวณผลประโยชน์ที่จ่ายให้แก่พนักงานจะอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติดังกล่าว

ผลกระทบต่อภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุที่กำหนดไว้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เพิ่มขึ้น (ลดลง)		หน่วย : ล้านบาท เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด				
อัตราเพิ่มขึ้น 1%	(12.36)	(11.47)	(400.92)	(374.72)
อัตราลดลง 1%	14.67	13.60	475.88	444.34

การวิเคราะห์ความอ่อนไหวข้างต้นนี้อ้างอิงจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติของอัตราคิดลด โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อสมมติอื่น ในทางปฏิบัติสถานการณ์ดังกล่าวยากที่จะเกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติอาจมีความสัมพันธ์กันในการคำนวณการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักได้ใช้วิธีเดียวกับมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้คำนวณด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ในการคำนวณหนี้สินบำนาญที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุคือ 20 ปี (สำหรับปี 2560 : 20 ปี)

การวิเคราะห์การครบกำหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุที่ไม่มีภาระคิดลด :

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2561	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะบริษัท	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะบริษัท
ไม่เกิน 1 ปี	10.76	6.35	349.17	206.24
มากกว่า 1 ถึง 5 ปี	26.85	24.56	871.36	796.99
มากกว่า 5 ถึง 10 ปี	64.82	59.89	2,103.39	1,943.31
มากกว่า 10 ปี	320.99	290.34	10,416.11	9,421.39
รวม	423.42	381.14	13,740.03	12,367.93

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน โดยบริษัทจะมีหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานเมื่อเกษียณอายุเพิ่มขึ้นจำนวน 572.74 ล้านบาท สำหรับงบการเงินรวม และจำนวน 497.67 ล้านบาท สำหรับงบการเงินเฉพาะบริษัท กลุ่มบริษัทจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงบกำไรขาดทุนของงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

32. ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต

ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต เป็นดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต	2,277.25	2,275.43	73,896.52	74,363.23
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(33.60)	-	(1,090.30)	-
ประมาณการหนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	2,243.65	2,275.43	72,806.22	74,363.23

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ประมาณการหนี้สินค่ารื้อถอนอุปกรณ์การผลิต	1,375.34	1,211.05	44,629.50	39,578.09
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(4.68)	-	(151.94)	-
ประมาณการหนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	1,370.66	1,211.05	44,477.56	39,578.09

การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปีของประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต เป็นดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	2,275.43		74,363.23	
การซื้อธุรกิจ	243.47		8,007.39	
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	36.98		1,194.30	
ประมาณการหนี้สินที่ใช้ในระหว่างปี	(22.58)		(729.43)	
ต้นทุนทางการเงิน	83.43		2,697.44	
การกลับริบายการประมาณการหนี้สินที่ไม่เกิดขึ้น	(165.11)		(5,332.17)	
การขายสินทรัพย์	(174.37)		(5,631.25)	
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-		(672.99)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	2,277.25		73,896.52	

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	1,211.05		39,578.09	
การซื้อธุรกิจ	241.74		7,950.36	
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	0.19		6.05	
ประมาณการหนี้สินที่ใช้ในระหว่างปี	(3.14)		(101.37)	
ต้นทุนทางการเงิน	47.57		1,539.41	
การกลับริบายการประมาณการหนี้สินที่ไม่เกิดขึ้น	(122.07)		(3,942.06)	
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน	-		(400.98)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,375.34		44,629.50	

33. ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม

ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตปิโตรเลียม เป็นดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลา				
การผลิตปิโตรเลียม	327.73	258.44	10,634.84	8,446.02
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(89.07)	(63.42)	(2,890.32)	(2,072.75)
ประมาณการหนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	238.66	195.02	7,744.52	6,373.27

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลา				
การผลิตปิโตรเลียม	327.39	258.01	10,623.78	8,432.09
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	(88.99)	(63.32)	(2,887.69)	(2,069.36)
ประมาณการหนี้สินส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่า 1 ปี	238.40	194.69	7,736.09	6,362.73

การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปีของประมาณการหนี้สินค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาดำเนินการผลิตปิโตรเลียม เป็นดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		258.44		8,446.02
การซื้อธุรกิจ		125.42		4,124.80
ประมาณการหนี้สินที่ใช้ในระหว่างปี		(81.12)		(2,619.81)
ต้นทุนทางการเงิน		25.03		815.54
การกลับรายการประมาณการหนี้สินที่ไม่เกิดขึ้น		(0.04)		(1.40)
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน		-		(130.31)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		327.73		10,634.84
	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561		258.01		8,432.09
การซื้อธุรกิจ		125.42		4,124.80
ประมาณการหนี้สินที่ใช้ในระหว่างปี		(81.06)		(2,617.86)
ต้นทุนทางการเงิน		25.02		814.96
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน		-		(130.21)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561		327.39		10,623.78

34. มูลค่ายุติธรรม

34.1 การประมาณการมูลค่ายุติธรรม

ตารางต่อไปนี้จะแสดงถึงสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา				หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม				งบการเงินรวม			
	31 ธ.ค. 2561				31 ธ.ค. 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินลงทุนระยะสั้น								
- ตราสารหนี้ (ที่มีอนุพันธ์แฝง)	-	49.87	-	49.87	-	1,618.26	-	1,618.26
เงินลงทุนเพื่อค้า	70.55	-	-	70.55	2,289.34	-	-	2,289.34
เงินลงทุนเผื่อขาย	11.01	-	-	11.01	357.17	-	-	357.17
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน	-	38.92	-	38.92	-	1,262.88	-	1,262.88
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	2.94	-	2.94	-	95.36	-	95.36
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	25.00	-	25.00	-	811.32	-	811.32
รวมสินทรัพย์	81.56	116.73	-	198.29	2,646.51	3,787.82	-	6,434.33
หนี้สินทางการเงิน								
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	-	-	465.97	465.97	-	-	15,120.70	15,120.70
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน	-	0.82	-	0.82	-	26.56	-	26.56
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	3.06	-	3.06	-	99.23	-	99.23
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	6.81	-	6.81	-	220.95	-	220.95
รวมหนี้สิน	-	10.69	465.97	476.66	-	346.74	15,120.70	15,467.44

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา				หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม				งบการเงินรวม			
	31 ธ.ค. 2560				31 ธ.ค. 2560			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินลงทุนเพื่อค้า	0.21	-	-	0.21	6.78	-	-	6.78
เงินลงทุนเพื่อขาย	0.71	-	-	0.71	23.31	-	-	23.31
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน	-	0.002	-	0.002	-	0.05	-	0.05
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	0.07	-	0.07	-	2.37	-	2.37
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.65	-	0.65	-	21.12	-	21.12
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	19.46	-	19.46	-	635.98	-	635.98
รวมสินทรัพย์	0.92	20.18	-	21.10	30.09	659.52	-	689.61
หนี้สินทางการเงิน								
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน	-	6.38	-	6.38	-	208.62	-	208.62
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	12.43	-	12.43	-	406.22	-	406.22
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.41	-	0.41	-	13.44	-	13.44
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	13.76	-	13.76	-	449.54	-	449.54
รวมหนี้สิน	-	32.98	-	32.98	-	1,077.82	-	1,077.82

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท				งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	31 ธ.ค. 2561				31 ธ.ค. 2561			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินลงทุนระยะสั้น								
- ตราสารหนี้ (ที่มีอนุพันธ์แฝง)	-	49.87	-	49.87	-	1,618.26	-	1,618.26
เงินลงทุนเพื่อค้า	70.54	-	-	70.54	2,289.08	-	-	2,289.08
เงินลงทุนเผื่อขาย	10.45	-	-	10.45	339.10	-	-	339.10
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	2.74	-	2.74	-	88.75	-	88.75
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	25.00	-	25.00	-	811.32	-	811.32
รวมสินทรัพย์	80.99	77.61	-	158.60	2,628.18	2,518.33	-	5,146.51
หนี้สินทางการเงิน								
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	-	-	465.97	465.97	-	-	15,120.70	15,120.70
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	2.81	-	2.81	-	91.08	-	91.08
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	6.81	-	6.81	-	220.95	-	220.95
รวมหนี้สิน	-	9.62	465.97	475.59	-	312.03	15,120.70	15,432.73

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะบริษัท				งบการเงินเฉพาะบริษัท			
	31 ธ.ค. 2560				31 ธ.ค. 2560			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินลงทุนเพื่อค้า	0.20	-	-	0.20	6.51	-	-	6.51
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	0.05	-	0.05	-	1.77	-	1.77
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.65	-	0.65	-	21.12	-	21.12
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	19.46	-	19.46	-	635.98	-	635.98
รวมสินทรัพย์	0.20	20.16	-	20.36	6.51	658.87	-	665.38
หนี้สินทางการเงิน								
อนุพันธ์ทางการเงิน								
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	-	11.27	-	11.27	-	368.29	-	368.29
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	0.41	-	0.41	-	13.44	-	13.44
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย	-	13.76	-	13.76	-	449.54	-	449.54
รวมหนี้สิน	-	25.44	-	25.44	-	831.27	-	831.27

ระดับ 1 : ใช้ราคา Quoted Prices ของแต่ละสินทรัพย์หรือหนี้สินโดยตรงจากตลาด (Active Markets)

ระดับ 2 : ใช้ราคาอื่นแทน Quoted Prices ในระดับ 1 หรือข้อมูลประกอบจากแหล่งที่น่าเชื่อถือในการคำนวณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นๆ

ระดับ 3 : มีการคิดคำนวณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ Internal Valuation Model หรือวิธีการประเมินอื่นๆ ที่ข้อมูลประกอบการคำนวณไม่ได้มาจากแหล่งที่สามารถอ้างอิงได้เป็นการทั่วไป

34.2 เทคนิคการประเมินมูลค่าสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 2

เทคนิคการประเมินมูลค่าสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 2 ของตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน มีดังนี้

- ตราสารหนี้ (ที่มีอนุพันธ์แฝง) มีการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยอ้างอิงจากมูลค่าของตราสารหนี้ ที่อิงอัตราผลตอบแทนจากผลการดำเนินงานของกองทุนตราสารหนี้อื่น ๆ
- สัญญาประกันความเสี่ยงราคาน้ำมัน ประกอบด้วยสัญญาแลกเปลี่ยนราคาน้ำมัน (Swap) และสัญญาสิทธิในราคาน้ำมัน (Option) โดยมูลค่ายุติธรรมของสัญญา Swap มีการประเมินจากระดับราคา Swap ซึ่งคำนวณมาจากราคาตลาดของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ส่วนสัญญา Option ประเมินจากค่าธรรมเนียมส่วนเพิ่ม (Premium) ซึ่งวิธีการคำนวณต้องอาศัยตัวแปรต่าง ๆ เช่น ระดับราคา Swap ในตลาดระยะเวลาในการใช้สิทธิ และความผันผวนของราคา
- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า มีการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยอ้างอิงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าซึ่งมีการเสนอซื้อขายกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย มีการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าซึ่งได้มาจากเส้นอัตราผลตอบแทน (Yield Curve) ที่สังเกตได้จากตลาดดอกเบี้ย
- สัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงินและอัตราดอกเบี้ย มีการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยอ้างอิงจากอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าซึ่งได้มาจากเส้นอัตราผลตอบแทน (Yield Curve) ที่สังเกตได้จากตลาดดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าซึ่งมีการเสนอซื้อขายกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง

โดยการคิดลดจะไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่อมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ซึ่งมูลค่ายุติธรรมอยู่ในระดับที่ 2

34.3 เทคนิคการประเมินมูลค่าสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 3

เทคนิคการประเมินมูลค่ารวมถึงข้อสมมติสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมระดับที่ 3 ของสิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ ได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 5 เรื่อง การซื้อธุรกิจ

34.4 มูลค่ายุติธรรมของหนี้สินระยะยาว คำนวณโดยใช้วิธีส่วนลดกระแสเงินสดซึ่งใช้อัตราคิดลดที่มีเงื่อนไขการกู้ยืมใกล้เคียงกัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินรวม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ – สกุลเงินบาท	806.32
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ – สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	1,320.52

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ – สกุลเงินบาท	26,164.83
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ – สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	42,850.60

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินเฉพาะบริษัท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ – สกุลเงินบาท	806.32

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะบริษัท	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	
ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
หุ้นกู้ไม่มีหลักประกันไม่ด้อยสิทธิ – สกุลเงินบาท	26,164.83

การประเมินมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้สกุลเงินบาทอ้างอิงจากราคาซื้อขายในตลาดรองของสมาคมตราสารหนี้ไทย (Thai Bond Market Association) ซึ่งมีการเสนอซื้อขายกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง และจัดเป็นมูลค่ายุติธรรมในระดับที่ 2

การประเมินมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาอ้างอิงจากราคาซื้อขายที่สังเกตได้จากตลาดรองของตราสารหนี้ต่างประเทศ ซึ่งมีการเสนอซื้อขายกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง และจัดเป็นมูลค่ายุติธรรมในระดับที่ 2

มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินต่อไปนี้มีมูลค่าใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชี

งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะบริษัท
<p>สินทรัพย์ทางการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ● เงินลงทุนระยะสั้น ● ลูกหนี้บริษัทใหญ่ ● ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ● สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ ● เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ● สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ 	<p>สินทรัพย์ทางการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ● เงินลงทุนระยะสั้น ● ลูกหนี้บริษัทใหญ่ ● ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ● เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ● สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ ● เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ● สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ
<p>หนี้สินทางการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน ● ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่าย ● หนี้สินหมุนเวียนอื่น ● เงินกู้ยืมระยะยาว ● หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ 	<p>หนี้สินทางการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน ● ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่าย ● หนี้สินหมุนเวียนอื่น ● เงินกู้ยืมระยะยาว ● หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ

35. **หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน**

ในเดือนกรกฎาคม 2560 กลุ่มบริษัทได้มีการปรับโครงสร้างเงินทุนสำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนที่เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยมีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา			หน่วย: ล้านบาท		
	ก่อนปรับ โครงสร้าง	(ได้ถอน)/ ออกใหม่	หลังปรับ โครงสร้าง	ก่อนปรับ โครงสร้าง	(ได้ถอน)/ ออกใหม่	หลังปรับ โครงสร้าง
ปตท.สม.						
มูลค่าที่ออกและเสนอขาย	1,000.00	(854.69)	145.31	-	-	-
มูลค่าสุทธิจากต้นทุนทางการเงิน	995.53	(850.88) ⁽¹⁾	144.65	32,206.55	(27,526.73) ⁽¹⁾	4,679.82
ปตท.สม.ศง.						
มูลค่าที่ออกและเสนอขาย	-	854.69 ⁽²⁾	854.69	-	-	-
มูลค่าสุทธิจากต้นทุนทางการเงิน	-	853.47	853.47	-	28,570.16	28,570.16
รวม						
มูลค่าที่ออกและเสนอขาย	1,000.00	-	1,000.00	-	-	-
มูลค่าสุทธิจากต้นทุนทางการเงิน	995.53	2.59	998.12	32,206.55	1,043.43	33,249.98

(1) บริษัทได้จ่ายเงินเพื่อไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนจำนวน 874.31 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (28,310.98 ล้านบาท)

(2) บริษัท ปตท.สม.ศูนย์บริหารเงิน จำกัด (ปตท.สม.ศง.) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนในจำนวนเท่ากับที่บริษัททำการซื้อคืน โดยมีบริษัทเป็นผู้ค้ำประกันทั้งจำนวน ซึ่งหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้ จะมีการจ่ายเงินต้นเพียงครั้งเดียวเมื่อบริษัทผู้ออกหุ้นกู้จดทะเบียนเลิกกิจการ (Perpetual) หรือเมื่อบริษัทผู้ออกหุ้นกู้ใช้สิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนกำหนดตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ ทั้งนี้หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนดังกล่าว แบ่งออกเป็น 2 รุ่นได้แก่

- รุ่นที่ 1: ออกและเสนอขายในวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 จำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.6 ต่อปี สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันออกหุ้นกู้ จนถึงวันที่ 17 กรกฎาคม 2565 และมีสิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้ทั้งจำนวนครั้งแรกในวันที่ 17 กรกฎาคม 2565 สำหรับอัตราดอกเบี้ยในช่วงถัดไปและสิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนกำหนดถูกกำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน
- รุ่นที่ 2: ออกและเสนอขายในวันที่ 26 กรกฎาคม 2560 จำนวน 354.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.875 ต่อปี สำหรับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันออกหุ้นกู้ จนถึงวันที่ 18 มิถุนายน 2562 และมีสิทธิไถ่ถอนหุ้นกู้ทั้งจำนวนครั้งแรกในวันที่ 18 มิถุนายน 2562 สำหรับอัตราดอกเบี้ยในช่วงถัดไปและสิทธิในการไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนกำหนดถูกกำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน

หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้ มีกำหนดจ่ายผลตอบแทนทุก 6 เดือน อย่างไรก็ตามปตท.สม.ศง. สามารถเลื่อนการจ่ายผลตอบแทนได้ตามดุลยพินิจของปตท.สม.ศง. โดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง ซึ่งผลตอบแทนที่ค้างชำระดังกล่าวจะถูกสะสมไว้โดยไม่มีการคิดดอกเบี้ย อย่างไรก็ตามผลตอบแทนที่ถูกเลื่อนชำระเกินกว่า 12 เดือน นับจากวันที่เลื่อนชำระในครั้งแรกจะถูกนำมารวมเป็นเงินต้นเพื่อคำนวณผลตอบแทนต่อไป ทั้งนี้ หากปตท.สม.ศง. เลื่อนการจ่ายผลตอบแทนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนทั้ง 2 รุ่นดังกล่าว บริษัทในฐานะผู้ค้ำประกัน และปตท.สม.ศง. จะไม่สามารถประกาศจ่ายเงินปันผล รวมทั้งไม่สามารถจ่ายดอกเบี้ย หรือแจกจ่ายสินทรัพย์ใดๆ ให้แก่ผู้ถือหลักทรัพย์ที่มีสถานะทางกฎหมายเท่าเทียมกับ หรือด้อยกว่าหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้ และจะไม่สามารถทำการไถ่ถอน ลด ยกเลิก ซื้อ หรือซื้อคืนซึ่งหลักทรัพย์ ที่มีสถานะทางกฎหมายเท่าเทียมกับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน ทั้งนี้หุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้ มีสถานะทางกฎหมายด้อยกว่าหลักทรัพย์อื่นที่ออกโดยปตท.สม.ศง. เว้นแต่หุ้นสามัญเป็นผลให้ในกรณีนี้ ปตท.สม.ศง. เลิกกิจการ ผู้ถือหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้จะมีสิทธิเรียกร้องในเงินต้นและผลตอบแทนค้างชำระสะสมจาก ปตท.สม.ศง. เพียงไม่เกินจำนวนสินทรัพย์สุทธิคงเหลือของ ปตท.สม.ศง. หลังการชำระหนี้สิน และภาวะผูกพันจากหลักทรัพย์อื่นที่ออกโดย ปตท.สม.ศง. ทั้งหมด เว้นแต่หุ้นสามัญ

ในปี 2561 ไม่มีการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน

36. สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน จัดประเภทได้ดังนี้

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม									
	31 ธ.ค. 2561					31 ธ.ค. 2560				
	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์ เพื่อการ ป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน เพื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์ เพื่อการ ป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน เพื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด
สินทรัพย์ทางการเงิน										
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	3,180.10	-	-	-	-	1,512.18	-	-
เงินลงทุนระยะสั้น	-	-	-	-	820.53	-	-	-	-	2,955.49
เงินลงทุนเพื่อค้า	70.55	-	-	-	-	0.21	-	-	-	-
เงินลงทุนเพื่อขาย	-	-	-	11.01	-	-	-	-	0.71	-
ลูกหนี้บริษัทใหญ่	-	-	637.13	-	-	-	-	566.57	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	558.64	-	-	-	-	188.03	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-	-	73.24	-	-	-	-	86.86	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	95.50	-	-	-	-	110.50	-	-
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงิน	41.86	25.00	-	-	-	0.72	19.46	-	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	-	-	89.04	-	-	-	-	69.10	-	-
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	112.41	25.00	4,633.65	11.01	820.53	0.93	19.46	2,533.24	0.71	2,955.49

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินรวม

	31 ธ.ค. 2561			31 ธ.ค. 2560		
	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	วัดมูลค่าด้วย วิธีราคาทุน ตัดจำหน่าย	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	วัดมูลค่าด้วย วิธีราคาทุน ตัดจำหน่าย
หนี้สินทางการเงิน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน	-	-	120.23	-	-	130.99
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	407.01	-	-	399.71
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	612.70	-	-	515.06
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	-	-	465.97	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-	-	18.99	-	-	17.56
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน	3.88	6.81	-	19.22	13.76	-
หุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	1,538.75	-	-	2,507.45
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	-	-	0.13	-	-	0.73
รวมหนี้สินทางการเงิน	3.88	6.81	3,163.78	19.22	13.76	3,571.50

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

	31 ธ.ค. 2561					31 ธ.ค. 2560				
	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์ เพื่อการ ป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน ที่ถือไว้จน เผื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์ เพื่อการ ป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน ที่ถือไว้จน เผื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด
สินทรัพย์ทางการเงิน										
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	103,193.56	-	-	-	-	49,419.47	-	-
เงินลงทุนระยะสั้น	-	-	-	-	26,626.06	-	-	-	-	96,588.15
เงินลงทุนเพื่อค้า	2,289.34	-	-	-	-	6.78	-	-	-	-
เงินลงทุนเผื่อขาย	-	-	-	357.17	-	-	-	-	23.31	-
ลูกหนี้บริษัทใหญ่	-	-	20,674.75	-	-	-	-	18,515.97	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	18,127.65	-	-	-	-	6,144.97	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-	-	2,376.55	-	-	-	-	2,838.63	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	3,098.81	-	-	-	-	3,611.15	-	-
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงิน	1,358.25	811.31	-	-	-	23.54	635.98	-	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	-	-	2,889.17	-	-	-	-	2,258.14	-	-
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	3,647.59	811.31	150,360.49	357.17	26,626.06	30.32	635.98	82,788.33	23.31	96,588.15

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

หนี้สินทางการเงิน

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน

ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่าย

สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ

หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน

หุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ

รวมหนี้สินทางการเงิน

	31 ธ.ค. 2561			31 ธ.ค. 2560		
	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	วัดมูลค่าด้วย วิธีราคาทุน ตัดจำหน่าย	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	วัดมูลค่าด้วย วิธีราคาทุน ตัดจำหน่าย
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน	-	-	3,901.58	-	-	4,280.98
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	13,207.55	-	-	13,062.90
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	19,892.09	-	-	16,832.51
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	-	-	15,120.70	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-	-	616.17	-	-	573.77
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน	125.79	220.95	-	628.28	449.54	-
หุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	49,932.25	-	-	81,945.80
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	-	-	4.11	-	-	23.83
รวมหนี้สินทางการเงิน	125.79	220.95	102,674.45	628.28	449.54	116,719.79

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	31 ธ.ค. 2561					31 ธ.ค. 2560				
	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์ เพื่อการ ป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน เพื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์ เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน เพื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด
สินทรัพย์ทางการเงิน										
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	462.09	-	-	-	-	387.99	-	-
เงินลงทุนระยะสั้น	-	-	-	-	462.70	-	-	-	-	1,247.32
เงินลงทุนเพื่อค้า	70.54	-	-	-	-	0.20	-	-	-	-
เงินลงทุนเพื่อขาย	-	-	-	10.45	-	-	-	-	-	-
ลูกหนี้บริษัทใหญ่	-	-	399.09	-	-	-	-	321.54	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	435.61	-	-	-	-	41.11	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	1,175.45	-	-	-	-	6,778.68	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-	-	71.29	-	-	-	-	33.81	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	5,418.53	-	-	-	-	24.96	-	-
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงิน	2.74	25.00	-	-	-	0.70	19.46	-	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	-	-	4.62	-	-	-	-	4.48	-	-
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	73.28	25.00	7,966.68	10.45	462.70	0.90	19.46	7,592.57	-	1,247.32

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หนี้สินทางการเงิน

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน

ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่าย

สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ

หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน

หุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว

รวมหนี้สินทางการเงิน

31 ธ.ค. 2561		31 ธ.ค. 2560			
วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	วัดมูลค่าด้วย วิธีราคาทุน ตัดจำหน่าย	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	วัดมูลค่าด้วย วิธีราคาทุน ตัดจำหน่าย
-	-	31.64	-	-	29.98
-	-	407.01	-	-	399.71
-	-	293.21	-	-	254.71
-	-	465.97	-	-	-
-	-	5.73	-	-	7.05
2.81	6.81	-	11.68	13.76	-
-	-	351.99	-	-	752.28
2.81	6.81	1,555.55	11.68	13.76	1,443.73

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	31 ธ.ค. 2561					31 ธ.ค. 2560				
	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์ เพื่อการ ป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน ที่ถือไว้จน เผื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรม ผ่านงบกำไร ขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	เงินให้ สินเชื่อ และ ลูกหนี้	สินทรัพย์ ทาง การเงิน ที่ถือไว้จน เผื่อขาย	สินทรัพย์ ทางการเงิน ที่ถือไว้จน ครบกำหนด
สินทรัพย์ทางการเงิน										
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	14,994.85	-	-	-	-	12,679.71	-	-
เงินลงทุนระยะสั้น	-	-	-	-	15,014.54	-	-	-	-	40,763.72
เงินลงทุนเพื่อค้า	2,289.08	-	-	-	-	6.51	-	-	-	-
เงินลงทุนเผื่อขาย	-	-	-	339.10	-	-	-	-	-	-
ลูกหนี้บริษัทใหญ่	-	-	12,950.47	-	-	-	-	10,508.26	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	14,135.53	-	-	-	-	1,343.45	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้อง	-	-	38,143.18	-	-	-	-	221,533.32	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-	-	2,313.30	-	-	-	-	1,105.00	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่กิจการที่เกี่ยวข้อง	-	-	175,830.35	-	-	-	-	815.59	-	-
สินทรัพย์อนุพันธ์ทางการเงิน	88.75	811.31	-	-	-	22.89	635.98	-	-	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	-	-	149.86	-	-	-	-	146.35	-	-
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	2,377.83	811.31	258,517.54	339.10	15,014.54	29.40	635.98	248,131.68	-	40,763.72

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	31 ธ.ค. 2561		31 ธ.ค. 2560			
	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน	อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง	วัดมูลค่าด้วย วิธีราคาทุน ตัดจำหน่าย	วัดมูลค่าด้วย มูลค่ายุติธรรมผ่าน งบกำไรขาดทุน		อนุพันธ์เพื่อ การป้องกัน ความเสี่ยง
หนี้สินทางการเงิน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน	-	-	1,026.66	-	-	979.71
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	-	13,207.55	-	-	13,062.90
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและดอกเบี้ยค้างจ่าย	-	-	9,514.72	-	-	8,324.16
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	-	-	15,120.70	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-	-	185.92	-	-	230.25
หนี้สินอนุพันธ์ทางการเงิน	91.08	220.95	-	381.73	449.54	-
หุ้นกู้และเงินกู้ยืมระยะยาว	-	-	11,422.08	-	-	24,585.35
รวมหนี้สินทางการเงิน	91.08	220.95	50,477.63	381.73	449.54	47,182.37

37. **ทุนเรือนหุ้น**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีทุนจดทะเบียนเป็นหุ้นสามัญ จำนวน 3,969.98 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท รวมเป็นเงิน 3,969.98 ล้านบาท รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้ว มีดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านหุ้น

จำนวนหุ้นสามัญที่บริษัทออกและชำระเต็มมูลค่า

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	3,969.98
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้วระหว่างปี	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	<u>3,969.98</u>

หน่วย : ล้านหุ้น

จำนวนหุ้นสามัญที่บริษัทออกและชำระเต็มมูลค่า

ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	3,969.98
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้วระหว่างปี	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	<u>3,969.98</u>

38. **สำรองตามกฎหมาย**

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

งบการเงินรวม

	2561	2560	2561	2560
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	15.05	15.05	397.00	397.00
จัดสรรระหว่างปี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>15.05</u>	<u>15.05</u>	<u>397.00</u>	<u>397.00</u>

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะบริษัท

งบการเงินเฉพาะบริษัท

	2561	2560	2561	2560
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม	15.05	15.05	397.00	397.00
จัดสรรระหว่างปี	-	-	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>15.05</u>	<u>15.05</u>	<u>397.00</u>	<u>397.00</u>

ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 กำหนดให้บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปี จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายนี้ไม่สามารถนำไปจัดสรรได้ ทั้งนี้บริษัทฯ ได้จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายครบร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

39. ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม

ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียมสำหรับปี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
ค่าภาคหลวง	469.66	367.86	15,204.94	12,472.10
ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ	-	-	-	-
รวม	469.66	367.86	15,204.94	12,472.10

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
ค่าภาคหลวง	354.06	270.10	11,464.12	9,152.09
ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ	-	-	-	-
รวม	354.06	270.10	11,464.12	9,152.09

40. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะที่สำคัญของกลุ่มบริษัทซึ่งได้รวมค่าใช้จ่ายตามสัดส่วนการร่วมทุนในแต่ละโครงการสำหรับปี มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์พนักงาน	195.32	178.62	6,311.70	6,047.32
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	143.90	119.04	4,960.36	4,037.21
ค่าตัดจำหน่ายหลุมสำรวจและโครงการ	0.67	25.94	21.47	858.04
ค่าใช้จ่ายงานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์	29.28	23.05	945.52	781.69
ค่าขนส่ง	128.01	130.89	4,134.15	4,439.13

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์พนักงาน	146.76	126.00	4,742.62	4,263.60
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	67.80	47.21	2,189.64	1,600.98
ค่าใช้จ่ายงานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์	-	0.46	-	15.49
ค่าขนส่ง	53.23	56.09	1,719.00	1,902.45

41. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปี มีรายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

	หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทใหญ่				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง (หน่วย : ล้านบาท)	1,119.61	593.89	36,206.29	20,590.81
หัก : ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน				
(หน่วย : ล้านบาท)	(57.70)	(52.83)	(1,876.71)	(1,777.21)
การไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน				
(หน่วย : ล้านบาท)	-	(23.43)	-	(784.24)
ภาษีเงินได้สำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน				
(หน่วย : ล้านบาท)	4.75	0.51	154.78	2.83
กำไรที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
จากการดำเนินงานต่อเนื่อง (หน่วย : ล้านบาท)	1,066.66	518.14	34,484.36	18,032.19
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยผู้ถือหุ้น				
ในระหว่างปี (ล้านหุ้น)	3,969.98	3,969.98	3,969.98	3,969.98
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานจากการดำเนินงานต่อเนื่อง	<u>0.27</u>	<u>0.13</u>	<u>8.69</u>	<u>4.54</u>

	หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560
ขาดทุนที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทใหญ่				
จากการดำเนินงานที่ยกเลิก (หน่วย : ล้านบาท)	-	(0.35)	-	(11.35)
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยผู้ถือหุ้น				
ในระหว่างปี (ล้านหุ้น)	3,969.98	3,969.98	3,969.98	3,969.98
ขาดทุนต่อหุ้นขั้นพื้นฐานจากการดำเนินงานที่ยกเลิก	<u>-</u>	<u>(0.0001)</u>	<u>-</u>	<u>(0.003)</u>

	หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : บาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2561	2560	2561	2560
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทใหญ่ (หน่วย : ล้านบาท)	811.52	816.17	26,275.64	27,707.42
หัก : ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน (หน่วย : ล้านบาท)	(17.40)	(46.01)	(564.10)	(1,554.42)
การไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน (หน่วย : ล้านบาท)	-	(23.43)	-	(784.24)
ภาษีเงินได้สำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุน (หน่วย : ล้านบาท)	3.10	0.98	100.76	18.53
กำไรที่ใช้ในการคำนวณกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (หน่วย : ล้านบาท)	797.22	747.71	25,812.30	25,387.29
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ถือโดยผู้ถือหุ้น ในระหว่างปี (ล้านหุ้น)	3,969.98	3,969.98	3,969.98	3,969.98
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.20	0.19	6.50	6.39

กลุ่มบริษัทไม่มีการออกหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดในระหว่างปีที่น่าเสนอของงบการเงิน ดังนั้นจึงไม่มีการนำเสนอกำไรต่อหุ้นปรับลด

42. ข้อมูลจำแนกตามส่วนงาน

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม – สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561								
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ	อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มบริษัท
	ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้			
รายได้ - บริษัทอื่น	303.65	357.68	-	-	-	107.56	-	-	768.89
- บริษัทที่เกี่ยวข้อง	3,745.36	596.39	143.80	-	55.93	288.81	-	(288.81)	4,541.48
รายได้อื่น - บริษัทอื่น	20.77	1.89	0.76	-	-	0.77	109.16	(95.07)	38.28
ดอกเบี้ยรับ	0.69	0.37	0.23	-	-	0.12	0.06	(0.06)	1.41
รวมรายได้	4,070.47	956.33	144.79	-	55.93	397.26	109.22	(383.94)	5,350.06
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	435.98	392.63	70.17	-	13.76	20.43	7.61	(295.50)	645.08
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	34.99	38.32	22.00	4.27	7.08	4.33	80.44	(85.25)	106.18
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม									
- ตัดจำหน่ายหลุมแห้งและโครงการ	0.60	(0.08)	-	0.15	-	-	-	-	0.67
- งานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์	1.60	9.01	1.34	21.20	11.86	-	-	-	45.01
ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญเสียและค่าตัดจำหน่าย	1,371.23	339.72	62.82	0.01	25.98	30.62	2.31	(2.34)	1,830.35
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม	469.66	-	-	-	-	-	-	-	469.66
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	7.00	3.36	0.77	1.17	(0.25)	0.26	(0.72)	-	11.59
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	-	80.80	-	-	-	-	(23.03)	57.77
ต้นทุนทางการเงิน	103.60	37.63	3.34	-	0.54	3.02	-	(38.45)	109.68
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	-	-	(0.10)	-	-	-	(7.83)	-	(7.93)
รวมค่าใช้จ่าย	2,424.66	820.59	241.14	26.80	58.97	58.66	81.81	(444.57)	3,268.06
กำไร (ขาดทุน) ตามส่วนงาน	1,645.81	135.74	(96.35)	(26.80)	(3.04)	338.60	27.41	60.63	2,082.00
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ทั่วไป									(18.16)
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป									(184.05)
กำไรจากการดำเนินงาน									1,879.79
รายได้อื่น - สุทธิ									12.50
ดอกเบี้ยรับ									81.94
ต้นทุนทางการเงิน									(128.89)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ									(7.04)
กำไรจากอนุพันธ์ทางการเงิน									13.97
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้									1,852.27
ภาษีเงินได้ - โครงการ	(572.77)	(76.96)	(54.90)	-	2.85	(108.38)	(3.83)		(813.99)
- กลุ่มบริษัท									81.33
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	1,073.04	58.78	(151.25)	(26.80)	(0.19)	230.22	23.58		1,119.61

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม – ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561								
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ		อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน
ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อื่น	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้				
สินทรัพย์									
สินทรัพย์จำแนกตามส่วนงาน	7,011.03	2,529.36	391.64	319.47	2,837.64	706.06	34.82		13,830.02
เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	7.14	-	-	-	230.07		237.21
สินทรัพย์ที่ยังไม่ได้ปันส่วน									5,504.13
สินทรัพย์รวม									19,571.36
หนี้สิน									
หนี้สินจำแนกตามส่วนงาน	4,500.68	332.93	38.18	4.09	42.34	118.44	29.42		5,066.08
หนี้สินที่ยังไม่ได้ปันส่วน									2,484.77
หนี้สินรวม									7,550.85
รายจ่ายฝ่ายทุน	2,154.77	274.07	14.03	27.01	49.67	0.68	13.32		2,533.55

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม – สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561								
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ	อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มบริษัท
	ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อื่น	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้			
รายได้ - บริษัทอื่น	9,814.29	11,552.96	-	-	-	3,481.65	-	-	24,848.90
- บริษัทที่เกี่ยวข้อง	121,250.42	19,286.71	4,619.92	-	1,803.20	9,337.87	-	(9,337.87)	146,960.25
รายได้อื่น - บริษัทอื่น	676.95	59.65	24.79	-	0.04	24.85	3,528.96	(3,071.66)	1,243.58
ดอกเบี้ยรับ	22.29	11.98	7.41	0.10	-	4.04	2.07	(2.07)	45.82
รวมรายได้	131,763.95	30,911.30	4,652.12	0.10	1,803.24	12,848.41	3,531.03	(12,411.60)	173,098.55
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	14,107.19	12,690.18	2,259.15	-	443.94	659.57	247.66	(9,552.26)	20,855.43
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,130.02	1,236.73	714.38	138.54	228.37	140.14	2,599.64	(2,753.28)	3,434.54
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม									
- ตัดจำหน่ายหลุมแห้งและโครงการ	19.16	(2.73)	-	5.04	-	-	-	-	21.47
- งานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์	50.14	292.07	43.45	702.49	371.44	-	-	-	1,459.59
ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญเสียและค่าตัดจำหน่าย	44,409.76	10,971.34	2,015.59	0.35	837.13	989.57	74.83	(76.29)	59,222.28
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม	15,204.94	-	-	-	-	-	-	-	15,204.94
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	249.00	111.69	24.84	35.52	(7.88)	8.25	(22.87)	-	398.55
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	-	2,637.60	-	-	-	-	(751.37)	1,886.23
ต้นทุนทางการเงิน	3,360.58	1,216.83	107.21	-	17.58	96.08	0.01	(1,241.83)	3,556.46
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	-	-	(3.24)	-	-	-	(253.01)	-	(256.25)
รวมค่าใช้จ่าย	78,530.79	26,516.11	7,798.98	881.94	1,890.58	1,893.61	2,646.26	(14,375.03)	105,783.24
กำไร (ขาดทุน) ตามส่วนงาน	53,233.16	4,395.19	(3,146.86)	(881.84)	(87.34)	10,954.80	884.77	1,963.43	67,315.31
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ทั่วไป									(586.73)
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป									(5,970.02)
กำไรจากการดำเนินงาน									60,758.56
รายได้อื่น – สุทธิ									403.53
ดอกเบี้ยรับ									2,645.53
ต้นทุนทางการเงิน									(4,150.66)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ									(225.68)
กำไรจากอนุพันธ์ทางการเงิน									539.30
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้									59,970.58
ภาษีเงินได้ - โครงการ	(18,532.58)	(2,483.43)	(1,792.70)	-	89.48	(3,532.25)	(123.59)		(26,375.07)
- กลุ่มบริษัท									2,610.78
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	34,700.58	1,911.76	(4,939.56)	(881.84)	2.14	7,422.55	761.18		36,206.29

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม – ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561								
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ	อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มบริษัท
	ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อื่น	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้			
สินทรัพย์									
สินทรัพย์จำแนกตามส่วนงาน	227,506.86	82,077.26	12,708.72	10,366.86	92,080.92	22,911.44	1,129.75		448,781.81
เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	231.54	-	-	-	7,465.84		7,697.38
สินทรัพย์ที่ยังไม่ได้ปันส่วน									178,608.14
สินทรัพย์รวม									635,087.33
หนี้สิน									
หนี้สินจำแนกตามส่วนงาน	146,046.31	10,803.65	1,238.76	132.70	1,373.98	3,843.33	954.78		164,393.51
หนี้สินที่ยังไม่ได้ปันส่วน									80,630.43
หนี้สินรวม									245,023.94
รายจ่ายฝ่ายทุน	70,416.42	8,851.08	452.98	872.40	1,604.19	22.05	430.00		82,649.12

	งบการเงินรวม – สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560									
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ		อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มบริษัท
	ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้				
รายได้ - บริษัทอื่น	227.66	311.91	-	-	-	77.80	-	-	617.37	
- บริษัทที่เกี่ยวข้อง	2,929.11	538.37	220.58	-	53.58	253.62	-	(253.62)	3,741.64	
รายได้อื่น - บริษัทอื่น	17.71	4.92	2.28	0.02	1.12	0.81	100.54	(86.14)	41.26	
ดอกเบี้ยรับ	0.07	0.15	0.09	0.01	-	0.07	0.05	(0.05)	0.39	
รวมรายได้	3,174.55	855.35	222.95	0.03	54.70	332.30	100.59	(339.81)	4,400.66	
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	371.64	376.72	92.78	-	20.25	20.84	9.42	(266.59)	625.06	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	49.51	36.16	12.71	2.89	6.18	4.02	73.16	(73.18)	111.45	
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม										
- ตัดจำหน่ายหลุมแห้งและโครงการ	21.21	4.74	-	0.03	(0.04)	-	-	-	25.94	
- งานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์	3.61	17.99	1.96	2.34	0.36	-	-	-	26.26	
ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญเสียและค่าตัดจำหน่าย	1,092.58	332.38	140.86	0.01	33.27	30.18	2.62	(1.02)	1,630.88	
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม (กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	367.86	-	-	-	-	-	-	-	367.86	
ขาดทุนจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ	(0.38)	(11.72)	0.18	0.04	0.10	0.18	(2.13)	-	(13.73)	
ขาดทุนจากการซื้อขายสินทรัพย์	-	-	-	558.21	-	-	-	-	558.21	
ต้นทุนทางการเงิน	75.70	35.80	5.37	-	0.58	11.23	-	(40.62)	88.06	
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	-	-	(0.06)	-	-	-	(9.69)	-	(9.75)	
รวมค่าใช้จ่าย	1,981.73	792.07	253.80	563.52	60.70	66.45	73.38	(381.41)	3,410.24	
กำไร (ขาดทุน) ตามส่วนงาน	1,192.82	63.28	(30.85)	(563.49)	(6.00)	265.85	27.21	41.60	990.42	
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ทั่วไป									(19.34)	
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป									(139.92)	
กำไรจากการดำเนินงาน									831.16	
รายได้อื่น - สุทธิ									12.02	
ดอกเบี้ยรับ									59.19	
ต้นทุนทางการเงิน									(138.17)	
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ									37.67	
ขาดทุนจากอนุพันธ์ทางการเงิน									(28.41)	
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้									773.46	
ภาษีเงินได้ - โครงการ	(366.87)	(23.52)	(15.00)	-	3.03	(27.81)	(3.32)		(433.49)	
- กลุ่มบริษัท									253.92	
กำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่อง									593.89	
ขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิก - สุทธิจากภาษี									(0.35)	
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	825.95	39.76	(45.85)	(563.49)	(2.97)	238.04	23.89		593.54	

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	งบการเงินรวม – ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560								
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ	อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มบริษัท
	ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้			
สินทรัพย์									
สินทรัพย์จำแนกตามส่วนงาน	5,717.90	2,632.89	818.82	303.29	2,818.51	704.36	65.43		13,061.20
เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	7.04	-	-	-	224.33		231.37
สินทรัพย์ที่ยังไม่ได้ปันส่วน									5,927.25
สินทรัพย์รวม									19,219.82
หนี้สิน									
หนี้สินจำแนกตามส่วนงาน	3,582.20	358.01	186.48	2.09	40.62	50.60	20.34		4,240.34
หนี้สินที่ยังไม่ได้ปันส่วน									3,462.83
หนี้สินรวม									7,703.17
รายการฝ่ายทุน	1,000.17	349.81	56.73	6.70	45.79	4.70	7.77		1,471.67

	งบการเงินรวม – สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560									
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ		อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มบริษัท
	ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้				
รายได้ - บริษัทอื่น	7,697.35	10,575.97	-	-	-	2,626.91	-	-	20,900.23	
- บริษัทที่เกี่ยวข้อง	99,310.60	18,239.25	7,466.14	-	1,808.43	8,594.61	-	(8,594.61)	126,824.42	
รายได้อื่น - บริษัทอื่น	600.91	174.52	79.15	0.59	37.12	27.35	3,404.69	(2,917.01)	1,407.32	
ดอกเบี้ยรับ	2.54	5.23	2.92	0.40	0.04	2.25	1.82	(1.81)	13.39	
รวมรายได้	107,611.40	28,994.97	7,548.21	0.99	1,845.59	11,251.12	3,406.51	(11,513.43)	149,145.36	
ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน	12,600.51	12,751.10	3,138.91	-	690.32	708.48	319.56	(9,034.87)	21,174.01	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	1,676.86	1,217.87	430.21	97.34	208.95	135.99	2,473.62	(2,477.39)	3,763.45	
ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม										
- ตัดจำหน่ายหลุมแห้งและโครงการ	700.41	157.75	-	1.25	(1.37)	-	-	-	858.04	
- งานธรณีวิทยาและธรณีฟิสิกส์	119.08	609.53	66.02	78.65	13.30	-	-	-	886.58	
ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่าย	37,087.02	11,253.82	4,781.59	0.34	1,125.88	1,024.01	88.98	(34.61)	55,327.03	
ค่าภาคหลวงและค่าตอบแทนสำหรับปิโตรเลียม	12,472.10	-	-	-	-	-	-	-	12,472.10	
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	15.95	(395.72)	5.76	0.83	3.22	6.07	(72.82)	-	(436.71)	
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์	-	-	-	18,504.89	-	-	-	-	18,504.89	
ต้นทุนทางการเงิน	2,568.47	1,214.66	182.14	-	19.63	383.09	-	(1,379.01)	2,988.98	
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	-	-	(2.06)	-	-	-	(326.66)	-	(328.72)	
รวมค่าใช้จ่าย	67,240.40	26,809.01	8,602.57	18,683.30	2,059.93	2,257.64	2,482.68	(12,925.88)	115,209.65	
กำไร (ขาดทุน) ตามส่วนงาน	40,371.00	2,185.96	(1,054.36)	(18,682.31)	(214.34)	8,993.48	923.83	1,412.45	33,935.71	
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ทั่วไป									(656.34)	
ค่าใช้จ่ายในการบริหารทั่วไป									(4,695.80)	
กำไรจากการดำเนินงาน									28,583.57	
รายได้อื่น – สุทธิ									403.76	
ดอกเบี้ยรับ									2,002.67	
ต้นทุนทางการเงิน									(4,687.52)	
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ									1,209.24	
ขาดทุนจากอนุพันธ์ทางการเงิน									(933.96)	
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้									26,577.76	
ภาษีเงินได้ - โครงการ	(12,426.86)	(803.03)	(489.98)	-	104.00	(939.41)	(112.75)		(14,668.03)	
- กลุ่มบริษัท									8,681.08	
กำไรจากการดำเนินงานต่อเนื่อง									20,590.81	
ขาดทุนจากการดำเนินงานที่ยกเลิก – สุทธิจากภาษี									(11.35)	
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	27,944.14	1,382.93	(1,544.34)	(18,682.31)	(110.34)	8,054.07	811.08		20,579.46	

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม – ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560								
	สำรวจและผลิตปิโตรเลียม					ท่อขนส่งก๊าซ	อื่นๆ	การปรับปรุง บัญชีระหว่างกัน	ธุรกิจของ กลุ่มบริษัท
	ประเทศไทย	เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้	ออสเตรเลีย	อเมริกา	แอฟริกา	เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้			
สินทรัพย์									
สินทรัพย์จำแนกตามส่วนงาน	186,866.17	86,045.33	26,759.68	9,911.68	92,111.62	23,019.23	2,138.22		426,851.93
เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	229.97	-	-	-	7,331.26		7,561.23
สินทรัพย์ที่ยังไม่ได้ปันส่วน									193,708.13
สินทรัพย์รวม									628,121.29
หนี้สิน									
หนี้สินจำแนกตามส่วนงาน	117,069.40	11,700.13	6,094.40	68.27	1,327.60	1,653.66	664.79		138,578.25
หนี้สินที่ยังไม่ได้ปันส่วน									113,168.32
หนี้สินรวม									251,746.57
รายการฝ่ายทุน	33,920.65	11,863.72	1,924.15	227.20	1,552.84	159.51	263.42		49,911.49

กลุ่มบริษัทแบ่งออกเป็นส่วนงานต่างๆ ได้ดังนี้

- ส่วนงานสำรวจและผลิตปิโตรเลียม กลุ่มบริษัทประกอบธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเป็นผู้ดำเนินการและร่วมลงทุนกับบริษัทสำรวจและผลิตปิโตรเลียมชั้นนำ โครงการในประเทศส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณอ่าวไทย โครงการในต่างประเทศครอบคลุมภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลีย อเมริกา และแอฟริกา ซึ่ง ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน โครงการที่กลุ่มบริษัทลงทุนดังกล่าวประกอบด้วย โครงการที่มีการผลิตเชิงพาณิชย์แล้ว 22 โครงการ โครงการที่อยู่ระหว่างการสำรวจจำนวน 18 โครงการ
- ส่วนงานท่อขนส่งก๊าซในต่างประเทศ กลุ่มบริษัทได้ร่วมทุนกับผู้ร่วมทุน เพื่อดำเนินธุรกิจท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติเพื่อส่งก๊าซธรรมชาติจากโครงการที่กลุ่มบริษัทร่วมลงทุนสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ได้แก่ โครงการยาดานา โครงการเยตากูน และโครงการซอดีก้า
- การดำเนินงานอื่นของกลุ่มบริษัท ส่วนใหญ่ประกอบด้วย ส่วนงานการลงทุนในธุรกิจต่อเนื่องที่มีความสำคัญเชิงกลยุทธ์ และส่วนงานอื่นๆ ซึ่งไม่มีส่วนงานใดเป็นส่วนงานที่ต้องรายงานแยกต่างหาก

43. การบริหารความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่สำคัญด้านต่างๆ จากการดำเนินธุรกิจและกิจการของกลุ่มบริษัท ดังต่อไปนี้

ความเสี่ยงด้านภาวะตลาด

ความเสี่ยงด้านภาวะตลาดสามารถเกิดขึ้นได้จากการเปลี่ยนแปลงของราคาผลิตภัณฑ์ อัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบในด้านบวกหรือลบต่อรายได้ กระแสเงินสด สินทรัพย์ และหนี้สินของกลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทได้ใช้เครื่องมือทางการเงินประเภทต่างๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาผลิตภัณฑ์ อัตราดอกเบี้ย และอัตราแลกเปลี่ยน

▪ ความเสี่ยงจากราคาผลิตภัณฑ์

ราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของกลุ่มบริษัทอ้างอิงจากราคาน้ำมันในตลาดโลก ซึ่งมีความผันผวนที่เกิดจากหลายปัจจัยที่ไม่อาจควบคุมได้ อาทิ อุปสงค์และอุปทานของตลาด เสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ นโยบายการกำหนดสัดส่วนการผลิตน้ำมันของประเทศในกลุ่มโอเปค ปริมาณน้ำมันสำรองในแต่ละประเทศ รวมถึงภาวะภูมิอากาศของโลกที่แปรเปลี่ยนในแต่ละฤดูกาล

การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันในตลาดโลกมีผลกระทบโดยตรงต่อราคาน้ำมันดิบและคอนเดนเสทของกลุ่มบริษัททันที ในขณะที่ราคาขายก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักของกลุ่มบริษัทจะปรับตัวไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันอ้างอิง แต่ส่วนใหญ่จะมีโครงสร้างสูตรราคาซื้อขายที่มีกลไกของการลดความผันผวนจากราคาน้ำมัน (Natural Hedge) อยู่ ทั้งนี้ การซื้อขายก๊าซธรรมชาติจะมีการปรับราคาเป็นระยะ เช่น ทุก 6 เดือนหรือ 12 เดือน เป็นต้น ตามที่ได้กำหนดไว้ในสูตรราคาของสัญญาซื้อขายในแต่ละโครงการ ซึ่งจะทำให้ก๊าซธรรมชาติมีความมั่นคงทางราคาสูงกว่าน้ำมันดิบและคอนเดนเสท

ในปี 2561 ราคาน้ำมันดิบปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปีและแตะระดับสูงสุดที่ประมาณ 84 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลในช่วงต้นเดือนตุลาคม ซึ่งมีปัจจัยบวกมาจากความร่วมมือระหว่างกลุ่มโอเปคและกลุ่มนอกโอเปคในการลดปริมาณการผลิตน้ำมันดิบอย่างต่อเนื่อง และในการประชุมเดือนธันวาคม 2561 ยังบรรลุข้อตกลงการขยายระยะเวลาการลดปริมาณการผลิตน้ำมันดิบต่อไปถึงเดือน

มิถุนายน 2562 โดยลดปริมาณการผลิตประมาณ 1.2 ล้านบาร์เรลต่อวัน ประกอบกับการกลับมาคว่ำบาตรต่ออิหร่านอีกครั้งของสหรัฐอเมริกา ยังส่งผลต่อความกังวลด้านอุปทานในตลาด ซึ่งคาดว่าปริมาณการส่งออกน้ำมันดิบของอิหร่านสู่ตลาดโลกจะลดลง 0.2 – 1.0 ล้านบาร์เรลต่อวัน นอกจากนี้ ปัจจัยด้านอุปสงค์น้ำมันดิบโลกที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณ 1.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน จากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัว และเหตุการณ์ความไม่สงบจากปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์การเมืองในตะวันออกกลางยังผลักดันให้ราคาปรับเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยลบที่กดดันราคาน้ำมันดิบ จากจำนวนแท่นขุดเจาะน้ำมันดิบในสหรัฐอเมริกาที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ปริมาณการผลิตน้ำมันดิบของสหรัฐอเมริกาเพิ่มสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ที่ระดับ 11.7 ล้านบาร์เรลต่อวัน และปัจจัยด้านเศรษฐกิจจากสงครามการค้าระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและจีนจากมาตรการขึ้นภาษี และการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายของธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา โดยราคาน้ำมันดิบดูไบเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 69.7 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อบาร์เรล

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้านราคา โดยจัดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อรายได้และกำไรของกลุ่มบริษัทที่ระดับราคาน้ำมันต่างๆ เป็นประจำทุกปี เพื่อวางแผนการบริหารความเสี่ยงทางด้านราคาน้ำมัน โดยแผนดังกล่าวจะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการบริษัท เพื่อเป็นแนวทางให้กลุ่มบริษัทดำเนินการต่อไป

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาอนุพันธ์ประกันความเสี่ยงราคาผลิตภัณฑ์สำหรับปี 2562 และ 2563 ไปแล้วรวมจำนวนทั้งสิ้น 9.81 ล้านบาร์เรล

■ ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่มีผลกระทบต่อกระแสเงินสดในอนาคตและมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินต่างๆ โดยหนี้สินบางส่วนของกลุ่มบริษัทเป็นหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ซึ่งทำให้กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยที่สูงขึ้นในช่วงที่อัตราดอกเบี้ยในตลาดมีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม กลุ่มบริษัทมีนโยบายบริหารความเสี่ยงดังกล่าวโดยการรักษาสัดส่วนของหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่และอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท รวมถึงการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย เช่น สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap) เพื่อแปลงอัตราดอกเบี้ยลอยตัวเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ โดยกลุ่มบริษัทจะคำนึงถึงต้นทุนสถานะตลาดในแต่ละช่วงเวลา และความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีเงินกู้อัตราดอกเบี้ยคงที่ทั้งจำนวนหลังการทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (ในปี 2560 มีสัดส่วนเงินกู้อัตราดอกเบี้ยคงที่อยู่ที่ร้อยละ 80) โดยมีอัตราดอกเบี้ยถ่วงน้ำหนักของเงินกู้ทั้งหมดอยู่ที่ร้อยละ 5.32 ต่อปี (ในปี 2560 อยู่ที่ร้อยละ 4.50 ต่อปี)

การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 1 มกราคม 2562 ไม่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษีเงินได้ของกลุ่มบริษัทสำหรับปี 2562 เนื่องจากเงินกู้ทั้งหมดเป็นเงินกู้อัตราดอกเบี้ยคงที่หลังการทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (ในปี 2561 ถ้าอัตราดอกเบี้ยลอยตัวสำหรับเงินกู้ปรับขึ้น ร้อยละ 1 ต่อปี กำไรก่อนภาษีเงินได้จะลดลงประมาณ 5.83 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา) ทั้งนี้ การคำนวณผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวมีข้อสมมติว่าจำนวนเงินกู้ สัดส่วนเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยทั้งหมดไม่มีการเปลี่ยนแปลงจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 อย่างไรก็ตาม ผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษีเงินได้ของกลุ่มบริษัทจากการวิเคราะห์ข้างต้นไม่ได้

คำนึงถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ ของภาวะเศรษฐกิจที่อาจส่งผลต่อการปรับตัวขึ้นหรือลงของอัตราดอกเบี้ย

■ ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ธุรกิจส่วนใหญ่ของกลุ่มบริษัททั้งในประเทศและต่างประเทศนั้นมีรายได้และรายจ่ายหลักเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และกลุ่มบริษัทได้กำหนดสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน (Functional Currency) ของกลุ่มบริษัทโดยพิจารณาจากรายได้ที่ได้รับและต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินกิจการเป็นหลัก ดังนั้นความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนจึงเกิดขึ้นเมื่อมีธุรกรรมต่างๆ เป็นสกุลเงินอื่นที่มีใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินอื่นที่มีใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน ด้วยการจัดโครงสร้างและลักษณะของรายการในสินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นให้สมดุลกัน นอกจากนี้กลุ่มบริษัทได้พิจารณานำเครื่องมือทางการเงินมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยง ทั้งนี้มีการพิจารณาถึงต้นทุน ผลลัพธ์และความเสี่ยงที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา

การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีผลต่อสินทรัพย์และหนี้สินสุทธิที่เป็นตัวเงินที่อยู่ในรูปของสกุลเงินอื่นที่มีใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานทำให้ผลกำไรก่อนภาษีเงินได้ของกลุ่มบริษัทมีความผันผวน หากกำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 10 จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรก่อนภาษีเงินได้ของกลุ่มบริษัท ดังนี้

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

งบการเงินรวม

ผลกระทบต่อสถานะของสินทรัพย์และหนี้สินจาก อัตราแลกเปลี่ยน	
สกุลเงินบาทต่อสกุลเงิน ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	สกุลเงินดอลลาร์แคนาดา ต่อสกุลเงินดอลลาร์ สหรัฐอเมริกา

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561

กำไรก่อนภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น

(เมื่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ.แข็งค่าขึ้นร้อยละ 10)

8

1

กำไรก่อนภาษีเงินได้ลดลง

(เมื่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ.อ่อนค่าลงร้อยละ 10)

(8)

(1)

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2560

กำไรก่อนภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น (ลดลง)

(เมื่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ.แข็งค่าขึ้นร้อยละ 10)

(25)

2

กำไรก่อนภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น (ลดลง)

(เมื่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ.อ่อนค่าลงร้อยละ 10)

25

(2)

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ในด้านการให้สินเชื่อ กลุ่มบริษัทมีนโยบายที่จะทำธุรกรรมกับคู่ค้าที่มีระดับความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยผลิตภัณฑ์ปีโตรเลียมส่วนใหญ่จะขายให้กับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ของกลุ่มบริษัท นอกจากนี้กลุ่มบริษัทได้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่ออย่างถี่ถ้วนและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มบริษัทมีเงินฝากอยู่กับธนาคารที่มีอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับ Investment Grade ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทได้มีการประเมินสถานะทางการเงินและความมั่นคงของธนาคารเหล่านี้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีปัจจัยในการประเมินต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ขนาดของเงินทุนของธนาคาร และอัตราส่วนทางการเงินอื่นๆ ที่แสดงถึงความสามารถในการดำเนินงานและการควบคุมความเสี่ยงต่างๆ ของธนาคาร เช่น อัตราส่วนเงินกู้ต่อเงินฝาก อัตราส่วนหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อเงินกู้ เพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดวงเงินฝากสำหรับแต่ละธนาคารเพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงในการฝากเงินกับธนาคารต่างๆ นอกจากนี้กลุ่มบริษัทได้มีการกระจายเงินฝากเพื่อหลีกเลี่ยงการมีธุรกรรมกับธนาคารใดธนาคารหนึ่งมากเกินไป (Concentration Risk) โดยคำนึงถึงผลตอบแทนและความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละช่วงเวลา

กลุ่มบริษัทได้มีการประเมินสถานะทางการเงินและความมั่นคงของธนาคารที่จะมาเป็นคู่สัญญาในการเข้าทำอนุพันธ์ทางการเงิน โดยมีปัจจัยในการประเมินต่างๆ เช่นเดียวกับการประเมินสถานะทางการเงินและความมั่นคงของธนาคารที่กลุ่มบริษัทมีเงินฝากข้างต้น และมีการกำหนดวงเงินในการเข้าทำอนุพันธ์ทางการเงินกับคู่สัญญาแต่ละราย โดยธนาคารที่เป็นคู่สัญญาในปัจจุบันทั้งหมดได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับ Investment Grade ทั้งสิ้น นอกจากนี้กลุ่มบริษัทได้มีการคำนวณยอดคงค้างของอนุพันธ์ทางการเงินที่ทางกลุ่มบริษัทได้ทำกับแต่ละธนาคารตามระยะเวลาและประเภทของธุรกรรมนั้นๆ เพื่อสะท้อนความเสี่ยงที่แท้จริง (Risk-adjusted Exposure) และได้พิจารณากระจายการเข้าทำธุรกรรมกับแต่ละคู่สัญญาเพื่อหลีกเลี่ยงการมีธุรกรรมกับธนาคารใดธนาคารหนึ่งมากเกินไป (Concentration Risk) โดยพิจารณาถึงต้นทุน ผลลัพธ์ และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งผลกระทบสูงสุดที่จะมีต่อกลุ่มบริษัทจากความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อคือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงิน

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นความเสี่ยงจากการที่กลุ่มบริษัทไม่สามารถจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินธุรกิจได้ ทั้งนี้ ข้อมูลหนี้สินและภาระดอกเบี้ยในอนาคต รวมถึงอนุพันธ์ทางการเงินที่กลุ่มบริษัทเข้าทำสัญญา มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	เกิน 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้จากการร่วมทุน	120.24	-	-	-	120.24
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	596.43	-	-	-	596.43
สิ่งตอบแทนที่จะจ่ายในอนาคตจากการซื้อธุรกิจ	465.97	-	-	-	465.97
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	18.99	-	-	-	18.99
หุ้นกู้อัตราดอกเบี้ยคงที่					
เงินต้น	406.78	700.00	-	841.31	1,948.09
ดอกเบี้ยจ่าย *	96.53	155.86	96.10	668.76	1,017.25
กระแสเงินสดจ่ายจากสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงิน และอัตราดอกเบี้ย**	438.38	35.36	35.31	446.23	955.28
กระแสเงินสดรับจากสัญญาแลกเปลี่ยนสกุลเงิน และอัตราดอกเบี้ย **	432.31	33.91	33.87	444.51	944.60
กระแสเงินสดจ่ายจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า**	1,206.36	-	-	-	1,206.36
กระแสเงินสดรับจากสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า**	1,208.77	-	-	-	1,208.77

ตารางข้อมูลข้างต้นมีข้อสมมติที่สำคัญ คือ ดอกเบี้ยจ่ายทั้งหมดคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเงินกู้ (Nominal Interest Rate) และไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินต้นของหนี้สิน ยกเว้นการชำระหนี้เมื่อครบกำหนด

- หนี้สินที่เป็นสกุลเงินบาทเทียบเท่าเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาที่อัตราแลกเปลี่ยนถ่วงเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อถ่วงเฉลี่ยและอัตราขายถ่วงเฉลี่ย ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2561 ที่อัตรา 32.4498 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

* ดอกเบี้ยจ่ายหมายถึงดอกเบี้ยจ่ายที่ถึงกำหนดชำระภายในปี

** กระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายจากการเข้าทำสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินของกลุ่มบริษัทเป็นกระแสเงินสดที่ไม่ได้มีการชำระแบบสุทธิ กล่าวคือ กลุ่มบริษัทแยกรายการจ่ายชำระเงิน และรับชำระเงินออกจากกันตามสัญญาอนุพันธ์ทางการเงินแต่ละประเภทที่กลุ่มบริษัทเข้าทำสัญญา

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยมีการจัดทำประมาณการเงินสด และการปรับปรุงข้อมูลประมาณการทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ การจัดทำโครงการเงินกู้และออกตราสารหนี้ระยะสั้น เพื่อเป็นช่องทางในการเข้าถึงตลาดทุนภายในประเทศ รวมถึงการจัดทำวงเงินสินเชื่อระยะสั้นกับธนาคารพาณิชย์ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่ได้มีการตกลงไว้ล่วงหน้า

จำนวนเงินต้นและจำนวนเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้คงค้างมีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา	
	วงเงินรวม	วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้
วงเงินสินเชื่อระยะสั้นแบบมีภาระผูกพัน	616.34	616.34
วงเงินสินเชื่อระยะสั้นแบบไม่มีภาระผูกพัน	440.63	440.63

วงเงินที่เป็นสกุลเงินบาทเทียบเท่าเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2561 ที่อัตรา 32.4498 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

บริษัทได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือระหว่างประเทศ (International Credit Rating) ที่ระดับเทียบเคียงได้กับระดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทย (Sovereign Rating) และได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือภายในประเทศ (National Credit Rating) ที่อันดับสูงสุด (AAA) ดังนั้นบริษัทสามารถจัดหาเงินกู้ระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมเทียบเคียงได้กับอัตราดอกเบี้ยในตลาด โดยบริษัทได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ในปี 2561 และ 2560 จากสถาบันจัดอันดับเครดิตที่มีชื่อเสียง ดังต่อไปนี้

	2561		2560	
	สกุลเงินต่างประเทศ	สกุลเงินในประเทศ	สกุลเงินต่างประเทศ	สกุลเงินในประเทศ
สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ				
Moody's	Baa1	Baa1	Baa1	Baa1
Standard and Poor's	BBB+	BBB+	BBB+	BBB+
Japan Credit Rating	-	-	A-	A
TRIS Rating (National Rating)	-	AAA	-	AAA

44. เงินปันผลจ่าย

เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2561 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นได้อนุมัติจ่ายเงินปันผลประจำปี 2560 ในอัตราหุ้นละ 4.25 บาท ทั้งนี้ บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2560 ไปแล้วในอัตราหุ้นละ 1.50 บาท เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560 และจ่ายสำหรับงวด 6 เดือนหลังของปี 2560 อีกในอัตราหุ้นละ 2.75 บาท เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2561 บริษัทได้ประมาณเงินปันผลเสนอจ่ายให้ผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ในอัตราหุ้นละ 5 บาท ทั้งนี้บริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับงวด 6 เดือนแรกของปี 2561 ไปแล้วในอัตราหุ้นละ 1.75 บาท เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2561 คงเหลือจ่ายสำหรับงวด 6 เดือนหลังของปี 2561 อีกในอัตราหุ้นละ 3.25 บาท ซึ่งจะจ่ายเมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปีแล้ว

45. ภาวะผูกพัน และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

- ภาวะผูกพันตามสัญญาเช่าดำเนินงาน – กรณีที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้เช่า
จำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินรวม		งบการเงินรวม	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ไม่เกิน 1 ปี	20.22	21.16	656.25	691.73
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	41.00	49.68	1,330.37	1,623.50
เกินกว่า 5 ปี	18.08	27.54	586.55	900.09
รวม	79.30	98.38	2,573.17	3,215.32

	หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย : ล้านบาท	
	งบการเงินเฉพาะบริษัท		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560
ไม่เกิน 1 ปี	7.23	9.83	234.50	321.23
เกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	1.71	6.89	55.75	225.25
เกินกว่า 5 ปี	-	-	-	-
รวม	8.94	16.72	290.25	546.48

- ภาวะผูกพันตามสัญญาเงินกู้
  - บริษัทมีภาวะผูกพันตามสัญญาให้กู้ยืมเงินประเภทด้อยสิทธิแก่บริษัท เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ จำกัด (เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์) ในวงเงินรวมทั้งสิ้น 1,250 ล้านบาท อายุสัญญา 13 ปี 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2552 โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทได้จ่ายเงินกู้ให้กับ เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ แล้วรวมทั้งสิ้นจำนวน 17.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (580 ล้านบาท)

- ภาวะผูกพันจากการค้าประกันหุ้นกู้ และหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนของบริษัทย่อย
  - บริษัทมีภาวะผูกพันจากการค้าประกันหุ้นกู้ไม่มีหลักประกันและไม่ด้อยสิทธิ ให้กับ PTTEP Canada International Finance Limited (PTTEP CIF) โดยมียอดหุ้นกู้จำนวน 490 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และจำนวน 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา
  - บริษัทมีภาวะผูกพันจากการค้าประกันหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนให้กับบริษัท ปตท.สผ.ศูนย์บริหารเงินจำกัด (ปตท.สผ.ศง.) โดยมียอดหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนจำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา และจำนวน 354.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

- ภาวะผูกพันตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ

ตามเงื่อนไขและข้อกำหนดของสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติของโครงการพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย-ปี 17 บริษัท ปตท.สผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (ปตท.สผ.อ.) และผู้ร่วมทุนในฐานะผู้ขายได้ตกลงที่จะส่งมอบก๊าซธรรมชาติในวันและปริมาณที่กำหนด โดยหากผู้ขายไม่สามารถส่งมอบก๊าซธรรมชาติในวันและปริมาณที่กำหนดได้ ผู้ซื้อจะมีสิทธิรับซื้อก๊าซธรรมชาติสำหรับปริมาณที่ขาดส่ง (Shortfall) ในราคาซื้อขาย ณ วันที่เกิดการขาดส่งขึ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ปตท.สผ.อ. มีภาวะผูกพันที่เกิดจากการขาดส่งตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาตินี้ตามส่วนของ ปตท.สผ.อ. ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจาระหว่างผู้ซื้อ (ปตท.) และผู้ขายเป็นจำนวนเงินประมาณ 0.24 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (7.79 ล้านบาท)

- หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

- เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2553 PTTEP Australasia (PTTEP AA) ได้รับเอกสารจากรัฐบาลอินโดนีเซีย เรียกร้องค่าเสียหายจากเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลจากแหล่งมอหนาราในทะเลติมอร์เมื่อปี 2552 ซึ่ง PTTEP AA ได้ปฏิเสธข้อเรียกร้องนี้ เนื่องจากการเรียกร้องดังกล่าวไม่มีหลักฐานชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ให้เห็นถึงความเสียหาย

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2559 PTTEP AA ได้รับหนังสือจากบริษัทที่ปรึกษากฎหมายในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้เลี้ยงสาหร่ายในติมอร์ตะวันตก แจ้งว่าจะเริ่มดำเนินการตามกฎหมายเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าว และเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2559 PTTEP AA ได้รับคำฟ้องอย่างเป็นทางการจากตัวแทนของกลุ่มผู้เลี้ยงสาหร่ายที่ได้ยื่นฟ้องร้องคดีแบบกลุ่ม (Class action) ต่อศาลออสเตรเลียกลาง ผ่านทางสำนักทะเบียนของเมืองซิดนีย์ เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งคำฟ้องดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานที่จะสนับสนุนข้อเรียกร้องแต่อย่างใด ทั้งนี้ PTTEP AA ได้มีการแต่งตั้งทนายความเพื่อดำเนินการต่อสู้คดีความในศาลแล้ว

ต่อมาเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2560 บริษัทได้รับคำฟ้องอย่างเป็นทางการ ตามที่รัฐบาลอินโดนีเซียโดยกระทรวงสิ่งแวดล้อมและป่าไม้ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นจำนวนเงินประมาณ 2.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยได้ฟ้องบริษัทเป็นจำเลยร่วมในคดีด้วย

ต่อมาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561 รัฐบาลอินโดนีเซียได้ดำเนินการถอนฟ้องโดยให้เหตุผลว่าจะแก้ไขคำฟ้อง และศาลได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความแล้ว

ทั้งนี้ บริษัทเห็นว่าการฟ้องร้องจากตัวแทนของกลุ่มผู้เลี้ยงสาหร่ายเรื่องความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหลในแหล่งมอหนารา ยังไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะพิสูจน์ได้หรือสนับสนุนข้อเรียกร้องดังกล่าว

- Indonesia Tax Office (ITO) ส่งหนังสือถึง Natuna 2 B.V. ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบริษัท เพื่อประเมินภาษี Transfer Tax (TT) และ Branch Profit Tax (BPT) จากธุรกรรมซื้อขายหุ้นใน Natuna 2 B.V. ระหว่าง PTTEP Netherlands Holding Cooperatie U.A. ร่วมกับ Pertamina Hulu Energi Oil and Gas ในฐานะผู้ซื้อ และ HESS (Luxembourg) Exploration and Production Holding S.A.R.L. ในฐานะผู้ขายที่เกิดขึ้นในปี 2556 โดยทาง ITO ประเมินภาษี TT และ BPT รวมทั้งเบี้ยปรับเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 119.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา คิดเป็นสัดส่วนของกลุ่มบริษัทจำนวน 59.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (1,943.84 ล้านบาท) ในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2559 Natuna 2 B.V. ได้ชำระเงินล่วงหน้าสำหรับภาษีที่ถูกประเมินพร้อมด้วยเบี้ยปรับดังกล่าวแล้วทั้งจำนวน เพื่อป้องกันเบี้ยปรับที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติมในระหว่างการพิจารณาคดีพร้อมยื่นหนังสือคัดค้านการประเมินภาษีของ ITO ต่อมาในปี 2560 ITO ได้ปฏิเสธคำคัดค้านดังกล่าว Natuna 2 B.V. จึงได้ดำเนินการยื่นฟ้องคดีเพื่อคัดค้านคำสั่งและการประเมินภาษีของ ITO ต่อศาลภาษีประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล ทั้งนี้ หากชนะคดี Natuna 2 B.V. จะได้รับเงินจำนวนดังกล่าวคืนทั้งหมด โดยกลุ่มบริษัทได้แสดงเงินจ่ายล่วงหน้าดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
- ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีภาระหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเป็นหนังสือค้ำประกัน (Letter of Guarantee) เป็นจำนวนเงิน 38.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (1,255.74 ล้านบาท) สำหรับงบการเงินเฉพาะบริษัท และจำนวนเงิน 102.19 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (3,316.17 ล้านบาท) สำหรับงบการเงินรวม

46. เหตุการณ์สำคัญในระหว่างรอบระยะเวลารายงาน

- เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 บริษัท ปตท.สผ.เอนเนอร์ยี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ปตท.สผ.อีดี) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้รับสิทธิในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและเป็นผู้ดำเนินการ ในแปลงสำรวจหมายเลข G1/61 (แหล่งเอราวัด) และ G2/61 (แหล่งบงกช) โดย ปตท.สผ.อีดี มีสัดส่วนการลงทุนในแปลงสำรวจดังกล่าวร้อยละ 60 และร้อยละ 100 ตามลำดับ ทั้งนี้ การลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิตคาดว่าจะแล้วเสร็จในไตรมาส 1 ของปี 2562

47. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

- เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2562 PTTEP MENA Limited (PTTEP MENA) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทและผู้ร่วมทุนอื่นได้ลงนามในสัญญาสัมปทาน เพื่อรับสิทธิในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจ Offshore 1 และ Offshore 2 ซึ่งตั้งอยู่นอกชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของรัฐอาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดย PTTEP MENA ถือสัดส่วนในแปลงสำรวจดังกล่าวร้อยละ 30 ในช่วงระยะเวลาสำรวจ
- เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 PTTEP HK Holding Limited (PTTEP HK) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 205,000,262 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 73,409 ดอลลาร์ฮ่องกง
- เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 PTTEP HK Offshore Limited (PTTEP HKO) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 172,631,800 ดอลลาร์ฮ่องกง โดยการเพิ่มมูลค่าต่อหุ้น เป็นมูลค่าหุ้นละ 29,171 ดอลลาร์ฮ่องกง
- เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 PTTEP Mexico E&P Limited, S. de R.L. de C.V. (PTTEP MEP) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 78,535,050 เปโซ เม็กซิโก โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 78,535,050 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 เปโซ เม็กซิโก

- เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัท ปตท.สผ. เอนเนอร์ยี โฮลดิ้ง (ประเทศไทย) จำกัด (ปตท.สผ.อีเอช) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 2,325,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 23,250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท
  - เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัท ปตท.สผ. เอนเนอร์ยี ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (ปตท.สผ.อีดี) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทได้ทำการเพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 2,325,000,000 บาท โดยการออกหุ้นสามัญใหม่ จำนวน 23,250,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท
  - เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 PTTEP SP Limited (PTTEP SP) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัท ได้ลงนามในสัญญาซื้อขาย (Share Purchase Agreement: SPA) เพื่อเข้าซื้อสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 33.8 ใน บริษัท APICO LLC จากบริษัท Tatex Thailand LLC และ บริษัท Tatex Thailand II LLC ด้วยมูลค่ารวมประมาณ 64 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยมูลค่าดังกล่าวจะต้องมีการปรับเงินทุนหมุนเวียนที่เปลี่ยนแปลงไปจนกว่าการซื้อขายจะมีผลสมบูรณ์เมื่อบรรลุเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสิ้นภายในครั้งแรกของปี 2562
- บริษัท APICO LLC ถือสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 35 ในแปลง อียู-1 และแปลง อี 5 นอร์ท (โครงการสินภูฮ่อม) และสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 100 ในแปลง แอล 15/43 และแปลง แอล 27/43 โดยปัจจุบันกลุ่มบริษัทถือสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 55 ของโครงการสินภูฮ่อม และเป็นผู้ดำเนินการ ภายหลังจากการเข้าซื้อ กลุ่มบริษัทจะมีสัดส่วนการลงทุนรวม (ทั้งทางตรงและทางอ้อม) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 66.83
- คณะกรรมการบริษัทอนุมัติให้ออกงบการเงินในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2562
